АДНА ЗЯМЛЯ

Маладзечна, Вілейка, Смаргонь, Ашмяны, Валожын, Мядзел, Астравец, Мінск

рэгіянальная газета

27 ЖНІЎНЯ — 2 ВЕРАСНЯ 1999 ГОДА
ВЫХОДЗІЦЬ ПА ПЯТНІЦАХ
ЦАНА 30000 РУБЛЁЎ
№35 (227)

ВАЛОЖЫН

Маньяк(і) зноў у летніках

ВАЛОЖЫН. У канцы мінулага тыдня злачынца ноччу залез у спальны корпус летніка "Мара" і шпрыцам увёў дзяўчынцы невядомую вадкасць. Гэта ўжо пяты па ліку "удалы" выхад маньяка па Мінскай вобласці. У нумары "РГ" за 6 жніўня мы пісалі пра папярэдніх.

На шчасце, летнікі рэгіёна на гэтым тыдні спынілі сваю дзейнасць.

Аддзел інфармацыі.

ВАЛОЖЫН

"Румянец" выведзе радыенукліды

ІВЯНЕЦ. Кандытарская фабрыка распачала выпуск новых гатункаў карамелі: "Вішнёвы дэсерт", "Абрыкосавы дэсерт", "Зімовая вішня", "Паўднёвы дэсерт". Для напаўняльніка выкарыстоўваецца натуральнае пюрэ.

Ужо распрацаваная зусім новая група цукерак: неглазураваныя памадныя цукеркі "Журавушка", "Крынічка". А яшчэ – карамель "Румянец" з выкарыстаннем сухога бурачнага парашку, які садзейнічае вывядзенню з арганізма радыенуклідаў.

Наталля ШТЭЙНЕР.

МАЛАДЗЕЧНА

«Дзякуй, маэстра»



За 2 дні маладзечанскі мастак Мікола Аўчыннікаў адкрыў 4 свае выстаўкі.

ФОТА АНДРЭЯ КАСКІНА.

У сераду ў цэнтральнай гарадской бібліятэцы адкрылася 90–я па ліку выстаўка мясцовага мастака **Міколы Аўчыннікава**. У чацвер яшчэ тры – у школе мастацтваў, мастацкай школе, музычным вучылішчы.

На прэзентацыі ў бібліятэцы сказалі добра:

– 90 – гэта лічба трыумфу.

Мікола Аўчыннікаў, чалавек сціплы, так не лічыць. У яго яшчэ шмат творчых задумак.

Юбілейную выстаўку адкрывалі каля гадзіны. Шмат было выступаючых, пажаданняў і кветак. Дырэктар гарадской бібліятэчнай сістэмы **Ніна Артышэвіч**:

– Спадзяюся, што сотая твая выстаўка пройдзе ў новым Доме культуры, які яшчэ будуецца.

Выкладчык музычнай школы **Юрый Церабун**:

– Дзякуй, маэстра, за тваю працу. Калі ты і далей будзеш жыць і працаваць сярод дзяцей (Мікола Аўчыннікаў выкладае ў школе мастацтваў – **аўт.**), будуць сілы для творчасці.

Мастачка **Ірына Ханеўская**:

– Калі я завітала да яго ў майстэрню, то адразу прайшоў галаўны боль. Яго творы лечаць.

Больш за 10 год Мікола Аўчыннікаў – сябра Беларускага саюза мастакоў. Яго акварэлі захоўваюцца ў Нацыянальным мастацкім музеі Беларусі, іншых музеях і фондах. А таксама – у прыватных калекцыях Германіі, Ізраіля, Ірландыі, Расіі, Латвіі, Польшчы, ЗША, Чэхіі, Швецыі.

Чытачам нашай газеты мастак пажадаў:

– Які б складаны ні быў час, імкніцеся ўсміхацца. І працуйце. Кожны на сваім месцы.

Віталь КРУПЯНЬКОЎ.

МІНСК

Кожнае пятае прадпрыемства ў Беларусі стратнае

На пачатак ліпеня 20% беларускіх прадпрыемстваў былі стратныя. Гэта на 1,8% больш, чым па выніках першай паловы 1998 года. Сума страт па іх дасягнула 35,6 трыльёна рублёў. Такія звесткі прадаставілі БелаПАН у Міністэрстве статыстыкі і аналізу.

Найбольшая колькасць стратных прадпрыемстваў у сувязі (56% ад агульнай колькасці супраць 2,7% у студзені-чэрвені 1998 года), сельскай гаспадарцы (39,5% супраць 19,8) і невытворчых відах бытавога абслугоўвання насельніцтва (31,3 супраць 37,4).

Па рэгіёнах колькасць стратных прадпрыемстваў вагаецца ў межах ад 10,6% у Мінску і 14,5% у Брэсцкай вобласці да 29% у Віцебскай і 31% у Магілёўскай абласцях.

Сяргей СНЕГІН, БелаПАН.

СІТУАЦЫЯ

Гульні ў самалёцікі

Штурмавік Су–25 ледзь не знес дахі вілейскіх дамоў

"РГ" паведамляла ўжо, што 11 жніўня ў 16–30 віляйчан напалохаў ваенны самалёт. Ён ляцеў, ледзь не закранаючы дахі пяціпавярховак. Сведкам палёту стаў былы авіятар, маёр у адстаўцы Аляксандр КЛЯШНЯК:

– Я адразу пазнаў ваенны штурмавік Су–25. Гэтыя самалёты ваявалі ў Афганістане. Прызначэнне іх – паражэнне наземных цэляў, хуткасць – 950 кіламетраў у гадзіну, шэсць месцаў падвескі для бомбаў. Хутчэй за ўсё, Су–25 прыляцеў з Ліды, менавіта там яны дыслакуюцца. "З зямлі" немагчыма сказаць, чаму самалёт (магчыма, з боекамплектам) на малой вышыні апынуўся над горадам. Можа, няспраўнасці нейкія былі, а можа, гэта недарэчны жарт лётчыка. Хутчэй за ўсё, была няспраўнасць, бо адхіленне ад маршруту строга караецца.

Палет Су–25 яшчэ звязваюць з вучэннямі. За тыдзень да таго салдатаў бачылі ў лясах ля Забродззя, Шылавічаў. Аднак, як сцвярджаюць вайскоўцы, вучэнні скончыліся яшчэ 6 жніўня.

Мы патэлефанавалі да лётчыкаў у Ліду. З нашых домыслаў яны пасмяяліся. Справа ў тым, што, сапраўды, праходзілі вайсковыя вучэнні.

– І Вілейка была ў зоне палётаў,– гаворыць маёр **Дарошка**.– Су–25 удзельнічаў у "подыгрышы" – лётчыкі трэніравалі вайскоўцаў супрацьпаветранай абароны. Таму самалёт і ляцеў над дахамі 5–павярховак.

Што ж паказалі стратэгам ад авіяцыі і СПА "падзеі над Вілейкай"? Гараджанам зразумела, што яны пэўны час былі заложнікамі ваенных.

Марына ТАЧЫНСКАЯ.
Віталь КРУПЯНЬКОЎ.



ФОТАКАЛАЖ ВАЛЯНЦІНА ГЕРНОВІЧА.

БАЦЬКОЎСКІ КОШЫК

Бацькі, да школы грошыкі збірайце

Праз дзён колькі дзеці ў чарговы раз рушаць па школах. Самая вялікая непрыемнасць для іх — хаджэнне на ўрокі з ярка выражаным нежаданнем вучыцца. Значна больш складана бацькам. Хаця б таму, што рыхтавацца да школы многія пачынаюць за некалькі месяцаў да 1 верасня. Грошы, што павінны выдаткаваць бацькі, можаце падлічыць самі, у залежнасці ад «апетытаў» той ці іншай сям"і. А «РГ» яшчэ вернецца да тэмы «школьнага падатку» на бацькоў.



Ручка	22–168 тыс. руб.
Стрыжань	14–20 тыс. руб.
Аловак просты	21–26 тыс. руб.
Набор кал. алоўкаў	332 тыс. руб.
Тачылка	48 тыс. руб.
Гумка	40–79 тыс. руб.
Дзённік	155 тыс. руб.
Вокладка для дзённіка	60 тыс. руб.
Пенал	96 тыс. руб.
Сшытак (12 лістоў)	26 тыс. руб.
Папка для сшыткаў	1242 тыс. руб.
Папка для чарчэння	199 тыс. руб.
Сшытак для нотаў	18 тыс. руб.
Лінейка	30 тыс. руб.
Фарбы	273 тыс. руб.
Пэндзаль	36–155 тыс. руб.
Фламастары	125–373 тыс. руб.
Альбом для малявання	302 тыс. руб.
Пластылін	208 тыс. руб.
Клей ПВА	78–101 тыс. руб.
Клей у алоўку	269–633 тыс. руб.
Цыркуль	152 тыс. руб.
Лічыльная палачкі	61 тыс. руб.
Веер галосных гукаў	40 тыс. руб.
Веер зычных гукаў	87 тыс. руб.
Азбука	850 тыс. руб.
Ранец	2573 тыс. руб.

Падрыхтавала Юлія ВАНСЛАЎ.

Дзіцячы рынак

МАЛАДЗЕЧНА. У апошнія дні ля калгаснага рынку (скрыжаванне вуліц Л. Талстога і Б. Хмяльніцкага) – натоўп дзятвы. Актыўна ідзе абмен наклейкамі.

Яны прадаюцца тут жа, у камерцыйным кіёску. 6 наклеек каштуюць ад 15 да 40 тысяч. Школьнікі збіраюць цэлыя серыі: "Зорныя войны", "Барбі", вядомыя замежныя мульцяшкі.

Аддзел інфармацыі.

ЖЫЦЦЁ НАШАЕ

Маршалкі: месяц без вады

ВАЛОЖЫН. Вёска Маршалкі знаходзіцца ў кіламетрах 10 ад горада. Так гістарычна склалася, што стаіць яна на ўзвышшы, і да вады не дакапацца. Таму абслугоўваюць вяскоўцаў калонкі: вада запампоўваецца са свідравіны. Сёлетні жнівень старажылы параўноўваюць з днямі ваеннага ліхалецця, калі глыток вады літаральна каштаваў жыцця. Выкапаныя сажалкі тады надзейна ахоўваліся.

Каля месяца вяскоўцы жывуць без вады. Сапсавалася помпа. Рамонт каштуе мільёнаў 40. Вясной сяльчане ўжо "скідваліся" па 500 тысяч. І цяпер гатовыя ахвяраваць сваімі пенсіямі, бо "сплакаліся ўсе". У вёсцы больш за 60 двароў, шмат людзей нямоглых, якія і з ложка самастойна не ўстануць.

Вада тут стала валютай. Быў выпадак, калі за яе плацілі гарэлкай. Больш–менш фізічна здаровыя ходзяць за 3 кіламетры да суседзяў у Сугвазды. Іншыя чакаюць "малакавоз", які прывозіць ваду на цялятнік і просяць у вадзіцеля вядро–другое. Ну, а хто і кубкам чэрпае муць зарослай сажалкі. Для вяскоўцаў выратаванне – дождж. Некалі ён ішоў ноччу на выхадныя – у дварах кіпела работа, людзі збіралі кроплі ў начоўкі.

У санітарнай станцыі пацвердзілі, што "у плане санітарыі нішто (ніхто) без вады жыць не можа". Вёска Маршалкі па захворваемасці ў спісах не значыцца. А наогул, сітуацыя па якасці вады ў раёне не горшая, чым у іншых раёнах. Зразумела, калі яна ёсць. Што тычыцца адсутнасці вады ў Маршалках, пісьмовых заяў у санстанцыю не паступала.

Быў намер у "продвинутых" мамаш з горада назбіраць подпісаў і прыдаць справе агульнарэспубліканскае гучанне. Аднак старыя не хочуць канфліктаваць з адміністрацыяй калгаса і сельсаветам. Сена, салома, брыкет ставяць іх у залежнасць. Дзятвы на вясковай вуліцы амаль што і не відаць. Гарадскіх пазабіралі: здароўе даражэй.

Жыхары Маршалак з павагай гавораць пра свайго старшыню калгаса "17 верасня" Рэгіну Пальчэўскую. Яна, ў адрозненне ад бюджэтных сельвыканкомаў, можа выдаткаваць пэўную суму. Сяльчане разумеюць, што калгасныя грошы цяпер ідуць на ўборку. А за сельгаспрадукцыю дзяржава пакуль не разлічылася. Таму жыхары Маршалак чакаюць. Чакаюць і плачуць.

Вада такім чынам знікае ў Маршалках гады з тры, і ўлады мясцовыя пра гэта ведаюць.

Віталь КРУПЯНЬКОЎ.

БАЗАРНЫ ДЗЕНЬ

МАЛАДЗЕЧНА. Цэны на прадукты харчавання ў сераду на рынку:

ПРАДУКТЫ		ЦАНА (ТЫС. РУБ.) 18.08	25.08
Курыныя кумпячкі	1 кг	550	**580**
Кілбаса салямі	1 кг	–	**913**
Сасіскі	1 кг	780	**780**
Селядзец салёны	1 кг	320	**390**
Рыс	1 кг	280	**300**
Цукар	1 кг	155	**176**
Грэчка	1 кг	–	–
Алей	1 л	450	**480**
Яйкі курыныя	1 дзес.	179	**179**
Маянэз	250 г	80	**80**
Кава "Пеле"	100 г	550	**550**
Шпроты, бляшанка	160 г	180	**180**
Соус там. «Мінскі»	0,5 л	160	**160**
Лімоны	1кг	500	**500**
СЯЛЯНСКІЯ ПРАДУКТЫ			
Смятана	0,5 л	–	**90**
Масла	1 кг	–	**600**
Тварог	1 кг	–	**200**
Малако	1,5 л	–	**80**
Бульба маладая	1 кг	50	**50**
Яйкі курыныя	1 дзес.	190	**200**

яблыкі .... 1 кг 50–80
кавун 1кг 80
капуста .... 1 кг 40
агуркі .... 1 кг 80
памідоры .... 1 кг 140
алыча .... мал. вядро 300
сліва .... вял. вядро 900

ШКОЛА

«Віншуйце настаўнікаў смела...»

Напярэдадні 1 верасня карэспандэнт "РГ" сустрэўся з загадчыкам аддзела адукацыі Маладзечанскага гарвыканкома Уладзімірам ЛЯГОВІЧАМ.

– Нават не ведаю, ці прынята настаўнікаў, работнікаў аддзела адукацыі віншаваць з пачаткам новага навучальнага года? Ён заўсёды нясе новыя праблемы.

– Да праблемаў мы звыклыя. А кожны навучальны год – гэта новыя ўражанні першачкоў, новыя метадычныя распрацоўкі, новыя імёны настаўнікаў... Ды і наогул, ужываецца такі выраз: "школьная сям'я". Ці не радасна дзецям зноў вярнуцца да сваіх бацькоў–настаўнікаў? Ведаю, што і дарослыя чакаюць спаткання. Таму віншуйце настаўнікаў смела.

– Умела расставіць кадры даволі цяжка. Якая сітуацыя на рынку працы настаўнікаў?

– Сёння нам патрэбныя настаўнік тэхпрацы, чатыры настаўнікі фізічнай культуры, тры дэфектолагі, два настаўнікі англійскай мовы. Пытанні працаўладкавання заўсёды закрывалі да 1 верасня. Сёлета сітуацыя пагоршылася. Больш стала, прабачце, "дзірак". У нас новы дырэктар беларускай гімназіі – **Аляксандр Бурдыка**. Дасведчаны спецыяліст, чалавек слова. Скажу шчыра, мы разглядалі некалькі кандыдатаў на гэтую пасаду, і некаторыя ад пасады адразу адмаўляліся.

– Разумею, што дырэктарам навучальных установаў не пазайздросціш. Акрамя навучальнага працэсу, трэба вырашаць шматлікія гаспадарчыя пытанні.

– Нашыя дырэктары гэта робяць добра і ў тэрмін. Днямі камісія ў складзе работнікаў аддзела адукацыі, цэнтра гігіены і эпідэміялогіі, пажарных, старшыні гарадскога камітэта прафсаюза работнікаў адукацыі наведала 37 падведамасных установаў. Амаль усе школы, садкі гатовыя прыняць дзяцей. Яшчэ ідзе рамонт у будынку СШ №1. А СШ №6 добраўпарадкоўвае сваю тэрыторыю. Наогул, капітальных рамонтаў не было. Прыемна, што ля школ стала больш кветнікаў. Трэба зыходзіць з таго, што школа – культурная ўстанова. І культура павінна быць не толькі ўнутры будынка. Як адмоўную рысу адзначу нездавальняючы стан спартыўнай пляцоўкі СШ №4, неабходна дапрацоўваць іх у СШ №№2, 7, 8, 9, 11, 12, беларускай гімназіі, САШМ.

– Бюджэтных грошай заўсёды не хапае. Ведаю, колькі іх ні выдаткоўвай, заўсёды мала. І будынкі старыя латаць трэба, і мэблю ў іх мяняць, умацоўваць матэрыяльна–тэхнічную базу школ. Простае пытанне: дзе браць на ўсё гэта грошы?

– Акрамя бюджэтных грошай, маем дапамогу фундатараў і базавых прадпрыемстваў. Шырока практыкуем заключэнне дагавораў паміж дырэктарамі школ і адміністрацыяй базавых прадпрыемстваў. На такую форму работы дазвол даў гарвыканком. Сваім школам шмат чым дапамаглі (і дапамагаюць) "Маладзечанскія электрасеткі", "Барыт", "Маладзечнамэбля", "Электрамодуль", завод парашковай металургіі.

– Якія сёлета навіны ў навучальным працэсе?

– Усе шасцігодкі пойдуць у падрыхтоўчыя класы. Гэта звязана з 12–гадовым навучаннем. Мяркую, што з бацькамі нейкіх сур'ёзных пытанняў не ўзнікне. Так, прыходзяць яны да нас раіцца: дзіця фізічна слабае, што рабіць? У нас да кожнага дзіцяці ў садках, школах падыходзяць індывідуальна. Іх пераконваюць. Сёлета не будзе набору, як летась, у ліцэйскі эканамічны клас СШ №7. Там жа, у сёмай школе, зноў сфарміраваны ліцэйскі клас хіміка–біялагічнага ўхілу. "Дзякуй" дырэктару школы **Вользе Малярэвіч**. Менавіта яна сама ўстанавіла сувязь з вышэйшымі навучальнымі ўстановамі Мінска.

– Усіх матуль хвалюе, як дзіця будзе харчавацца ў школе.

– Дзяржаўная датацыя засталася тая ж – 40 тысяч рублёў на школьніка ў дзень. У дзіцячых садках, школе мастацтваў, СШ №12 свае сталоўкі, астатнія школы абслугоўвае камбінат школьнага харчавання. Работа камбіната нас не задавальняе, асабліва па якасці прадуктаў. На гэтым тыдні мы з калгасаў пачалі вывозіць агародніну. Дагавор з гаспадарамі раёна заключылі на 5 мільярдаў. Маем намер сваёй агароднінай забяспечыць дзіцячыя садкі да студзеня. Параўнанне: той жа школьны камбінат, да прыкладу, не мае свайго сховішча для агародніны.

– Школьную форму купляць абавязкова?

– Школьнай формы адзінага ўзору не існуе.

– Колькі трэба бацькам выкласці за падручнікі?

– За карыстанне падручнікамі – 25% іх кошту. Ад 558 тысяч рублёў да 1288 тысяч. Падручнікі выдадуць у тым выпадку, калі вы здалі ў бібліятэку леташнія (калі вы іх там бралі). Заплаціць трэба да 1 кастрычніка. Ёсць катэгорыі людзей, якія поўнасцю вызваляюцца ад платы і якія заплацяць толькі палову ад патрэбнай сумы.

– У параўнанні з іншымі гарадамі, што ў нас добра і што дрэнна? Назавіце хаця б адзін прыклад.

– Дрэнна тое, што ў школах усяго 4 сучасныя кабінеты інфарматыкі. Маю на ўвазе сучасныя камп'ютэры, абсталяванне. Шмат што добра. Напрыклад, не ў кожным горадзе, раёне ёсць спецыяліст па дзіцячым харчаванні. І ўжо распрацаваныя новыя палажэнні па арганізацыі харчавання школьнікаў. Але гэта на перспектыву.

Віталь КРУПЯНЬКОЎ.

18 жніўня пайшоў з жыцця Мікалай Міхайлавіч Дзялендзік. 17 год ён узначальваў у Маладзечне прадпрыемства электрасетак. Вясной 1990 года пераведзены ў Мінск на пасаду намесніка кіраўніка раённага энергетычнага ўпраўлення "Мінскэнерга".

Сам ён з вёскі Вяжэвічы Салігорскага раёна. Скончыў Беларускі інстытут механізацыі сельскай гаспадаркі. Тыя, хто працаваў з ім на ПЭС, здзіўляюцца:

– Наконт якіх яго хобі вы пытаецеся? Не было ніякіх. Ён жа быў дырэктарам!

На МЭС ствараецца музей – на гэтым тыдні адзначаецца 50–годдзе прадпрыемства. Сярод запрошаных быў бы Мікалай Міхайлавіч. І не адзін. Дзялендзікі – гэта цэлая дынастыя: удава Мікалая Міхайлавіча, Валянціна Уладзіміраўна, працуе ў сталіцы ў Энерганаглядзе, дачка Таццяна і сын Андрэй у Маладзечне на "Электрасетках". Яшчэ ў яго – сын Сяргей і трое ўнукаў.

Работнікі ўспамінаюць, што іх дырэктар умеў кіраваць, хаця заўсёды раіўся са спецыялістамі і прафсаюзам. Кулаком па стале не грукаў, аднак яго слова – закон. І да сябе ён быў патрабавальны. Калі што паабяцае, абавязкова выканае.

– Мікалай Міхайлавіч быў шчыры, прыстойны, сціплы, – гавораць пра яго калегі і сябры.

Гімназічныя кадры

СМАРГОНЬ. Першую і адзіную ў горадзе гімназію, створаную мінулым навучальным годам, з 19 жніўня ўзначаліў былы дырэктар Мілэйкаўскай базавай школы, трыццаціпяцігадовы **Уладзімір Прыхач**, матэматык па адукацыі і краязнаўца па захапленні.

Штогод 90% і больш яе выпускнікоў становяцца студэнтамі вышэйшых навучальных устаноў і тэхнікумаў краіны. Такі вынік работы педагагічнага калектыву, які налічвае 104 настаўнікі.

Павел МАКЛЮК.

Выкладчыкі ідуць у міліцыю

ВАЛОЖЫН. Нягледзячы на тое, што сёлета ў школы горада і раёна прыйшло 46 маладых настаўнікаў (амаль удвая больш, чым летась), па–ранейшым адчуваецца недахоп настаўнікаў фізічнай культуры.

Дыпламаваныя спецыялісты–хлопцы імкнуцца працаўладкавацца ў міліцыю. Акрамя фізрукоў, не хапае і матэматыкаў.

Наталля ШТЭЙНЕР.

ЗНАХОДКІ

Артылерыйскі снарад «вырас» на гародзе Марыі Субач

МЯДЗЕЛ. Пенсіянерка вёскі Скары **Марыя Субач** ля хаты на гародзе знайшла нямецкі артснарад. Калібр 105 міліметраў па сваёй ўбойнасці лічыцца сярэднім. Але, калі б што, ад хаты засталіся б трэскі.

Тэлефанавала жанчына ў горад з адзінага вясковага тэлефона, які знаходзіцца ў магазіне. Супрацоўнікі міліцыі, ваенкамата хутка былі на месцы. Паколькі снарад ляжаў на асабістым агародзе за плотам, не было сэнсу пакідаць ля яго вартаўніка. Знаходку закрылі скрыняй і жанчыне параілі нікому пра тое не гаварыць. Галоўнае, каб дзятва не даведалася. Праз тыдзень прыехалі сапёры. Снарад вывезлі далёка за вёску і ўзарвалі ў кар'еры. А гарод Марыі Субач (таксама плошчу ў радыусе 200 метраў) "празванілі" на наяўнасць металічных агуркоў.

З мая ў раёне 5 разоў знаходзілі старыя, але "ў рабочым стане" снарады і гранаты. Калібр самага магутнага артснарада быў 500 мм.

Віталь КРУПЯНЬКОЎ.

ПРАМЫСЛОВАСЦЬ

ЗАС займае сваю нішу

СМАРГОНЬ. Да выпуску вузлоў і агрэгатаў абсталявання для прамыўкі нафтасвідравін прыступіў завод аптычнага станкабудавання. Асвойваюцца яны па заказе расійскіх нафтаздабытчыкаў.

Такім чынам, пакрысе прадпрыемства займае сваю нішу ў рынкавых адносінах. У яго цэхі вяртаюцца высокакваліфікаваныя станочнікі з іншых прадпрыемстваў горада, куды яны пераходзілі падчас крызісу завода аптычнага станкабудавання.

Падрастае манапаліст

СМАРГОНЬ. Крызіс крышку "падкасіў" вытворчасць цэглы і сілікатных блокаў на арэндным прадпрыемстве "Смаргоньсілікатабетон".

Аднак жа будаўніцтва і добраўпарадкаванне ў гарадах ды мястэчках не спыняецца. Таму дырэкцыя арганізавала на вытворчых плошчах выпуск якаснай тратуарнай пліткі, якую ўжо можна ўбачыць у цэнтры Смаргоні, а таксама бардзюрных камянёў. Новая прадукцыя раскупляецца адразу ж.

Мяркуецца, што прадпрыемства будзе самае буйное па выпуску гэтай прадукцыі ў рэспубліцы.

Павел МАКЛЮК.

КРЫМІНАЛ, ЗДАРЭННІ, ХРОНІКА

У Лондан фальшыўка пайшла са Смаргоні

СМАРГОНЬ. На працягу амаль тыдня доўжыцца тут судовы працэс, што вядзе выязная калегія Гродзенскага абласнога суда. На лаўцы падсудных – шэсць юнакоў, якія два гады таму пазбавілі жыцця свайго равесніка.

Работа аддзялення крымінальнага вышуку дазволіла высветліць усе акалічнасці гэтага жудаснага здарэння і знайсці закапаны на паўтараметровую глыбіню ў лясным масіве паблізу ад гарадской звалкі труп хлопца.

Калі летась на Смаргоншчыне было зафіксавана толькі 2 забойствы, то сёлета іх колькасць вырасла да пяці. Намеснік пракурора **Мікалай Кіндра** асноўную іх прычыну вызначае як высвятленне на глебе п'янства стасункаў паміж родным ці блізкімі

Падрастаюць паказчыкі фальшываманецтва, наркаманіі. За выраб, захоўванне і ўжыванне наркотыкаў летась было ўзбуджана 20 крымінальных спраў, а ўжо сёлета за паўгоддзе – 19. 14 крымінальных спраў узбуджана па фактах падробак і распаўсюджвання гэтых падробленых долараў, расійскіх і беларускіх рублёў.

Неверагодна, але стодоларавую фальшыўку знайшлі ажно ў адным з банкаў Лондана. Праведзенае расследаванне паказала, што купюра была прынятая адным з абменнікаў Смаргоні.

Павел МАКЛЮК.

ТэлеТыдзень



30 жніўня – 5 верасня

ПАНЯДЗЕЛАК, 30 жніўня. Пр. Юльяны, Купрыяна, Мірона, Паўла, Піліпа, Яўстрата. Кат. Маргарыты, Ружы, Банонія, Шчэснага.

БТ
6.30 Доброе утро!
7.00 Новости
7.10 Доброе утро!
8.15 Резонанс
9.00 Новости
9.15 Потребительская корзина.
9.30 «Я рисую»
9.45 «Навстречу»
10.00 Здоровье.
10.25 «Горячее сердце» Телеочерк
11.00 Новости
11.10 Новые имена
11.20 «ВЕРНОСТЬ ЛЮБВИ»
12.05 Теленавигатор
12.25 Музыка без границ.
13.00 Новости
13.10 «Экомир».Д/ф
13.40 «ОБУЗА» Короткометражный Х/Ф
14.15 Концерт симфонической музыки.
15.00 Новости
15.15 «ДЕВОЧКА И ОКЕАН»
15.40 М/ф
15.50 К новому учебному году.
16.35 Авто-парк
16.45 Премьера песни
17.00 Новости
17.10 «А музыка звучит..»
17.40 «..В вечное пользование..»Д/ф
18.00 Добрый вечер, Беларусь! «Разговор в прямом эфире», «Что делать?»
18.25 «Понедельник с «Христофором»
18.40 МСН
19.00 Новости
19.15 Политические диалоги
19.45 Новые имена
19.55 «ВЕРНОСТЬ ЛЮБВИ»
20.40 Колыбельная
21.00 Панорама
21.40 Событие
22.00 «В ДОБРЫЙ ЧАС»
23.40 Хит-парад
23.45 Третий тайм
0.15 Новости

ОРТ
8.00 Новости
8.15 «ВО ИМЯ ЛЮБВИ»
9.15 «Поле чудес»
10.15 «Человек и закон»
11.00 Новости
13.30 «Вместе»
14.00 Новости
14.15 «ГАРРИ - СНЕЖНЫЙ ЧЕЛОВЕК»
14.40 «Ну, погоди!» 14-й выпуск. М/фсеанс
14.55 «Звездный час»
15.30 «..До шестнадцати и старше»
15.55 «ДЖЕЙН ЭЙР» 1-я с.
17.00 Новости
17.15 «Смехопанорама Евгения Петросяна»
17.45 «Здесь и сейчас»
18.00 «123.000 писем во имя любви: народный роман» Если вы являетесь поклонником а «Во имя любви», то эта передача - для вас
18.45 «ВО ИМЯ ЛЮБВИ»
19.45 «Спокойной ночи, малыши!»
20.00 «Время»
20.35 Погода
20.40 «Однако»
20.50 «ГОРЕЦ IV» «УЙТИ, ЧТОБЫ ВЕРНУТЬСЯ»
21.50 «Взгляд»
22.35 Новости
22.50 «ВОСХОЖДЕНИЕ»

РТР
8.45 «Доброе утро»
6.20 «У всех на устах»
6.45 «Программа передач» Телеигра
8.15 «Дежурная часть»
8.45 «Гомеопатия и здоровье»
9.10 «МИЛЕДИ»
10.00 «Вести»
15.30 «ПЕРВЫЕ ПОЦЕЛУИ»
16.00 «Вести»
16.30 «Башня»
17.00 «ЛЕТО НАШЕЙ ТАЙНЫ»
17.55 «Дежурная часть»
18.25 «Клуб «Белый попугай»
19.00 «Вести»
19.45 «ДОБРО ПОЖАЛОВАТЬ, ИЛИ ПОСТОРОННИМ ВХОД ВОСПРЕЩЕН»
21.10 «МАЛЕНЬКИЙ ГОРОД»
22.45 «Дежурная часть»
23.00 «Вести»
23.30 «Автомотоспорт: летнее кольцо»

НТВ
6.20 «Градусник» Программа о здоровье
6.25, 7.45 «Сегоднячко»
6.35 М/ф
6.45 «Карданный вал»
6.50 «Впрок»
7.25 «Криминал»
7.35 «Я - телохранитель»
8.10 «ОНА НАПИСАЛА УБИЙСТВО»
9.00 «Сегодня»
9.20 «НЕ ХОЧУ ЖЕНИТЬСЯ!» Комедия.
11.00 «Сегодня»
11.30 «Старый телевизор»
13.00 «Сегодня»
13.35 «Добро пожаловать!»
14.20 «Сегодняччко»
15.00 «Сегодня»
15.30 «ЗАХВАТЧИКИ»
16.25 «Впрок»
16.50 «ЛЮБОВЬ И ТАЙНЫ САНСЕТ БИЧ»
17.40 «Криминал»
18.00 «Сегодня»
18.45 «Домашний театр»
19.00 «ЕСЛИ НАСТУПИТ ЗАВТРА» 1-я с.
19.55 «Намедни-87»
21.00 «Сегодня»
21.45 «СОЛДАТЫ УДАЧИ»
22.40 «Сегодняччко»
23.20 Чемпионат мира по шахматам
23.30 «Антропология»

Культура
7.00, 7.05, 11.30, 13.30, 19.30.
23.00 Новости культуры
7.25 «ПОЮЩЕЕ ЗВЕНЯЩЕЕ ДЕРЕВЦЕ»
8.35 «Поклонникам Терпсихоры»
8.45 «Книжный кладезь»
9.00 «ПЕРЕКЛИЧКА» 1-я с.
10.00 «Здесь осталась его душа»
10.35 «Олег Даль» Премьера книги
11.40, 20.05 «После новостей..»
12.00 М/ф
12.15 «Мастер»
13.45 «О времени и о себе» В.Дударова
14.30 «Страна Фестивалия»
15.00, 17.30 Новости
15.10 «НОЧИ И ДНИ» Драматический
16.00 «15-й подъезд»
16.25 «То отголосок юных дней..»
17.00 «Мир авиации»
17.45, 20.25 К 175-летию Малого театра.
19.50 «Чудо-сказка»
21.35 «Интродукция и рондо-каприччиозо»
21.45 «ПЕРЕКЛИЧКА» 1-я с. Кинороман.
22.45 «Pro memoria» «История в картинках 3»

8 канал
18.00 Программа Кеннета Коупленда
18.25, 20.25, 21.55 «Жилье мое»
18.30 Детский экран
19.00 «ГОРЕЦ»
20.00 Д/ф экран
20.30 «Вечарніца»
20.45 «ЛАБИРИНТЫ ЛЮБВИ» 9-я с.
21.40, 23.45 Погода на завтра
22.00 «КОТ»

ТНТ
8.00 «САН-ТРОПЕ»
9.00 «Из жизни женщины»
9.30 «ЕЕ ЗВАЛИ НИКИТА-2»
10.30 «ЛЕГЕНДА О ВИЛЬГЕЛЬМЕ ТЕЛЛЕ»
12.30 «ДОМ УИМЗИ»
13.00 «Вересковый мед» М/ф
13.10 «Телемагазин»
13.30 «МАРИСОЛЬ»
14.30 «ШАЛУНЬЯ»
15.30 «БОИШЬСЯ ЛИ ТЫ ТЕМНОТЫ?»
16.00 «САН-ТРОПЕ»
17.00 «Из жизни женщины»
17.30 «Момент истины»
18.00 «Кино, кино, кино»
18.30 «ЕЕ ЗВАЛИ НИКИТА-2»
19.30 «НХЛ: короли и свита»
20.00 «Мировой футбол»
20.30 «КУРОЧКА РЯБА» Комедия.
22.50 «Телемагазин»
23.05 «Глобальные новости»
23.10 «ДЕТЕКТИВ НЭШ БРИДЖЕС»
0.10 «Момент истины» А.Караулова

ТВ-6
5.55 «День за днем»
7.40 «Дорожный патруль»
8.00 ТСН-6
8.10 «Те Кто»
8.25 «Звезды о звездах» Лора Квинт
8.50 «Спасибо за покупку!»
9.00 «Обозреватель»
10.00 ТСН-6
10.05 «Скандалы недели»
10.35 «Обоз»
11.20 «Спартак» - чемпион!»
11.50 М/ф
12.00 ТСН-6
12.05 «День за днем»
13.50 «Спасибо за покупку!»
14.00 ТСН-6
14.05 «Найда» М/ф
14.20 «Спасибо за покупку!»
14.40 «ПРОСТО МАРИЯ»
15.30 «Серебряный конь» М/ф
15.55 «ПРИКЛЮЧЕНИЯ ШЕРЛИ ХОЛМС»
16.25 ДИСК-канал
17.00 ТСН-6
17.10 «Дорожный патруль»
17.30 «ГРЕЙС В ОГНЕ IV»
17.55 «ВОЗВРАЩЕНИЕ САНДОКАНА»
19.00 Новости дня
19.25 «Вечера с Борисом Васильевым»
19.55 «Президентские гонки»
20.50 «ВЛЮБЛЕННАЯ ПРИНЦЕССА»
22.35 «Дорожный патруль»
22.45 Шесть новостей дня
22.55 «Те Кто: снято»
23.10 ДИСК-канал
23.45 «ГРЕЙС В ОГНЕ IV»

ТВ-ЦЕНТР
4.55, 6.15 «Навигатор»
5.50 «Мир вашему дому»
6.00 «Ах, эти жмурки» М/ф
8.25 «Слободка»
8.35 «Деловая Москва»
8.45 «Доходное место»
8.55 Новости
9.15 «ВИНОВНОСТЬ»
10.05 «Оставайтесь с нами!»
10.20 «Экспедиция» Док. (Венесуэла)
10.55 Новости
11.00 «ФЕДЕРАЛЬНАЯ ПОЛИЦИЯ»
12.40 «Петровка, 38»
12.55 Новости
13.30 Конный спорт
13.55 «21 кабинет»
14.25 «Базар»
14.55 Новости
15.00 «Регионы: прямая речь»
15.30 «УБИЙСТВО ПЕРВОЙ СТЕПЕНИ»
16.20 «Оставайтесь с нами!»
16.30 «Элвин и бурундучки» М/ф
16.55 Новости
17.15 «Деловая Москва»
17.30 «Исчезающий мир»
18.05 «АД В МАЛЕНЬКОМ ГОРОДКЕ»
18.55 Вечерние новости
19.30 «МАФИИ ВОПРЕКИ» Боевик.
21.15 «Времечко»
21.45 «Пресс-экспресс»
22.00 «КРАСНОЕ И ЧЕРНОЕ» 1-я с.
22.55 «Петровка, 38»
23.10 «Времечко» «Ночной полет»
0.00 Новости
0.05 «Интернет-кафе»

ЕВРОСПОРТ
9.30 Легкая атлетика.
10.30 Теннис.
12.00 Прыжки с трамплина.
13.00 Легкая атлетика.
14.45 Теннис.
16.00 Гольф.
18.00 Суперспорт.
19.00 Экстремальный спорт.
20.00 Экстремальный спорт. зона
21.00 Боулинг.
22.00 Трактор-шоу.
23.00 «Самый сильный человек»
0.00 Футбол. Евроголы
1.30 Экстремальный спорт.

АСТ
5.00 Программа М/фов:
5.30 «Факт»
5.45 «ВЫЗЫВАЕМ ОГОНЬ НА СЕБЯ»
7.20 Экономика для Вас
7.30 Фильмы-призеры
8.00 «Аистенок»
8.30 «Факт»
8.40 «ВЕТЕР В СПИНУ» 36-я с.
9.30 «Только для женщин»
10.00 Д/ф «Облака нашего детства»
10.55 «Если у Вас ЧП» Утечка газа
11.00 М/фы
11.30 «Факт»
11.40 «СЧАСТЬЕ» 1-я с.
12.40 Экономика для Вас
12.55 Д/Ф «На страже природы»
13.25 «Спорт каждый день»
13.55 Из XX в XXI век.
14.00 «Аистенок»
14.30 «Факт»
14.40 «БЕРЕГ ЕГО ЖИЗНИ»
15.50 Музыкальная мозаика
16.00 Фильмы-призеры
16.30 «Мужские заботы»
17.00 «Алло, Россия!»
17.30 «Факт»
17.45 «СУРРОГАТНАЯ МАТЬ» 139-я с.
18.35 Музыкальная мозаика
18.45 «Гость в студии V. I. P.»
19.00 Д/Ф «Московский Кремль»
19.55 «Если у Вас ЧП» Утечка газа
20.00 «Только для женщин»
20.30 «Факт»
20.40 «Спорт каждый день»
21.10 Экономика для Вас
21.20 «ВЫЗЫВАЕМ ОГОНЬ НА СЕБЯ»
22.55 Из XX в XXI век.
23.00 «Музыкальный вернисаж»
23.30 «Факт»
23.40 «ЭКСТРАДИЦИЯ» 1-я с.
0.40 «Мужские заботы»
1.10 Д/Ф «Московский Кремль.»
2.00 «Классика. Избранное»
2.30 «Факт»
2.40 «ВЫЗЫВАЕМ ОГОНЬ НА СЕБЯ»
4.15 «Гость в студии V. I. P.»
4.30 Д/Ф «На страже природы»
4.55 «Если у Вас ЧП»

АЎТОРАК, 31 жніўня. Пр. Амяляна, Георгія, Дзяніса, Івана, Іларыёна, Макара, Серапіёна. Кат. Багдана, Марка, Раймунда.

БТ
6.30 Доброе утро!
7.00 Новости
7.10 Доброе утро!
8.15 Политические диалоги
8.40 Потребительская корзина.
9.00 Новости
9.10 М/фы
9.30 «Это - XXI»
10.30 «Сегодня с вами..»
11.00 Новости
11.10 Новые имена
11.20 «ВЕРНОСТЬ ЛЮБВИ»
12.00 Третий тайм
12.30 «А музыка звучит..»
13.00 Новости
13.10 «Песню берите с собой»
14.05 Туробъектив.
14.25 Бездельник
15.00 Новости
15.10 «ДЕВОЧКА И ОКЕАН»
15.35 М/фы
16.05 «От имени детства»
16.35 Сельчане. Жатва на Минщине
17.00 Новости
17.10 Уроки Н.Новожиловой
17.35 Гости в дом.
18.00 Добрый вечер, Беларусь! «Разговор в прямом эфире», «Что делать?», «Банка комиксов»
18.40 МСН
19.00 Новости
19.15 «Алло, «Событие» Прямая линия
19.55 Новые имена
20.00 «ВЕРНОСТЬ ЛЮБВИ»
20.40 Колыбельная
21.00 Панорама
21.40 Событие
22.00 «ГОЛУБОЙ КАРБУНКУЛ»
23.20 Хит-парад
23.25 Новости

ОРТ
8.00 Новости
8.15 «ВО ИМЯ ЛЮБВИ»
9.10 «Смехопанорама»
9.50 «Домашняя библиотека»
10.00 «ПОХИЩЕННЫЙ» Экранизация одного из самых популярных романов Р.Л.Стивенсона.
10.50 М/ф
11.00 Новости
13.30 «Вместе»
14.00 Новости
14.15 «ГАРРИ - СНЕЖНЫЙ ЧЕЛОВЕК»
14.40 «Счастливый случай»
15.20 «..До шестнадцати и старше»
15.55 «ДЖЕЙН ЭЙР»
17.00 Новости
17.15 «Каламбур»
17.45 «Здесь и сейчас»
18.05 «Тема»
18.50 «ВО ИМЯ ЛЮБВИ»
19.45 «Спокойной ночи, малыши!»
20.00 «Время»
20.35 Погода
20.40 «Однако» Ведущий - Михаил Леонтьев
20.50 «ПРИХОДИТЕ ЗАВТРА» Комедия.
22.35 Д/ф детектив. «Засада на таможне»
23.10 Новости
23.25 «Абажур»
23.55 «ПЯТНИЦА, 13-Е»

РТР
8.45 «Доброе утро»
6.20 «У всех на устах»
6.45 «Программа передач» Телеигра
8.15 «Дежурная часть»
8.45 «Гомеопатия и здоровье»
9.10 «МИЛЕДИ»
10.00 «Вести»
15.30 «ПЕРВЫЕ ПОЦЕЛУИ»
16.00 «Вести»
16.30 «Башня»
17.00 «ЛЕТО НАШЕЙ ТАЙНЫ»
17.55 «Любовь с первого взгляда»
18.25 «Аншлаг» представляет»
19.00 «Вести»
19.45 «ОХОТНИК ЗА ТЕНЬЮ» боевик. Чтобы найти денег на лечение ребенка, его родители отправляются на раскопки в Африку. Там мать находит странную бутылочку с надписями. За таинственной находкой тут же начинается охота: и инопланетяне, и злобный доктор пытаются завладеть ею.
21.35 «ДИАНА И Я» Мелодрама. Диана Спенсер из Австралии выигрывает поездку в Лондон. Отправляясь в увлекательное путешествие со своим женихом Марком, она и не подозревала, что полностью изменит свою жизнь. Вдали от дома Диане удастся приблизиться к знаменитой тезке - принцессе Уэльской и встретить новую любовь..
23.20 «Дежурная часть»
23.35 «Вести»
0.05 «Магазин на диване»

НТВ
6.20 «Градусник»
6.25, 7.45 «Сегодняччко»
6.35 М/ф
6.45 «Карданный вал»
6.50 «Впрок»
7.25 «Криминал»
7.35 «Я - телохранитель»
8.10 «СОЛДАТЫ УДАЧИ»
9.00 «Сегодня»
9.20 «ЕСЛИ НАСТУПИТ ЗАВТРА» 1-я с.
10.20 «Ну, погоди!» М/ф
10.30 «Криминал»
11.00 «Сегодня»
11.30 «Старый телевизор»
13.00 «Сегодня»
13.30 «ШЕХЕРЕЗАДА» 1-я с.
14.20 «Сегодняччко»
15.00 «Сегодня»
15.30 «ЗАХВАТЧИКИ»
16.25 «Впрок»
16.50 «ЛЮБОВЬ И ТАЙНЫ САНСЕТ БИЧ»
17.40 «Криминал»
18.00 «Сегодня»
18.40 «Профессия - репортер»
18.55 «ЕСЛИ НАСТУПИТ ЗАВТРА»
19.50 «Намедни-88»
21.00 «Сегодня»
21.45 «СОЛДАТЫ УДАЧИ»
22.40 «Сегодняччко»
23.20 «Криминал»
23.30 «Антропология»

Культура
7.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры
7.25 «Наследники»
8.15 Концерт № 2 для фортепьяно
8.55 «ПЕРЕКЛИЧКА» 2-я с.
9.50 «То отголосок юных дней..»
10.20 «Счастливое искусство Анастасии Волочковой»
11.00 «Мир авиации»
11.40, 19.50 «После новостей..»
12.00 «Кем быть», «Степа-моряк» М/фы
12.35 «Мастер»
13.45 «Российский курьер»
14.25 «Памяти Роберта Рождественского»
14.45 «Вместе с Фафалей» Познавательно-
15.00, 17.30 Новости
15.10 «НОЧИ И ДНИ»
16.00 «Дом актера» «Традиции дома»
16.25 «Выступает квартет «Сказ»
16.55 «Вечная жизнь Шаха»
17.15 «Ортодокс»
17.40 «Ноу хау»
17.55 «Несколько вопросов Зурабу Церетели»
18.25 «Музыкальный экспромт»
18.35 К 90-летию Л.Сухаревской. «Дуэт для троих»
19.20 «Чудо-сказка» «Лягушка-путешественница» Читает Авангард Леонтьев
20.10 «Прелюдия к войне».Д/ф
21.05 «Из концертного зала»
21.35 «ПЕРЕКЛИЧКА» 2-я с.
22.30 «Человек в пейзаже или открытый космос В.Федорова» А.Битов

8 канал
18.00 Программа Кеннета Коупленда
18.25, 20.25, 21.55 «Будь здоров»
18.30 Детский экран
19.00 «ГОРЕЦ»
20.00 Д/ф экран
20.30 «Вечарніца»
20.45 «ЛАБИРИНТЫ ЛЮБВИ» 10-я с.
21.45 «Между прочим..»
22.00 «ОБРАТНАЯ СИЛА»

ТНТ
8.00, 16.00 «САН-ТРОПЕ»
9.00, 17.00 «Из жизни женщины»
9.30, 18.30 «ЕЕ ЗВАЛИ НИКИТА-2»
10.30 «СЕЛЬСКАЯ УЧИТЕЛЬНИЦА» Драма.
12.30 «Приключения Болека и Лелека» М/ф
13.00 «Золотой цыпленок» М/ф
13.10 «Телемагазин»
13.30 «МАРИСОЛЬ»
14.30 «ШАЛУНЬЯ»
15.30 «БОИШЬСЯ ЛИ ТЫ ТЕМНОТЫ?»
17.30 «Национальный интерес»
18.00 М/фы
19.30, 22.40 «ДЕТЕКТИВ НЭШ БРИДЖЕС»
20.30 «ОСТРОВ МАККИНСИ» Комедия.
22.20 «Телемагазин»
22.35 «Глобальные новости»
23.40 «Национальный интерес»

ТВ-6
5.55 «День за днем» Утренняя
7.45 «Дорожный патруль»
8.00 ТСН-6
8.10 «Те Кто: снято»
8.25 «БИС»
8.50 «Спасибо за покупку!»
9.00 «ВОЗВРАЩЕНИЕ САНДОКАНА» 1-я с.
9.50 «Спасибо за покупку!»
10.00 ТСН-6
10.05 «ДИАНА - КОРОЛЕВА СЕРДЕЦ» .
12.00 ТСН-6
12.05 «День за днем»
14.00 ТСН-6
14.05 «Узбекистан на пороге XXI века» Д/ф
14.45 «Лилиана: энергия добра»
14.55 «Спасибо за покупку!»
15.10 «ПРОСТО МАРИЯ»
15.55 «ПРИКЛЮЧЕНИЯ ШЕРЛИ ХОЛМС»
16.25 ДИСК-канал
17.00 ТСН-6
17.10 «Дорожный патруль»
17.30 «ГРЕЙС В ОГНЕ IV»
17.55 «ВОЗВРАЩЕНИЕ САНДОКАНА»
19.00 Новости дня
19.25 «Вечера с Борисом Васильевым»
19.50 «АМБА»: лучшее»
20.55 «ЗОВ УБИЙЦЫ»: «ПОСЛЕДНЯЯ ГАСТРОЛЬ»
21.50 «Дорожный патруль»
22.05 Шесть новостей дня. Интерактивная
22.10 «Те Кто»
22.25 ДИСК-канал.
23.00 «ПОПУТЧИК»
23.25 «Знак качества»
23.35 «ГРЕЙС В ОГНЕ IV»

ТВ-ЦЕНТР
4.50,
4.55, 6.15 «Навигатор»
5.50 «Мир вашему дому»
6.00 «М/ф»
8.25 «Слободка» Телеигра
8.35 «Деловая Москва»
8.45 «Доходное место»
8.55 Новости
9.15 «ВИНОВНОСТЬ»
10.10 «Оставайтесь с нами!»
10.25 «Экспедиция» Док. (Венесуэла)
10.55 Новости
11.00 «ФЕДЕРАЛЬНАЯ ПОЛИЦИЯ»
12.40 «Петровка, 38»
12.55 Новости
13.15 «Комильфо»
13.30 «Галерея Бориса Ноткина»
14.00 «Охотный ряд»
14.55 Новости
15.00 «Регионы: прямая речь»
15.30 «УБИЙСТВО ПЕРВОЙ СТЕПЕНИ»
16.20 «Оставайтесь с нами!»
16.25 «Как добиться успеха»
16.30 «Элвин и бурундучки» М/ф
16.55 Новости
17.15 «Деловая Москва»
17.30 «Исчезающий мир»
18.10 «АД В МАЛЕНЬКОМ ГОРОДКЕ»
18.55 Вечерние новости
19.30 «Лицом к городу»
20.25 «Брэйн ринг»
21.25 «Времечко»
21.45 «Пресс-экспресс»
22.00 «КРАСНОЕ И ЧЕРНОЕ» 2-я с.
22.55 «Петровка, 38»
23.10 «Времечко» «Ночной полет»
0.00 Новости
0.05 «Луна-парк-шоу»

ЕВРОСПОРТ
9.30 Формула 3000.
10.30 Мотогонки.
12.00 Экстремальный спорт.
13.00 Футбол. Евроголы
14.30 Триатлон.
15.30 Академическая гребля.
17.30 Футбол. Евроголы
19.00 Экстремальный спорт.
20.00 Катастрофы. «И они ушли..»
21.00 «Самый сильный человек»
22.00 Бокс. Международные соревнования
23.00 Легкая атлетика.
1.00 Экстремальный спорт.
2.00 Парусный спорт. Под парусами

АСТ
5.00 «Песенка в лесу», «Самый младший дождик», «Петя-петушок» М/фы
5.30 «Факт»
5.40 «ВЫЗЫВАЕМ ОГОНЬ НА СЕБЯ» 2-я с.
6.55 Экономика для Вас
7.05 Фильмы-призеры Евразийского телефорума
7.50 «Пресса: за и против»
8.00 «Аистенок»
8.30 «Факт»
8.40 «ВЕТЕР В СПИНУ»
9.40 «Только для женщин»
10.05 Д/ф «Та самая слеза ребенка»
10.55 «Если у Вас ЧП» Утечка ртути
11.00 М/фы
11.30 «Факт»
11.40 «СЧАСТЬЕ» 2-я с.
12.40 Экономика для Вас
12.55 Д/Ф «На страже природы» Фильм 21-й «Дэвид и рыжие кенгуру»
13.25 «Спорт каждый день»
13.55 Из XX в XXI век.
14.00 «Аистенок»
14.30 «Факт»
14.40 «БЕРЕГ ЕГО ЖИЗНИ»
15.50 Музыкальная мозаика
16.00 Фильмы-призеры Евразийского телефорума
16.30 «Мужские заботы»
17.00 «Благовест»
17.30 «Факт»
17.45 «СУРРОГАТНАЯ МАТЬ» 140-я с.
18.35 Музыкальная мозаика
18.45 «Гость в студии V. I. P.» Б.Немцов
19.00 Д/Ф «Московский Кремль»
19.55 «Если у Вас ЧП» Утечка ртути
20.00 «Только для женщин»
20.30 «Факт»
20.40 «Спорт каждый день»
21.10 Экономика для Вас
21.20 «ВЫЗЫВАЕМ ОГОНЬ НА СЕБЯ»
22.35 Музыкальная мозаика
22.55 Из XX в XXI век.
23.00 «Кумиры экрана»
23.30 «Факт»
23.40 «ЭКСТРАДИЦИЯ» 2-я с.
0.40 «Мужские заботы»
1.05 Д/Ф Московский Кремль
2.00 «Фольклорная весна»
2.30 «Факт»
2.40 «ВЫЗЫВАЕМ ОГОНЬ НА СЕБЯ»
3.55 Музыкальная мозаика
4.10 «Гость в студии V. I. P.» Б.Немцов
4.25 Д/Ф «На страже природы» . Фильм 21-й «Дэвид и рыжие кенгуру»
4.55 «Если у Вас ЧП» Утечка ртути

СЕРАДА, 1 верасня.

Пр. Фёклы, Агапія, Гапея, Андрэя, Цімафея. Кат. Браніслава, Ідзія.

БТ
6.30 Доброе утро!
7.00 Новости
7.10 Доброе утро!
8.00 «Алло, «Событие»
8.40 Потребительская корзина.
9.00 Новости
9.15 «ПОЛЕТ В СТРАНУ ЧУДОВИЩ»
10.25 М/фы
10.45 «Прикосновение» Док. фильм
11.00 Новости
11.10 Новые имена
11.20 «ВЕРНОСТЬ ЛЮБВИ»
12.00 Компьютерный полигон
12.20 «Пауза».Д/ф («Белвидеоцентр»)
13.00 Новости
13.15 Видимо-невидимо
14.25 «Карамболь»
15.00 Новости
15.10 «ДЕВОЧКА И ОКЕАН»
15.35 «У нас соломка чудодейственная»
15.55 «5 х 5» для старшеклассников
16.25 «Трагический сентябрь 1939 года»
17.00 Новости
17.15 «А музыка звучит..»
17.35 «Судьба моя и надежда»
18.00 Добрый вечер, Беларусь! «Разговор в прямом эфире», «Что делать!», Кошки»
18.40 Международные спортивные новости
19.00 Новости
19.15 «Сегодня с вами..»
19.45 Новые имена
19.55 «ВЕРНОСТЬ ЛЮБВИ»
20.40 Колыбельная
21.00 Панорама
21.40 Событие
22.00 «РАСПИСАНИЕ НА ПОСЛЕЗАВТРА»
23.35 Хит-парад
23.40 Королевская охота
0.10 Новости
0.20 Дайджест

ОРТ
8.00 Новости
8.15 «ВО ИМЯ ЛЮБВИ»
9.15 «Джентльмен-шоу»
9.45 «Домашняя библиотека»
9.55 «ПОХИЩЕННЫЙ»
10.45 «Краденое солнце» М/фсеанс
11.00 Новости
13.30 «Вместе» Экономика и политика стран СНГ
14.00 Новости
14.15 «ГАРРИ - СНЕЖНЫЙ ЧЕЛОВЕК»
14.45 «Классная компания»
15.00 «Зов джунглей» Телеигра
15.25 «..До шестнадцати и старше»
15.55 «ДЖЕЙН ЭЙР»
17.00 Новости
17.15 «Ералаш»
17.45 «Здесь и сейчас»
18.05 «Человек и закон»
18.45 «ВО ИМЯ ЛЮБВИ»
19.45 «Спокойной ночи, малыши!»
20.00 «Время»
20.35 Погода
20.40 «Однако»
20.50 «ПРИКЛЮЧЕНИЯ НЯНИ» Комедия
22.45 «Цивилизация»
23.15 Новости
23.30 «ПЯТНИЦА, 13-Е»

РТР
8.45 «Доброе утро»
6.20 «У всех на устах»
6.45 «Программа передач» Телеигра
8.15 «Дежурная часть»
8.45 «Гомеопатия и здоровье»
9.10 «МИЛЕДИ»
10.00 «Вести»
15.30 «ПЕРВЫЕ ПОЦЕЛУИ»
16.00 «Вести»
16.30 «Башня»
17.00 «ЛЕТО НАШЕЙ ТАЙНЫ»
17.55 «Досье» «Дети подземелья»
18.25 «Сам себе режиссер»
19.00 «Вести»
19.45 «ВЕРСИЯ ПОЛКОВНИКА ЗОРИНА»
21.25 «Сиреневый туман»
22.30 «Дежурная часть»
22.45 «Вести»
23.15 «Автошоу»
23.45 «Магазин на диване»

НТВ
6.20 «Градусник» Программа о здоровье
6.25, 7.45 «Сегоднячко»
6.35 М/ф
6.45 «Карданный вал»
6.50 «Впрок»
7.25 «Криминал»
7.35 «Я - телохранитель»
8.10 «СОЛДАТЫ УДАЧИ»
9.00 «Сегодня»
9.25 «ЕСЛИ НАСТУПИТ ЗАВТРА»
10.20 «Ну, погоди!» М/ф
10.30 «Домашний театр»
10.40 «Среда» Экологическая программа
11.00 «Сегодня»
11.30 «Старый телевизор»
13.00 «Сегодня»
13.30 «ШЕХЕРЕЗАДА»
14.20 «Сегоднячко»
15.00 «Сегодня»
15.30 «ЗАХВАТЧИКИ»
16.25 «Впрок» . Ведущий - Владимир Сафронов
16.50 «ЛЮБОВЬ И ТАЙНЫ САНСЕТ БИЧ»
17.40 «Криминал»
18.00 «Сегодня»
18.40 «Куклы»
18.55 «ЕСЛИ НАСТУПИТ ЗАВТРА» Авантюрный
19.50 «Намедни-89»
21.00 «Сегодня»
21.45 «СОЛДАТЫ УДАЧИ»
22.40 «Сегоднячко»
23.20 «Криминал»
23.30 «Антропология»

Культура
9.10 «СЕЛЬСКАЯ УЧИТЕЛЬНИЦА» Киноповесть
10.55 «Семь сердец ношу по свету»
11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры
11.40, 19.50 «После новостей..»
12.00, 13.45 «Набукко» Опера Дж.Верди
15.00, 17.30 Новости
15.10 «Вместе с Фафалей» Познавательно-
15.25 «НОЧИ И ДНИ»
16.15 «Осенние портреты» Ирина Бугримова
16.40 «Души моей тревога..»
17.00 «Боярский двор» Ведущий - Михаил Боярский
17.40 К 100-летию А.Платонова.
18.10 «Богема» Анджей Вайда
19.15 «Чудо-сказка»
20.10 «Нацистский удар».Д/ф
20.55 оркестр «Филармония наций»
21.15 «СЕЛЬСКАЯ УЧИТЕЛЬНИЦА»

8 канал
18.00 Программа Кеннета Коупленда
18.25, 20.25, 21.55 «Нажми на тормоза»
18.30 Детский экран
19.00 «ГОРЕЦ»
20.00 Док. фильм из цикла «Природа в беде»
20.30 «Вечарніца»
20.45 «ЛАБИРИНТЫ ЛЮБВИ» 11-я с.
21.45 «Чудотворец»
22.00 «ВЫКУП»

ТНТ
9.00, 17.00 «Из жизни женщины»
9.30 «ЕЕ ЗВАЛИ НИКИТА-2»
10.30 «ПЕРВОКЛАССНИЦА»
11.55 М/фы
12.30 «Приключения Болека и Лелека» М/ф
13.00 «Мальчик и облако» М/ф
13.10 «Телемагазин»
13.30 «МАРИСОЛЬ»
14.30 «ШАЛУНЬЯ»
15.30 «БОИШЬСЯ ЛИ ТЫ ТЕМНОТЫ!»
17.30, 0.00 «Момент истины» А.Караулова
18.00 «Каменный век», «Лесная песнь» М/фы
18.30 «ЕЕ ЗВАЛИ НИКИТА-2»
19.30, 23.00 «ДЕТЕКТИВ НЭШ БРИДЖЕС»
20.30 «КОНТРАКТ НА РЕБЕНКА» Комедия
22.40 «Телемагазин»
22.55 «Глобальные новости»

ТВ-6
5.55 «День за днем»
7.45 «Дорожный патруль»
8.00 ТСН-6
8.10 «Те Кто»
8.25 «Пальчики оближешь»
8.50 «Спасибо за покупку!»
9.00 «ВОЗВРАЩЕНИЕ САНДОКАНА»
9.55 «Спасибо за покупку!»
10.00 ТСН-6
10.05 «ВЛЮБЛЕННАЯ ПРИНЦЕССА» Мелодрама,
11.45 «Спасибо за покупку!»
12.00 ТСН-6
12.05 «День за днем»
14.00 ТСН-6
14.05 «Спасибо за покупку!»
14.40 «ПРОСТО МАРИЯ»
15.30 «Серебряный конь» М/ф
15.55 «ПРИКЛЮЧЕНИЯ ШЕРЛИ ХОЛМС»
16.25 ДИСК-канал
17.00 ТСН-6
17.10 «Дорожный патруль»
17.30 «ГРЕЙС В ОГНЕ IV»
17.55 «ВОЗВРАЩЕНИЕ САНДОКАНА»
19.00 Новости дня
19.25 Вечера с Борисом Васильевым
19.55 «Я сама» «Куда пойти учиться!»
21.00 «ЗОВ УБИЙЦЫ»: «ЗАПАХ ЗЛА»
21.55 «Дорожный патруль»
22.10 Шесть новостей дня
22.15 «Те Кто»
22.35 ДИСК-канал
23.10 «ПОПУТЧИК»
23.30 «Знак качества»
23.40 «ГРЕЙС В ОГНЕ IV»

ТВ-ЦЕНТР
4.50,
4.55, 6.15 «Навигатор»
5.50 «Мир вашему дому»
6.00 «Уважаемый леший» М/ф
8.25 «Слободка»
8.35 «Деловая Москва»
8.45 «Доходное место»
8.55 Новости
9.00 «Осторожно! Дети..»
9.15 «ВИНОВНОСТЬ»
10.05 «Оставайтесь с нами!»
10.20 «Экспедиция» Док. (Венесуэла)
10.55 Новости
11.00 «ФЕДЕРАЛЬНАЯ ПОЛИЦИЯ»
12.40 «Петровка, 38»
12.55 Новости
13.15 «История болезни»
13.30 «Мото-Гран-при»
14.00 «Лицом к городу»
14.55 Новости
15.00 «Регионы: прямая речь»
15.30 «УБИЙСТВО ПЕРВОЙ СТЕПЕНИ»
16.20 «Оставайтесь с нами!»
16.25 «Элвин и бурундучки» М/ф
16.55 Новости
17.15 «Деловая Москва»
17.30 «Исчезающий мир»
18.10 «АД В МАЛЕНЬКОМ ГОРОДКЕ»
18.55 Вечерние новости
19.30 «АНАТОМИЯ ЛЮБВИ» Мелодрама.
21.15 «Времечко»
21.45 «Пресс-экспресс»
22.00 «КРАСНОЕ И ЧЕРНОЕ»
22.55 «Петровка, 38»
23.10 «Времечко» «Ночной полет»
0.00 Новости
0.05 «Хроно»
0.35 «Пестрая лента»

ЕВРОСПОРТ
9.30 Футбол. Еврóголы
11.00 Триатлон. Кубок Европы
12.00 Экстремальный спорт.
13.00 Мотокросс.
13.30 Теннис. Обозрение тура АТР
14.00 Конный спорт.
15.00 Парусный спорт. «Под парусами»
15.30 Водные лыжи.
16.00 Легкая атлетика.
18.00 Скалолазание.
18.30 Автоспорт. «Ключ на старт!»
20.00 Экстремальный спорт.
21.00 Сумо. Турнир БАШО в Нагойе, Япония
22.00 Триал.
23.00 Аэробика.
0.00 Боулинг.

АСТ
5.00 М/фы
5.30 8.30 11.30 14.30 17.30 20.30 23.30 2.30 «Факт»
5.40 «ВЫЗЫВАЕМ ОГОНЬ НА СЕБЯ» 3-я с.
7.10 Экономика для Вас
7.20 Фильмы-призеры
7.50 «Пресса: за и против»
8.00 «Аистенок»
8.40 «ВЕТЕР В СПИНУ»
9.30 «Только для женщин»
10.00 Д/ф «Спасем детей спасем Россию»
10.55 «Если у Вас ЧП» Пожар в доме
11.00 М/фов:
11.40 «СЧАСТЬЕ» 3-я с.
12.40 Экономика для Вас
12.55 Д/Ф «На страже природы»
13.25 «Спорт каждый день»
13.55 Из XX в XXI век.
14.00 «Аистенок»
14.40 «БЕРЕГ ЕГО ЖИЗНИ»
15.50 Музыкальная мозаика
16.00 Фильмы-призеры
16.30 «Мужские заботы»
17.00 «Русская партия»
17.45 «СУРРОГАТНАЯ МАТЬ» 141-я с.
18.45 «Гость в студии V. I. P.» В.Сюткин
19.00 Д/Ф «Московский Кремль»
19.55 «Если у Вас ЧП» Пожар в доме
20.00 «Только для женщин»
20.40 «Спорт каждый день»
21.10 Экономика для Вас
21.20 «ВЫЗЫВАЕМ ОГОНЬ НА СЕБЯ» 3-я с.
22.45 Музыкальная мозаика
22.55 Из XX в XXI век.
23.00 «На пороге века»
23.40 «ЭКСТРАДИЦИЯ» . 3-я с.
0.40 «Мужские заботы»
1.10 Д/Ф
2.00 «Золотые голоса России»
2.40 «ВЫЗЫВАЕМ ОГОНЬ НА СЕБЯ» 3-я с.
4.10 «Гость в студии V. I. P.» В.Сюткин
4.25 Д/Ф «На страже природы»
5.55 «Если у Вас ЧП»

ЧАЦВЕР, 2 верасня.

БТ
6.30 Доброе утро!
7.00 Новости
7.10 Доброе утро!
8.10 «Сегодня с вами..»
8.40 Потребительская корзина.
9.00 Новости
9.10 Королевская охота
9.40 Телевизионный Дом кино
10.05 «Все мы родом из детства»
11.00 Новости
11.10 Новые имена
11.20 «ВЕРНОСТЬ ЛЮБВИ»
12.05 Наш край.
12.25 «А музыка звучит..»
13.00 Новости
13.10 «ДОРОГИ АННЫ ФИРЛИНГ»
14.30 «Четвертое измерение»
15.00 Новости
15.10 «ДЕВОЧКА И ОКЕАН»
15.35 М/фы
16.00 ТВ - школе.
16.30 Гости в дом
17.00 Новости
17.10 «Расти, мальчик, расти».Д/ф
17.35 Усадьба.
18.00 Добрый вечер, Беларусь! «Разговор в прямом эфире», «Что делать!», «Отбой»
18.40 Международные спортивные новости
19.00 Новости
19.15 Политические диалоги
19.40 Новые имена
19.50 «ВЕРНОСТЬ ЛЮБВИ»
20.40 Колыбельная
21.00 Панорама
21.40 Событие
21.55 Телебарометр
22.15 «МУЖСКОЙ ТАЛИСМАН»
23.35 Хит-парад
23.40 Крок.
0.10 Новости
0.20 Акколада

ОРТ
8.00 Новости
8.15 «ВО ИМЯ ЛЮБВИ»
9.15 «Каламбур»
9.45 «Домашняя библиотека»
9.55 «ПОХИЩЕННЫЙ» Приключенческий
10.50 «Мы за солнышком идем» М/ф
11.00 Новости
13.30 «Вместе»
14.00 Новости
14.15 «ГАРРИ - СНЕЖНЫЙ ЧЕЛОВЕК»
14.45 «Возможно все!»
15.00 «Улица Сезам»
15.25 «..До шестнадцати и старше»
15.55 «ДЖЕЙН ЭЙР»
17.00 Новости
17.15 «Маски-шоу»
17.45 «Здесь и сейчас»
18.05 «Как это было» «Похороны Сталина»
18.45 «ВО ИМЯ ЛЮБВИ»
19.45 «Спокойной ночи, малыши!»
20.00 «Время»
20.35 Погода
20.40 «Однако» Ведущий - Михаил Леонтьев
20.50 «Чтобы помнили..»
21.40 «БАЛЛАДА О СОЛДАТЕ»
23.15 Новости
23.30 «Тихий дом»
23.55 «ПЯТНИЦА, 13-Е»

РТР
8.45 «Доброе утро»
6.20 «У всех на устах»
6.45 «Программа передач» Телеигра
7.15 «Торговый дом «Ле Монти»
8.15 «Дежурная часть» столицы
8.45 «Гомеопатия и здоровье»
9.10 «МИЛЕДИ»
10.00 «Вести»
15.25 «Гомеопатия и здоровье»
15.30 «ПЕРВЫЕ ПОЦЕЛУИ»
16.00 «Вести»
16.30 «Башня»
17.00 «ЛЕТО НАШЕЙ ТАЙНЫ»
17.55 «Диалоги о рыбалке»
18.25 «Клуб «Белый попугай»
19.00 «Вести»
19.45 «С МЕНЯ ХВАТИТ» Боевик.
21.50 «Горячая десятка»
22.50 «Дежурная часть» столицы
23.05 «Вести»
23.35 «Магазин на диване»

НТВ
6.20 «Градусник»
6.25, 7.45 «Сегоднячко»
6.35 М/ф
6.45 «Карданный вал»
6.50 «Впрок»
7.25 «Криминал»
7.35 «Я - телохранитель»
8.10 «СОЛДАТЫ УДАЧИ»
9.00 «Сегодня»
9.25 «ЕСЛИ НАСТУПИТ ЗАВТРА»
10.20 «Ну, погоди!» М/ф
10.30 « Я и моя собака»
11.00 «Сегодня»
11.30 «Старый телевизор»
13.00 «Сегодня»
13.30 «ШЕХЕРЕЗАДА»
14.20 «Сегоднячко»
15.00 «Сегодня»
15.30 «ЗАХВАТЧИКИ»
16.25 «Впрок»
16.50 «ЛЮБОВЬ И ТАЙНЫ САНСЕТ БИЧ»
17.40 «Криминал»
18.00 «Сегодня»
18.45 «Профессия - репортер»
19.00 «ЕСЛИ НАСТУПИТ ЗАВТРА» 4-я с.
19.55 «Намедни-90»
21.00 «Сегодня»
21.45 «СОЛДАТЫ УДАЧИ»
22.40 «Сегоднячко»
23.20 «Криминал»
23.30 «Антропология»

Культура
7.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.05 Новости культуры
7.25 «Ноу хау»
7.40 К 60-летию начала второй мировой войны.
8.40 «Как молоды мы были» Концерт
9.35 «АТЫ-БАТЫ ШЛИ СОЛДАТЫ»
11.05 «Ваших душ золотые россыпи»
11.40, 19.50 «После новостей..»
12.00 М/фы
12.45 Концерт для скрипки и фортепьяно
13.45 «Театр «Модерн»
14.15 «Полюбил я тебя, моя радость..»
15.00, 17.30 Новости
15.10 «Истоки»
15.25 «Ансамблю «Березка» - 50 лет»
17.05 «Город Градов»
17.40 «Российский курьер»
18.40, 20.10 К 100-летию А.Платонова.
19.15 «Чудо-сказка»
20.45 «Время музыки»
21.10 «АТЫ-БАТЫ ШЛИ СОЛДАТЫ» Киноповесть.
22.35 «Джазофрения»

8 канал
18.00 Программа Кеннета Коупленда
18.25, 20.25, 21.55 «У стойки бара»
18.30 Детский экран
19.00 «ГОРЕЦ»
20.00 Д/ф экран
20.30 «Вечарніца»
20.45 «ЛАБИРИНТЫ ЛЮБВИ» 12-я с.
21.45 «Отбой»
22.00 «Я И МАФИЯ» Кинокомедия

ТНТ
8.00 «САН-ТРОПЕ»
9.00 «Из жизни женщины»
9.30 «ЕЕ ЗВАЛИ НИКИТА-2»
10.30 «КОНТРАКТ НА РЕБЕНКА» Комедия.
12.30 «Приключения Болека и Лелека» М/ф
13.00 «Крылатый мастер» М/ф
13.10, 22.20 «Телемагазин»
13.30 «МАРИСОЛЬ»
14.30 «ШАЛУНЬЯ»
15.30 «БОИШЬСЯ ЛИ ТЫ ТЕМНОТЫ!»
16.00 «САН-ТРОПЕ»
17.00 «Из жизни женщины»
17.30, 23.40 «Момент истины» А.Караулова
18.00 М/фы
18.30 «ЕЕ ЗВАЛИ НИКИТА-2»
19.30 «ДЕТЕКТИВ НЭШ БРИДЖЕС»
20.30 «КРАСНЫЙ ПРИБОЙ» Боевик.
22.35 «Глобальные новости»
22.40 «ДЕТЕКТИВ НЭШ БРИДЖЕС»

ТВ-6
5.55 «День за днем»
7.45 «Дорожный патруль»
8.00 ТСН-6.
8.10 «Те Кто»
8.25 «Вы - очевидец» Ведущий - Иван Усачев
8.50 «Спасибо за покупку!»
9.00 «ВОЗВРАЩЕНИЕ САНДОКАНА»
9.50 «Спасибо за покупку!»
10.00 ТСН-6.
10.10 «ЗОВ УБИЙЦЫ» «ПОСЛЕДНЯЯ ГАСТРОЛЬ» «ЗАПАХ ЗЛА»
11.40 «Спасибо за покупку!»
12.00 ТСН-6
12.05 «День за днем»
14.00 ТСН-6.
14.05 «Помощники Гефеста» М/ф
14.15 «Спасибо за покупку!»
14.40 «ПРОСТО МАРИЯ»
15.30 «Серебряный конь» М/ф
15.55 «ПРИКЛЮЧЕНИЯ ШЕРЛИ ХОЛМС»
16.25 ДИСК-канал.
17.00 ТСН-6.
17.10 «Дорожный патруль»
17.30 «ГРЕЙС В ОГНЕ IV»
17.55 «ВОЗВРАЩЕНИЕ САНДОКАНА»
19.00 Новости дня
19.25 Вечера с Борисом Васильевым
19.50 «О.С.П.-Студия»
20.50 «ВАВИЛОН 5»
21.45 «Дорожный патруль»
22.00 Шесть новостей дня. Интерактивная
22.10 «Те Кто»
22.25 ДИСК-канал.
23.00 «ПОПУТЧИК»
23.25 «Знак качества»
23.35 «ГРЕЙС В ОГНЕ IV»

ТВ-ЦЕНТР
4.55, 6.15 «Навигатор»
5.50 «Мир вашему дому»
6.00 «Стадион шиворот навыворот» М/ф
8.25 «Слободка»
8.35 «Деловая Москва»
8.45 «Доходное место»
8.55 Новости
9.15 «ВИНОВНОСТЬ»
10.10 «Оставайтесь с нами!»
10.25 «Экспедиция» Док. (Венесуэла)
10.55 Новости
11.00 «ФЕДЕРАЛЬНАЯ ПОЛИЦИЯ»
12.40 «Петровка, 38»
12.55 Новости
13.15 «Комильфо»
13.30 «Хроно»
14.00 «Музыка в музеях мира»
14.25 «Футбол в диалогах»
14.55 Новости
15.00 «Регионы: прямая речь»
15.30 «УБИЙСТВО ПЕРВОЙ СТЕПЕНИ»
16.20 «Оставайтесь с нами!»
16.25 «Элвин и бурундучки» М/ф
16.55 Новости
17.15 «Деловая Москва»
17.30 «Исчезающий мир»
18.05 «АД В МАЛЕНЬКОМ ГОРОДКЕ»
18.55 Вечерние новости
19.30 «ФИКТИВНЫЙ БРАК» Комедия.
21.15 «Времечко»
21.45 «КРАСНОЕ И ЧЕРНОЕ» 4-я с.
22.55 «Петровка, 38»
23.10 «Времечко» «Ночной полет»
0.00 Новости
0.05 «Париж - «Метелица» - Париж»
0.15 «ПОТЕРЯ ПАМЯТИ»

ЕВРОСПОРТ
9.30 Водные лыжи. Кубок мира в Детройте
10.00 Академическая гребля.
12.00 Экстремальный спорт.
13.00 Автоспорт. «Ключ на старт!»
14.30 Горный велосипед.
15.00 Гольф.
16.00 Футбол.
18.00 Скалолазание. Кубок мира в Шамони
18.30 Олимпийские игры. Олимпийский
19.00 Мотоспорт. «За рулем»
20.00 Экстремальный спорт.
22.00 Боевые единоборства.
23.00 Бокс. Международные соревнования
1.00 Экстремальный спорт.
2.00 Мотокросс. Чемпионат мира в Гайлдорфе

АСТ
5.00 М/фы
5.30 «Факт»
5.40 «ВЫЗЫВАЕМ ОГОНЬ НА СЕБЯ»
6.50 Экономика для Вас
7.00 Фильмы-призеры
7.30 «Мужские заботы»
8.00 «Аистенок»
8.30 «Факт»
8.40 «ВЕТЕР В СПИНУ»
9.40 «Только для женщин»
10.05 Д/ф «Без Вас и песня не поется»
10.55 «Если у Вас ЧП» Пожар в квартире
11.00 М/фы
11.30 «Факт»
11.40 «СЧАСТЬЕ»
12.40 Экономика для Вас
12.55 Д/Ф «На страже природы»
13.25 «Спорт каждый день»
13.55 Из XX в XXI век.
14.00 «Аистенок»
14.30 «Факт»
14.40 «ОТПУСК В СЕНТЯБРЕ»
15.50 Музыкальная мозаика
16.00 Фильмы-призеры
16.30 «Мужские заботы»
17.00 «Мир ислама»
17.30 «Факт»
17.45 «СУРРОГАТНАЯ МАТЬ» 142-я с.
18.45 «Гость в студии V. I. P.» М.Грушевский
19.00 Д/Ф «Московский Кремль»
19.55 «Если у Вас ЧП» Пожар в квартире
20.00 «Только для женщин»
20.30 «Факт»
20.40 «Спорт каждый день»
21.05 Экономика для Вас
21.15 «ВЫЗЫВАЕМ ОГОНЬ НА СЕБЯ»
22.25 Музыкальная мозаика
22.55 Из XX в XXI век.
23.00 «Кинопанорама. Встречи»
23.30 «Факт»
23.40 «ЭКСТРАДИЦИЯ» 4-я с.
0.40 «Мужские заботы»
1.10 Д/Ф «Московский Кремль»
2.00 «Фольклорная весна»
2.30 «Факт»
2.40 «ВЫЗЫВАЕМ ОГОНЬ НА СЕБЯ» 4-я с.
3.50 Музыкальная мозаика
4.10 «Гость в студии V. I. P.» М.Грушевский
4.25 Д/Ф «На страже природы»
4.55 «Если у Вас ЧП»

ПЯТНІЦА, 3 верасня.

Пр. Васы, Абрама, Агапія, Гапея, Фадзея. Кат. Ізабелы, Рыгора, Шымана.

БТ
6.30 Доброе утро!
7.00 Новости
7.10 Доброе утро!
8.15 Политические диалоги
8.40 Потребительская корзина.
9.00 Новости
9.10 ТВ - школе. Изобразительное искусство.
9.40 Телебарометр
9.55 М/ф
10.05 Уроки Н.Новожиловой
10.30 Усадьба.
11.00 Новости
11.10 Новые имена
11.20 «ВЕРНОСТЬ ЛЮБВИ»
12.05 Сделано в Беларуси.
12.25 «А музыка звучит..»
13.00 Новости
13.10 «ДОРОГИ АННЫ ФИРЛИНГ»
14.30 «По заповедным местам Беларуси»
15.00 Новости
15.10 «ДЕВОЧКА И ОКЕАН»
15.35 Окружающий мир.
16.00 Регион. Передача из Гомеля
16.25 «Риск-версия» Телеигра
16.55 Футбол.
16.45 Новости
18.55 Новые имена
19.00 Новости
19.20 «Сегодня с вами..»
19.50 «ВЕРНОСТЬ ЛЮБВИ»
20.40 Колыбельная
21.00 Панорама
21.40 Событие
22.00 «КАК СТЕМНЕЕТ, МОЯ ДОРОГАЯ»
23.55 Хит-парад
24.00 Новост

ОРТ
8.00 Новости
8.15 «ВО ИМЯ ЛЮБВИ»
9.15 «Маски-шоу»
9.45 «Смак»
10.05 «ПОХИЩЕННЫЙ»
11.00 Новости
13.30 «Вместе»
14.00 Новости
14.15 «ВАСИЛИЙ БУСЛАЕВ»
15.35 «ДЖЕЙН ЭЙР»
17.00 Новости
17.15 «Джентльмен-шоу»
17.45 «Женские истории»
18.15 Д/ф детектив. «Поводок для абвера»
18.45 «Поле чудес»
19.45 «Спокойной ночи, малыши!»
20.00 «Время»
20.40 Погода
20.45 «РОЗОВАЯ ПАНТЕРА» Комедия
22.50 Новости
23.05 «Разрешите вам напомнить о себе..»
0.20 «ВОРОВКА»

РТР
8.45 «Доброе утро»
6.20 «У всех на устах»
6.45 «Программа передач» Телеигра
7.15 «Тысяча и один день»
8.15 «Дежурная часть»
8.45 «Гомеопатия и здоровье»
9.10 «МИЛЕДИ»
10.00 «Вести» v v v
15.30 «ПЕРВЫЕ ПОЦЕЛУИ»
16.00 «Вести»
16.30 «Башня»
17.00 «ЛЕТО НАШЕЙ ТАЙНЫ»
17.55 «Устами младенца»
18.25 «Городок»
19.00 «Вести»
19.45 «ИСПОВЕДЬ НЕВИДИМКИ»
21.40 «Дежурная часть»
21.55 «ХОРОШИЙ ЧЕЛОВЕК В АФРИКЕ» Комедия
23.30 «Вести»
0.00 «Магазин на диване»

НТВ
6.20 «Градусник» Программа о здоровье
6.25, 7.45 «Сегоднячко» События прошедшей ночи
6.35 М/ф
6.45 «Карданный вал»
6.50 «Впрок»
7.25 «Криминал»
7.35 «Я - телохранитель»
8.10 «СОЛДАТЫ УДАЧИ»
9.00 «Сегодня»
9.25 «ЕСЛИ НАСТУПИТ ЗАВТРА»
10.20 «Ну, погоди!» М/ф
10.30 «Своя» Состязание эрудитов
11.00 «Сегодня»
11.30 «Старый телевизор»
13.00 «Сегодня»
13.30 «ШЕХЕРЕЗАДА» 4-я
14.20 «Сегоднячко»
15.00 «Сегодня»
15.30 «ЗАХВАТЧИКИ»
16.30 «Впрок»
16.55 «Футбольный клуб»
17.40 «Криминал»
18.00 «Сегодня»
18.45 «ЕСЛИ НАСТУПИТ ЗАВТРА»
19.40 «Намедни-91»
21.00 «Сегодня»
21.45 «Криминальная Россия»
22.15 «ОКНО СПАЛЬНИ» Триллер.

Культура
7.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры
7.25 «Нацистский удар».Д/ф
8.10 «Консилиум»
8.40 «Примеры»
9.00 «ПОЕЗДКА»
10.25 «Мастерская»
10.50 «Российский курьер»
11.40, 19.50 «После новостей..»
12.00 М/фы
12.40 «Пир во время чумы» Телеспектакль
13.45 «Время музыки»
14.10 «Океаны времени любви»
14.45 «Вместе с Фафалей» Познавательно-
15.00, 17.30 Новости
15.10 «НОЧИ И ДНИ»
16.05 «К вопросу о секретных протоколах»
17.40 «Страна Фестивалия»
18.05 «Очевидное - невероятное. Век XXI»
18.35 «Фима плюс..» Е.Шифрин, А.Трушкин
18.50 «Кумиры» Елена Камбурова
19.15 «Чудо-сказка»
20.10 «Царская ложа»
20.50 «.. и белые колонны, фронтон с гербом»
21.05 «ПОЕЗДКА»
22.30 «Кто там..» ё

8 канал
18.00 Программа Кеннета Коупленда
18.25, 20.25, 21.55 «Мой дом, моя крепость»
18.30 «ПРОБУЖДЕНИЕ ИЗ МЕРТВЫХ»
20.00 Д/ф экран
20.30 «Вечарніца»
20.45 «ЛАБИРИНТЫ ЛЮБВИ» 13-я с.
21.45 «Между прочим»
22.00 «ПЛАМЯ СТРАСТИ»

ТНТ
8.00, 16.00 «САН-ТРОПЕ»
9.00, 17.00 «Из жизни женщины»
9.30, 18.30 «ЕЕ ЗВАЛИ НИКИТА-2»
10.30 «БЕЛЕЕТ ПАРУС ОДИНОКИЙ»
12.10 «Старый сапожник», «Колыбельная» М/фы
12.30 «Приключения Болека и Лелека» М/ф
13.00 М/ф
13.10, 21.30 «Телемагазин»
13.30 «МАРИСОЛЬ»
14.30 «ШАЛУНЬЯ»
15.30 «БОИШЬСЯ ЛИ ТЫ ТЕМНОТЫ!»
17.30, 0.30 «Первые лица»
18.00 М/фы
19.30 «ДЕТЕКТИВ НЭШ БРИДЖЕС»
20.30 «ПОЛИЦИЯ ГАМБУРГА. ЮЖНЫЙ ОКРУГ»
21.45 «Глобальные новости»
21.50 «ЛЕОН-УБИЙЦА» Боевик.

ТВ-6
5.55 «День за днем»
7.45 «Дорожный патруль»
8.00 ТСН-6.
8.10 «Те Кто»
8.25 «СВ шоу»
8.50 «Спасибо за покупку!»
9.00 «ВОЗВРАЩЕНИЕ САНДОКАНА»
10.00 ТСН-6
10.05 «Наша музыка»: Валерий Меладзе
11.10 «ВАВИЛОН 5»
11.55 «Спасибо за покупку!»
12.00 ТСН-6
12.05 «День за днем»
14.00 ТСН-6
14.05 «Стрелочник» М/ф
14.10 «Спасибо за покупку!»
14.40 «ПРОСТО МАРИЯ»
15.25 «Серебряный конь» М/ф
15.55 «ПРИКЛЮЧЕНИЯ ШЕРЛИ ХОЛМС»
16.25 ДИСК-канал.
17.00 ТСН-6.
17.10 «Дорожный патруль»
17.30 «ГРЕЙС В ОГНЕ IV»
17.55 «ШОУ БЕННИ ХИЛЛА»
19.00 Новости дня
19.30 «Скандалы недели»
19.55 «Обоз» Ведущий - Отар Кушанашвили
20.50 «СУПЕРПЕС» Боевик с Чаком Норрисом
22.40 «Дорожный патруль»
22.55 Шесть новостей дня
23.05 «Те Кто»
23.20 «Радио хит»
0.25 «Знак качества»
0.35 «ГРЕЙС В ОГНЕ IV»

ТВ-ЦЕНТР
4.50,
4.55, 6.15 «Навигатор»
5.50 «Мир вашему дому»
6.00 «Так сойдет» М/ф
8.25 «Слободка» Телеигра
8.35 «Деловая Москва»
8.45 «Доходное место»
8.55 Новости
9.15 «ВИНОВНОСТЬ»
10.05 «Оставайтесь с нами!»
10.20 «Экспедиция» Док.
10.55 Новости
11.00 «ФЕДЕРАЛЬНАЯ ПОЛИЦИЯ»
12.40 «Петровка, 38»
12.55 Новости
13.30 «Интернет-кафе»
13.55 «Пестрая лента»
14.25 «Улица Юстиции» Телеигра.
14.55 Новости
15.00 «Регионы: прямая речь»
15.30 «УБИЙСТВО ПЕРВОЙ СТЕПЕНИ»
16.20 Соревнования по конному спорту.
17.30 «Исчезающий мир»
18.05 «АД В МАЛЕНЬКОМ ГОРОДКЕ
18.55 Вечерние новости
19.30 «ДЖЕКНАЙФ» Драма.
21.25 «Времечко»
22.00 Концерт
22.55 «Петровка, 38»
23.10 Премьерные новости
23.20 «ОПАСНАЯ ЗОНА» Боевик.

ЕВРОСПОРТ
9.30 Гольф.
10.30 Олимпийские игры. Олимпийский
11.00 Скалолазание.
11.30, 20.00 Экстремальный спорт.
12.30 Мотоспорт. «За рулем»
13.30, 14.00, 15.00, 16.15, 19.00, 0.00 Мотогонки. Чемпионат мира. Гран-при Имолы
17.30 Мотокросс.
18.00 Скалолазание.
18.30 Дельтапланеризм. Чемпионат мира в Италии
21.00 Гонки на грузовиках.
21.30 Внедорожные ралли.
22.00 Мотоспорт. «По бездорожью»
23.00 Бокс. Международные соревнования
1.00 Вокруг спорта. «Жизнь -»
1.30 Экстремальный спорт.

АСТ
5.00 М/фы
5.30 «Факт»
5.40 «ДАМА С СОБАЧКОЙ»
7.10 Экономика для Вас
7.20 Фильмы-призеры Евразийского
7.50 «Пресса: за и против»
8.00 «Аистенок»
8.30 «Факт»
8.40 «Вилли-воробей» М/ф
9.50 «Только для женщин»
9.15 Д/ф «Уроки музыки»
10.55 «Если у Вас ЧП» Химическая авария
11.00 М/фы
11.30 «Факт»
11.40 «СЧАСТЬЕ» . 5-я с.
12.40 Экономика для Вас
12.55 Д/Ф «На страже природы»
13.25 «Спорт каждый день»
13.55 Из XX в XXI век.
14.00 «Аистенок»
14.30 «Факт»
14.40 «ОТПУСК В СЕНТЯБРЕ»
16.00 Фильмы-призеры
16.30 «Мужские заботы»
17.00 «Темная для Г. Явлинского: Год спустя»
17.30 «Факт»
17.45 «СУРРОГАТНАЯ МАТЬ» .
18.45 «Гость в студии V. I. P.» М.Дунаевский
19.00 Д/Ф «Московский Кремль.
19.55 «Если у Вас ЧП» Химическая авария
20.00 «Только для женщин»
20.30 «Факт»
20.40 «Спорт каждый день»
21.10 Экономика для Вас
21.20 «ДАМА С СОБАЧКОЙ» «Ленфильм»
22.55 Из XX в XXI век.
23.00 «В мире джаза» Б.Голсон.
23.30 «Факт»
23.40 «ЭКСТРАДИЦИЯ» . 5-я с.
0.40 «Мужские заботы»
1.05 Д/Ф «Московский Кремль»
2.00 «В кругу друзей» А.Поперечный
2.30 «Факт»
2.40 «ДАМА С СОБАЧКОЙ»
4.10 «Гость в студии V. I. P.» М.Дунаевский
4.25 Д/Ф «На страже природы»
4.55 «Если у Вас ЧП»

Хай жа ўсе, усе, хто можа,
Возьмуць свой кіёк дарожны,
У край айчынны час ісці нам
Вывучаць свой люд.

Ф. Багушэвіч.

КУФЭРАК № 9

Культурна–гістарычная ўкладка да "Рэгіянальнай газеты"

СВЯТЫ



Вілейка

З праграмы юбілейных святкаванняў

27 жніўня, пятніца

15.00. Цэнтр культуры. Адкрыццё свята.
15.30. Конкурс песні і паэзіі. "Ты ў маім сэрцы, Вілейка!"
19.00. Узнагароджанне пераможцаў конкурсу і канцэрт з іх удзелам.

28 жніўня, субота

10.00. Выставачная зала. Адкрыццё выстаўкі мастака Андрэя Сакалова.
12.00 – 13.00. Урочышча Дубаўка. Адкрыццё свята.
13.00 – 15.00. Дубаўка. Канцэртная праграма з удзелам Дзяржаўнага акадэмічнага аркестра імя Жыновіча пад кіраўніцтвам Міхаіла Казінца, народнага ансамбля "Калінка" з Мажайска Маскоўскай вобл. (Расія), народнага хору казакоў з Пераяслаў–Хмяльніцкага Кіеўскай вобл. (Украіна), ансамбля эстраднай песні і танца з Марыупаля Данецкай вобл. (Украіна).
14.00 – 15.00. Дубаўка. Паказальныя выступленні спартсменаў, пажарных. Выстаўкі, атракцыёны, гульні. Працуюць гандлёвыя прадпрыемствы.
18.30 – 23.30. Плошча Леніна. Святочная канцэртная праграма "З любоўю да горада".
23.00 – 2.00. Дыскатэка.
10.00 – 21.00. Парк культуры і адпачынку, плошча Леніна. Атракцыёны. Працуюць гандлёвыя прадпрыемствы.

29 жніўня, нядзеля

9.00 – 11.00. Урачыстая літургія. Мітрапаліт Філарэт.
11.00 – 12.00. Урачыстае шэсце па вул. 17 верасня, малебен на пл Свабоды ля помніка загінуўшым.
12.00 – 12.20. Плошча Леніна. Асвячэнне памятнага знака і капсулы з пісьмом да нашчадкаў.
12.20 – 14.00. Плошча Леніна. Тэатралізаванае прадстаўленне.
14.00 – 17.00. Выступленне дзіцячых творчых калектываў, калектываў мастацкай самадзейнасці.
18.00 – 21.00. Праграма "Землякі" (запіс тэлеперадачы).
21.00 – 23.20. Святочны гала–канцэрт.
23.20 – 23.30. Закрыццё свята.
20.00 – 21.00. Святочны феерверк.

1 ВЕРАСНЯ – ДЗЕНЬ БЕЛАРУСКАЙ ПІСЬМЕННАСЦІ

Іхнія дарогі пралягалі праз наш край

У 1455 годзе немец Ян Гутэнберг на зыходзе даволі працяглага цемрашальскага перыяду сярэднявечча ў Нюрнбергзе друкуе Біблію – першую друкаваную кнігу ў свеце. У 1488 годзе выходзіць чэшская Біблія, а затым, 6 жніўня 1517 года, услед за імі Францішак Скарына выдаў у Празе першую друкаваную беларускую Біблію.

У 1525 годзе Скарына вяртаецца ў Вільню, дзе ў доме бурмістра Бабіча адчыняе першую друкарню на нашай зямлі. Тут, каб слова Божае было зразумелае "людзям паспалітым", ён друкуе шмат рэлігійнай літаратуры, у тым ліку Біблію, Канонікі і Псалтыр. Дзякуючы яму, беларускае пісьменства паступова пашыраецца на тэрыторыі дзяржавы. Расце колькасць друкарняў.

У пачатку XVI ст. у адказ на манаполію Рыма ў Еўропе пачынае пашырацца рэфармацыйны рух. Ідэолагамі новай ідэі ў Беларусі сталі Сымон Будны і Васіль Цяпінскі. Рэфармацыя ўсё больш пашыраецца ў нашай краіне, асабліва сярод знаці.

У другой палове XVI ст. надзвычай адукаваны князь Мікалай Радзівіл Чорны вылучае ідэю аб'яднання насельства ВКЛ шляхам рэфармавання цэркваў. Гэта ідэя насіла і другі немалаважны аспект – далейшае ўмацаванне дзяржавы на падмурку нацыянальнай царквы. Праз кароткі час ствараюцца спрыяльныя ўмовы для пашырэння колькасці хрысціянскіх абшчын кальвінісцкай арыентацыі. У 1558 годзе суперінтэндант Віленскага рэфармацкага збору С.Зацыюс запрашае выпускніка Кракаўскага і Базельскага універсітэтаў Сымона Буднага ў якасці настаўніка хрысціянскага веравучэння альбо, інакш кажучы, катэхізатара, а ў 1560 годзе па прапанове князя Радзівіла ён пераязджае ў Клецкі збор для асветніцкай працы. А праз два гады ў Нясвіжскай друкарні Астафія Валовіча і Мікалая Радзівіла Будны выдае свой хрысціянскі "Катэхізіс", у прысвячэнні і прадмове да якога выступае як паслядоўнік Францішка Скарыны ў пашырэнні і шанаванні роднай мовы. Актуальна для цяперашняга часу гучаць у "Катэхізісе" яго прарочыя словы, звернутыя да народа, перасцерагаючы ад млявасці і неабачлівасці ў выбары настаўнікаў і правадыроў. "Ці чуеш, улюбёны мой браце, гэта цябе сам Гасподзь асцерагае, каб ты ў яму не ўпаў? Упадзе кожны, хто сабе сляпому вадзіць дапушчае. Чаму ж ад такіх сляпцоў не бяжым? Чаму сябе ім вадзіць дапушчаем?" - так пісаў Сымон Будны ў сваім славутым "Катэхізісе".

У 1563 годзе Сымон Будны піша ліст да вядомага швейцарскага тэолага Генрыха Булінгера, у якім выказвае сумнеў у тэорыі траіснасці Бога, чым выклікаў гнеў нават сярод рэфарматараў. Разрыў з імі прывёў яго ў нешматлікі ордэн антытрынітырыяў, які знаходзіўся пад апякунствам Яна Кішкі ў Лоску. У 1574 годзе ў тамтэйшай друкарні ён выдае свой пераклад "Новага Запавету", а затым іншыя багаслоўскія творы. Выступаючы ў іх за асветніцтва, супраць рэлігійнага фанатызму афіцыйных цэркваў, Будны прапагандуе верацярпімасць і інтэлектуальную свабоду.

У тым жа годзе Будны сустракаецца з Васілём Цяпінскім, больш верагодна, у маёнтку яго жонкі Зофіі Жыжэльскай, які знаходзіўся ў Амеяльянаўшчыне, паблізу Латыгалі. Пасля гэтай сустрэчы ў адным са сваіх твораў Будны паважліва называе першага беларускага перакладчыка Евангелля "нашым шаноўным братам".

Напрыканцы 70-х – пачатку 80-х гадоў XVI ст., пакінуўшы працу ў Заслаўскім рэфармацыйным зборы (будынак захаваўся і цяпер), Сымон Будны жыў у Хоўхлаве (градзе Хоўхле), дзе выдаў напалохаўшую езуітаў кнігу "Аб зачацці сына Божага" ды іншыя творы. Менавіта з таго часу "град Хоўхла" і стаў вядомы ўсяму цывілізаванаму свету. Але жыць заставалася няшмат...

А 13 студзеня 1593 года ва ўзросце 63 гадоў у мястэчку Вішнева Сымона Буднага не стала. На вялікі жаль, да гэтага часу не знойдзеная магіла вялікага сына беларускага народа, лёс якога цесна звязаны з нашым краем, з нашай зямлёй.

Алесь ЦАДКО.



Францішак Скарына.

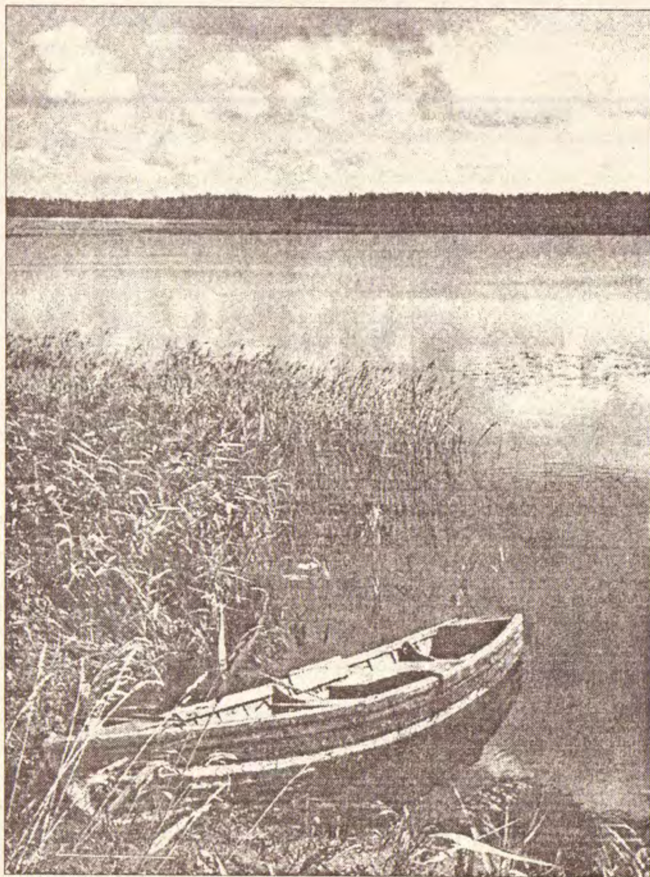


Васіль Цяпінскі.



Сымон Будны, помнік у Нясвіжы.

Нарач (легенда)



У гушчары старых бароў, як сляза, упаўшая з неба, блішчэла вялікае возера. Вельмі прыгожае яно было. Расказы пра яго чароўнасць ішлі ад паселішча да паселішча і нават у далёкія краіны заходзілі. А яшчэ казалі людзі, што ў вёсцы, якая прыляпілася да аднаго з берагоў возера, жыла дзяўчына-сіраціна па імені Найрыта, а аднавяскоўцы звалі яе Нарай. Вочы яе блакітныя, колеру азёрнай хвалі, заўсёды весела ўсміхаліся. Залацістыя валасы тугой касой абкручвалі галаву. Голас у яе быў высокі і гучны.

Бывала, сядзе на беразе пад разлапістым клёнам, дзе збіралася звычайна моладзь, на гусельках грае і спявае. Спачатку голас павольна плыве, а пасля ўзлятае высока і ляціць над узбярэжжам. У гэты час і птушкі спынялі свой спеў, і людзі забываліся пра сваё гора.

Аднойчы, калі Нара спявала, праязджаў вёскай пан. Пачуў ён дзівосную песню і загадаў спыніць каня. Слухаў, слухаў і сказаў Нары:

—Прыгожая кветка вырасла ў дзікім краі. Табе толькі спяваць у маіх пакоях.

- Кепская з мяне будзе служанка, - прамовіла Нара.

- Ты будзеш гаспадыняй, жонкай маёй, - зазначыў пан.

Вакол Нары сядзелі на зялёнай мураве хлопцы і дзяўчаты, і адзін з іх, чарнявы хлопец, Андрэй, падышоў да пана.

- Гэта мая нявеста,- сказаў ён, - а пан няхай сярод паноў жонку шукае.

- Ці не сын ты таго Пятра, што бунтаваў мне народ? – успомніў пан, чырванеючы ад злосці. І залямантаваў: - Узяць яго!

Прыслужнікі звязалі Андрэя і павезлі ў маёнтак. Больш яго ніхто не бачыў. Праз нейкі час пасля гэтага здарэння пан зноў прыехаў да Нары даведацца, ці згодна яна да шлюбу. Дзяўчына зрабіла выгляд, што згадзілася. Тут жа дамовілі пра вяселле.

Надышоў гэты дзень. Злосны вецер гнаў цёмныя хмары, а лес спяваў жалобныя песні. Нара ехала на фурманцы ў маёнтак, у руках трымала пакунак. Сустрэлі яе служанкі. Завялі ў панскія пакоі і апранулі ў шлюбныя адзенні. І Нара выйшла такой прыгажуняй, што ні пяром апісаць, ні ў казцы расказаць. Пакланілася яна пану ды папрасіла перад шлюбам крышку адной пабыць у пакоях. Пан згадзіўся. Ходзіць ён па двары, на служанак пакрыквае і на дзверы паглядае.

А Нара тым часам з пакунка дастала смалякі ды падпаліла пакоі адзін за другім. І калі шугануў чорны дым з вокнаў, а па даху заскакалі чырвоныя языкі полымя, выскачыла праз акно і на сваёй фурманцы, паганяючы каня, памчала ў вёску, на тое месца, дзе з Андрэем часта сустракала ўсход сонца. Прыхілілася да клёна і горка заплакала.

Ды тут пачуўся конскі тупат. Прыехалі панскія служакі. Бегалі па ўсёй вёсцы. Людзей бізунамі білі. Дапытваліся, дзе Нара.

- Вось яна! – закрычаў адзін з іх.

- Жывую не возьмеце, - крыкнула ворагам дзяўчына і кінулася да возера.

Цёмныя хвалі з белымі грабянямі ішлі адна за адной, а на беразе калыхаўся човен. Той човен, у якім Нара з Андрэем не раз каталіся. Спрытна і ўмела ўхапілася яна за карму і, адштурхнуўшыся ад берага, села ў човен.

- Я адпомсціла, пан, за Андрэйку, за яго бацьку і за ўсіх тых, хто загінуў ад тваіх рук у тваім маёнтку, - прашаптала Нара.

А човен адплываў усё далей і далей, потым зусім знік з вачэй. Усю ноч бушавала возера. Стагналі хвалі...

З таго часу і назвалі людзі возера імем смелай дзяўчыны – Нарач.

СТАРОНКІ ЖЫЦЦЯ

Адась Дасюкевіч



Сябры Беларускага студэнцкага саюза пры Віленскім універсітэце імя Стэфана Баторыя. 1937 год. Адась Дасюкевіч трэці злева ў другім радзе.

ФОТА З АРХІВА МІХАСЯ КАЗЛОЎСКАГА.

Адась (Адам Янавіч) Дасюкевіч — забытая і сучаснаму грамадству амаль невядомая постаць беларускага нацыянальна-вызваленчага руху міжваенных часоў у Заходняй Беларусі. Дзякуючы выданню кнігі Янкі Багдановіча "На жыццёвым шляху. Успаміны" (Мн., Мастацкая літаратура, 1992), можна атрымаць кароткую даведку, што "Дасюкевіч Адам — выдавецкі работнік, старшыня Беларускага студэнцкага саюза, у часе акупацыі — старшыня Беларускай народнай самапомачы ў Пастаўскім павеце, расстраляны немцамі ў 1943 г.". Узгадваецца аб актыўным удзеле А. Дасюкевіча ў рабоце друкарні імя Францішка Скарыны ў Вільні, надрукаваны здымак сяброў Беларускага нацыянальнага аб'яднання ў друкарні імя Францішка Скарыны, сярод якіх — Адась Дасюкевіч.

Адно з апошніх выданняў інстытута Беларусаведы, які быў заснаваны ў Лаймэне (ФРГ) публіцыстам Юрыем Папко і прафесарам Барысам Кітам, "Весткі інстытута Беларусаведы" № 8 (1991/92?), змяшчае гістарычны нарыс і храналогію дзейнасці Беларускага студэнцкага саюза (БСС) у Вільні. Сярод розных матэрыялаў, якія тычацца дзейнасці Дасюкевіча як аднаго з кіраўнікоў БСС, кароткая даведка аб ім, у якой, у прыватнасці, гаворыцца: "Інж. Дасюкевіч Адам, сын сястры кс. Адама Станкевіча. На УСБ вывучаў аграномію. Калі ў 1936 г. над старшынёй і разам рэдактарам "Беларускай крыніцы" Янам Пазьняком вісела ўжо аж 35 судовых спраў і далей ён афіцыяльна рэдактарам заставацца не мог, адказным рэдактарам стаў Адам Дасюкевіч. Вясной наступнага года выданне "Беларускай крыніцы" польскімі ўладамі канчаткова было спынена, а супраць Дасюкевіча таксама вялося ўжо некалькі судовых спраў, якім заканчэнне прынесла вайна. У пачатку ваенных падзей Дасюкевіч памагаў цесцю Сікору, які ў в. Малыя Алешкі Пастаўскага раёна займаўся садоўніцтвам. У час нямецкай акупацыі Дасюкевіч быў выкліканы да працы ў Паставах, дзе ў 1943 годзе за невыконванне нямецкіх загадаў быў немцамі застрэлены".

Звесткі аб драматычным жыцці і трагедыі Адама Дасюкевіча сёння дапоўнены і пацверджаны іншымі крыніцамі, успамінамі яго родных і паплечнікаў, сярод якіх асабліва трэба адзначыць успаміны жонкі Досюкевіча — Лідзіі Сікоры і былога настаўніка Беларускай гімназіі ў Вільні, акадэміка Міжнароднай акадэміі астранаўтыкі, прафесара Барыса Кіта.

Нарадзіўся Адам Дасюкевіч 5 чэрвеня 1911 года у сям'і Яна і Софіі з Церпілоўскіх у вёсцы Капцэвічы сучаснага Смаргонскага раёна. Цяжкае дзяцінства ў малазямельнай сялянскай сям'і яшчэ больш пагоршылася, калі бацька быў мабілізаваны ў расійскую армію, а побач з вёскай прайшла лінія фронту першай сусветнай вайны. Жыць у вёсцы было немагчыма, і маці з чатырма малымі дзецьмі ратавалася ў лесе. Але без цяпла і ежы лёс бежанцаў быў прадвызначаны. Загінулі дзве сястры Адама, а маці і змучанага Адама са старэйшым братам Іванам прытулілі чужыя людзі. Толькі пасля сканчэння вайны вярнуўся Ян Дасюкевіч у ацалелую хату, даведаўся аб жудасным лёсе сваёй сям'і, адшукаў сваіх сыноў.

Нягледзячы на цяжкія ўмовы жыцця, неабходнасць дапамагаць бацьку ў гаспадарцы, Адась спачатку вучыўся ў мясцовай школе і, паказаўшы пэўныя здольнасці, накіраваўся ў Віленскую беларускую гімназію. Менавіта тут сфармаваўся адданы беларускі патрыёт, замацавалася непахісная вера ў светлую будучыню "тутэйшага" народа, якую Адам Дасюкевіч з гонарам пранёс праз усё жыццё. Гэта асабліва высветлілася ў студэнцкія гады, калі ён стаў студэнтам Віленскага універсітэта імя Стэфана Баторыя (УСБ), актывістам беларускага студэнцкага руху, старшынёй Беларускага студэнцкага Саюза і сябрам Беларускага нацыянальнага камітэта ў Вільні. На ніве беларускай культуры А. Дасюкевіч супрацоўнічаў з Р. Шырмам, М. Танкам, А. Шутовічам, Я. Найдзюком, Я. Малецкім, В. Пануцэвічам, Я. Пазьняком, іншымі вядомымі сябрамі Беларускага нацыянальнага аб'яднання ў Вільні. Быў блізка знаёмы з вядомым беларускім спеваком М. Забэйдам-Суміцкім, у арганізацыі віленскіх канцэртаў якога ён удзельнічаў.

За сваю дзейнасць А. Дасюкевіч пераследаваўся польскімі ўладамі, неаднаразова яго кватэра абшуквалася паліцыяй, за яго выдавецкую дзейнасць было ўзбуджана некалькі спраў. З 1936 года Дасюкевіч узяў на сябе адказнасць за выданне газеты "Беларуская крыніца", якая прадстаўляла погляды беларускай хрысціянскай дэмакратыі. Рэдактарам газеты ён заставаўся да 1939 года. Па ўспамінах Л. І. Сікоры, Дасюкевіч быў у цяжкім матэрыяльным стане і, тым не менш, ахвяраваў увесь свой вольны час і сродкі дзеля беларускай ідэі. У час студэнцкіх канікулаў шукаў сабе працу, каб зарабіць сродкі на жыццё. Скончыў універсітэт 15 снежня 1939 года, атрымаўшы дыплом інжынера вясковай гаспадаркі.

1940 год Адам Дасюкевіч правёў у Вільні. Вельмі хутка высветлілася, што беларуская нацыянальная ідэя сустрэта ў штыкі "вызваліцелямі" з Усходу, як і новымі "гаспадарамі" Віленшчыны — літоўцамі. Не было магчымасці працаваць па спецыяльнасці ні Адаму, ні яго маладой жонцы Лідзіі, з якой узяў шлюб у красавіку 40-га года. Безвыніковыя пошукі працы вымусілі іх выехаць у студзені 1941 года ў БССР, дзе ў вёсцы Малыя Алешкі (сучасны Шаркаўшчынскі раён) працаваў у гаспадарцы Івана Паўлавіча Сікоры. Здавалася, што перад маладым працавітым аграномам адчынялася выдатная перспектыва, аднак пачатак вайны скасаваў надзеі і планы. Некаторы час А. Дасюкевіч разам з сям'ёй жыў у Варапаеве, дзе працаваў настаўнікам мясцовай школы, а з пачатку 1942 г. — у Паставах. Як і многім іншым беларускім нацыянальным дзеячам, перажыўшым выпрабаванні і ганенні з боку польскіх улад і органаў НКВД, А. Дасюкевічу здавалася магчымым выкарыстаць той мінімальны шанц пабудовы нацыянальнай беларускай дзяржавы. Вельмі хутка прыйшло працверажэнне. Фашысты бачылі ў беларускіх дзеячах, як і ў былых польскіх фахоўцаў, тых самых другасортных славян, сярод якіх умела распальвалі варожасць. Спробы А. Дасюкевіча памірыць і абараніць сялян, мясцовае яўрэйскае насельніцтва выклікалі да яго недавер з боку акупацыйных улад, у прыватнасці, СД, і пасля пагроз і абвінавачванняў ён быў у кастрычніку 1943 года расстраляны ў Паставах. Там ён і пахаваны.

У вёсцы Копцевічы на Смаргоншчыне, дзе нарадзіўся А. Дасюкевіч, сёння, відаць, няма нашчадкаў гэтага самаадданага беларускага дзеяча. Здарылася так, што большасць з іх знайшла апошні прытулак на суседняй Ашмяншчыне: у в. Граўжышкі пахаваная маці з сёстрамі, бацька і мачаха пахаваныя на каталіцкіх могілках у в. Баруны. Зводная сястра Яніна жыве ў в. Чаркасы. Дзякуючы пошукам намесніка старшыні Смаргонскага райвыканкама С. А. Шмыгі, стала вядома, што сёння ў вёсцы Арляняты Ардашынскага сельсавета на Смаргоншчыне жыве старэйшы брат Адама — Іван Іванавіч Дасюкевіч. Ад гэтых сведкаў трагічнага лёсу Адася Дасюкевіча можна больш падрабязна даведацца аб самаахвярным жыцці і патрыятычнай дзейнасці А. Дасюкевіча.

Янка ТРАЦЯК.

СВЯТЫНІ

Абраз Маці Божай Гудагайскай

З гісторыяй і культурай Беларусі цесна звязана ўшанаванне Маці Божай. Атрымаўшы развіццё ў Візантыі ў часы Эфескага і Халкідонскага сабораў, яно засноўвалася перш за ўсё на надзвычайным значэнні Дзевы Марыі ў справе выратавання, яе асаблівым становішчы ў царкве. Зведаўшы доўгае фармаванне, культ Маці Божай увайшоў, акрамя багаслоўя, у асабістае дабрачэсце, літаратуру, мастацтва. Ён знайшоў увасабленне ў шматлікіх абразах.

Большую колькасць сярод цудатворных абразоў Найсвятой Дзевы Марыі складаюць так званыя «яўленыя» абразы. Часцей за ўсё, абразы Маці Божай з'яўляліся людзям у лесе, на рацэ, на балоце, у полі, у хаце простага селяніна. Да ўказанага тыпу абразоў адносіцца адна са славутых святыняў Беларусі — Гудагайскі абраз Маці Божай, які знаходзіўся ў кляштары кармелітаў босых у мястэчку Гудагай.

Ордэн кармелітаў узнік у часы панавання крыжакоў. Гэтая супольнасць вяла самотнае жыццё на гары Кармель, ля крыніцы святога прарока Іллі. У XIII ст. кармеліты распаўсюдзіліся па ўсёй Цэнтральнай і Заходняй Еўропе. У Вялікім Княстве Літоўскім яны з'явіліся найперш у сталіцы дзяржавы Вільні (1626). Тут, на беларускіх землях, кармеліты босыя заснавалі свае кляштары ў Глыбокім (1646-1862), Гродне (1668-1845), Пінску (1734-1832), Мядзелі (1754-1832), Гудагаі (1764-1832).

У двух кляштарах кармелітаў босых меліся цудатворныя абразы Маці Божай. Дзякуючы ім, гэтыя мясціны прыцягвалі да сябе вернікаў з аддаленых мястэчак і вёсак, садзейнічалі фарміраванню ў вернікаў маральных прынцыпаў, падставай якіх быў прыклад зямнога жыцця і паводзін Панны Марыі. Што датычыцца Гудагайскага абраза Маці Божай, то паданне сведчыць, што сярод бясконцага лесу на месцы сённяшняга мястэчка знаходзілася хатка лесніка. І менавіта ў гэтай хатцы з'явіўся абраз Маці Божай, які потым праславіўся цудамі. Людзі, якія жылі паблізу гэтай хаткі, пачалі называць яе будай у гаі — адсюль нібы і пайшла назва Гудагай (Будагай). Калісьці тут была маёмасць роду Войнаў (герба Трубы). Юзаф Война, абозны плоцкі, і яго жонка Людвіка з Сулістроўскіх, якія бачылі, колькі вернікаў прыходзіць да цудатворнага абраза, заснавалі ў 1768 г. у Гудагаі касцёл і кляштар айцоў кармелітаў босых. Віленскі біскуп Ігнацій Якуб Масальскі заснаваў у Гудагаі парафію (1777) і аддаў яе пад апеку ордэна.

Цяжкія часы для рымска-каталіцкіх вернікаў настаді пасля паўстання 1831 г. Тады была зачынена значная колькасць кляштараў. Злы лёс не абмінуў і Гудагай. У 1832 г. кляштар кармелітаў босых у Гудагаі быў зачынены, а парафію далучылі да Солаў. Цудатворны абраз перанеслі ў парафіяльны касцёл у Ашмянах. А касцёл у Гудагаі за 40 рублёў набыла ва ўласнасць набожная пані. Вернікі ж не прыпынялі сваіх намаганняў, каб захаваць гэты касцёл. Нарэшце ў 1878 г. яны атрымалі ад урада дазвол адпраўляць у гудагайскім касцёле ў кожную суботу службу, дзеля чаго прыязджалі парафіяльныя ксяндзы з Солаў. З цягам часу службы пачалі праводзіцца і ў час святаў у гонар Панны Марыі. На іх збіралася да 10 тысяч вернікаў. Замест цудатворнага абраза ў галоўным алтары быў змешчаны іншы абраз Маці Божай, аздоблены срэбнай шатай. Ён быў перавезены са скасаванага касцёла ў Слабодцы. А зверху над ім змясцілі невялікую копію абраза Гудагайскай Маці Божай. Так было да 1906 г., калі была адноўленая Гудагайская парафія. Касцёл быў адбудаваны, і сюды вярнулі з Ашмян цудатворны абраз, які змясцілі ў галоўным алтары, як і да гэтага.

Абраз Гудагайскай Маці Божай мае памер аркуша. На ім відаць паясная выява Маці Божай, якая трымае на правай руцэ маленькага Хрыста, што прыхінуўся сваёй шчакой да шчакі Панны Марыі. Абраз адносіцца да іконаграфічнага тыпу Элеўса (Замілаванне), які адлюстроўвае ідэю аб бога-мацярынскім заступніцтве. Іканаграфія Замілавання склалася ў старажытным копцкім мастацтве Егіпта. Менавіта гэты тып абразоў перадае незвычайна цёплыя мацярынскія пачуцці, выяўляе адносіны, якія аб'ядноўваюць маці і сына дзеля адкуплення чалавека.

Каля шасці тысяч вернікаў налічвала Гудагайская парафія перад Другой сусветнай вайной. Яшчэ ў 1901 г. у кнізе «Праваднік па Літве і Беларусі» (Вільня) Напалеон Роўба пісаў: «У кожнае свята Божай Маці адбываецца ў гудагайскім касцёле вельмі ўрачысты фэст, які да быццам памерлай і ціхай звычайна мясцовасці прыцягвае сотні людзей з навакольных вёсак». У час фэстаў спявалі рэлігійныя песні, прысвечаныя Панне Марыі.

Культ цудатворнага абраза знайшоў адлюстраванне не толькі ў рэлігійных песнях, але і ў паэзіі. Вось верш Вінцука Адважнага (Язэпа Германовіча), прысвечаны нашаму абразу:

Матка Боска ў Гудагаях

О, дабратлівы ў сваіх ласках Божа,
Хто з нас належна апісаці можа?
Цуды, што дзеюцца ў народзе?
Хто ў Гудагаі з вераю прыходзе,
Каго хвароба мучыць і сціскае —
Аж смерць прадчасна вось-вось абыймае, —
Той ў Гудагаях знойдзе цуд-апеку,
Што Матка Боска сведчыць чалавеку!
У людскіх няшчасцях плывуць ласкі з неба —
Марыя шчодра дзеліць, каму трэба:
мы Богу шчыра падзяку прыносім —
З верай, надзеяй яшчэ болей просім!
Найбольш аб згоду паўсюдну на свеце
Просім і молім мы — бедныя дзеці,
Ад голаду, войнаў, варожых напасцяў,
Ратуй нас, Божа, ад усіх няшчасцяў!
О, Маці Божа, што ў Гудагаі,
Здароўя просім, плёну, ураджаю,
Цябе мы клічам прад Божым парогам,
Ты заступайся за намі прад Богам!

"Божым шляхам" (Лондан). 1976. № 1-2. С. 12.

Падрыхтавала Людміла КАРНІЛАВА, Гродна.

ПАЭЗІЯ

Успамін (1.09.1939 года)

Свет кідала шаленства на арэлях бойкі:
З Берліна роўма роў–хрыпеў пагрозлівы патоп...
Ў адказ – сон раўнадушных.
І бязладдзе стойкіх –
І... Мюнхен! І ў Маскве ў абдымках Рыбентроп...

Той ранак кучаравісты так пазяхаў салодка!
Пацягваўся прывычна аж да хрусту ў касцях.
А з чорнымі крыжамі смерць – лавіны злой паводка
Ля межаў Польшчы затаіла іклы хцівыя ў кустах.

І разанула ранак той з дзесяткаў тысяч жэрлаў.
Жах скалануў зацішак прыбярэжных чаратоў.
Зара крывавая бязлітасна зямлю і неба жэрла:
Над Віслаю навісла дымнай смерцю гарадоў.

Сцярвятнікі рвуць Гродна... Брэст датла змятаюць...
Смерць косіць беларусаў прагавітаю касой:
На Вестэрплятэ, пад Варшавай на чужыне паміраюць –
І кропіць верасень іх раны верасоваю слязой.

Яшчэ сусветнай бойні вал раскруціць абароты:
Крывавай пены акіян глыне мацярыкі,
У бездань пекла зноў зацягнуць нас кровавароты,
Бязмежным горам захліпнуцца нашы мацяркі.

Яшчэ свет уздрыгне ад Ковентры, Пёрл–Харбара, Хатыні,
Канцлагераў, пачварных гета, душагубак і блакад
І захлынецца грыбам Хірасімы і пяском Катыні...
На шэсць гадоў азмрочыць свет агню свінцовы град.

Яшчэ з Берліна завішчыць панічны жах адчаю:
Патоне ў ім "зіг хайль... хайль... хайль" – пакорных глотак роў,
Атрутай здушыць "фюрэраў"–пачвараў лютых зграю.
Вуголле трупаў іх глыне брыдотны сметнік–роў.

Яшчэ – трыумф саюзнікаў: адплаты акт ў Карлсхорсце!
Хто ў сілах затрымаць свяшчэннай праўды бег?
Яшчэ – Вялікай Перамогі гром, доўгачаканай госці,
Каб суд чыніў – пятлёй кілзаў злачынцаў Нюрнберг.

... Тым ранкам цемраю жуда закрыла сонца
Мільёнам ўцекачоў, калек, сірот, удоў...

Сусветнай бойні – шэсць гадоў, пякельных і бясконцых,
А мора слёз не высушыць нам і праз сто гадоў...

Аляксандр НАРКЕВІЧ.

Жыў на свеце мастак



Упершыню пра Пётру Міралновіча я даведаўся з надзвычай цікавага "англійскага дзённіка" Адама Мальдзіса, які пад назвай "За Ла-Маншам сярод беларусаў" друкаваўся ў газеце "Голас Радзімы" на працягу студзеня-лютага 1984 года. Там ёсць такі дыялог, які адбыўся паміж Мальдзісам і дырэктарам Лонданскай беларускай бібліятэкі і музея імя Ф. Скарыны айцом Алесем Надсонам.

" – Бачу, маеце таксама крыху карцін і гравюр. Чые яны? Дарэчы, чый гэта партрэт Скарыны ўнізе?

– Пётры Мірановіча. Ёсць такі стары беларускі мастак, аўтар наддзвінскіх пейзажаў. Цяпер жыве ў Нью-Йорку..."

І ўсё. Безумоўна, такіх звестак недастаткова, каб мець нейкае, хоць элементарнае, уяўленне пра асобу, пра мастака. Але яны разбудзілі жаданне больш даведацца пра гэтага загадкавага творцу наддзвінскіх краявідаў. Праўда, не дапамаглі аўтару гэтых радкоў ні даведнікі, ні энцыклапедыі. Ні ў адным з гэтых выданняў нават не згадвалася імя гэтага чалавека. І толькі аднойчы ў "Лясной хатцы", у добрай і прыветнай яе гаспадыні Зоські Верас у сярэдзіне 80-х гадоў удалося ўбачыць набор паштовак з рэпрадукцыямі прац Язэпа Драздовіча, Пётры Сергіевіча і... Пётры Мірановіча. Паштоўкі былі выдадзены ў Вільні ў канцы 30-х гадоў. Ужо з першых хвілін знаёмства стала зразумела, які цікавы і арыгінальны мастак гэты творца з прыгожым беларускім прозвішчам Міpановіч.

І вось зараз, праз столькі гадоў пасля сустрэчы, калі даўно няма зычлівай і спагадлівай Зоські Верас, калі не стала мілай майму сэрцу "Лясной хаткі", мне хочацца расказаць пра чалавека, творчасць якога я люблю, а любоўю трэба дзяліцца з іншымі людзьмі так, як гэта рабіў Пётр Мірановіч лепшымі сваімі карцінамі.

Нарадзіўся мастак 21 верасня 1902 года ў сям'і беларускага селяніна Тамаша Мірановіча ў вёсцы Стрымкі Прыдруйскай воласці былога Дрысенскага павета Віцебскай губерні. Акрамя Пётры ў бацькоў былі яшчэ два сыны, а гаспадарка невялікая – дзяліць няма чаго. Таму і вырашылі бацькі, каб двое сыноў пайшлі вучыцца.

Так сталася, што гэта частка Беларусі пасля гвалтоўнага падзелу 1921 года апынулася ў складзе Латвійскай дзяржавы. У першыя гады свайго праўлення латышскі ўрад прытрымліваўся прынцыпаў дэмакратычнага ладу, і гэта дало магчымасць беларускай меншасці атрымаць усе правы на культурнае і эканамічнае развіццё. У той час на тэрыторыі Латвіі пражывала звыш за 75 тысяч беларусаў. Пачалі адчыняцца беларускія школы, гімназіі, кааператывы, быў створаны беларускі перыядычны друк. Вялікую дапамогу ў наладжванні нармальнага беларускага жыцця ва ўмовах Латвійскай дзяржавы аказваў міністр асветы латышскі паэт Ян Райніс. Адбывалася паступовае адраджэнне дрэмлючых сілаў беларускага народа. Абуджалася Беларусь.

У такі не вельмі спакойны, але спадзейны час і пайшоў у шырокі свет жыцця хлопец з невялічкай беларускай вёскі Стрымкі, што на Дзвіншчыне. У 1922 годзе ён паступіў вучыцца ў Дзвінскую беларускую дзяржаўную гімназію. Гімназія мела высокі адукацыйны ўзровень і, дзякуючы добра падабранаму выкладчыцкаму калектыву, выхоўвала ў сваіх вучняў глыбокі патрыятызм і любасць да сваёй шматпакутнай Беларусі. Чатыры гады вучобы ў гімназіі абудзілі ў Мірановіча ягоныя прыродныя мастацкія здольнасці. На яго, як на выдатнага афарміцеля дэкарацыяў да спектакляў драматычнага гуртка, звярнула ўвагу дырэкцыя гэтай навучальнай установы. Менавіта ў сценах гімназіі Мірановіч спрабуе свае сілы на ніве беларускага выяўленчага мастацтва. Як сын вёскі, ён шмат увагі аддае маляванню з натуры беларускіх краявідаў. Гэтае юнацкае захапленне і вызначыла ў будучым галоўную тэму ягоных работ. Ён стаў мастаком беларускага краявіду і вобразаў сялянскага жыцця.

Беларускае грамадзянства ў Латвіі ўзяло Мірановіча пад сваю апеку, дапамагала яму маральна і матэрыяльна. У 1926 годзе Мірановіч скончыў гімназію і адразу паступіў у Латвійскую акадэмію мастацтва. Ягонымі настаўнікамі ў акадэміі былі выдатныя латышскія мастакі – акадэмік Куга і прафесар Эліясь. У гэты час многія мастакі знаходзіліся пад уплывам модных тады "ізмаў". Мірановіча гэта мала хвалявала. Ён згадваў: "Маляваў я тады пераважна партрэты і пейзажы ў рэалістычным стылі, зрэдку толькі рабіў нейкія "ухілы ў бок мадэрнізму". Гэтым сваім прынцыпам не здрадзіў да канца свайго жыцця. Калі глядзець на работы мастака, то можна сказаць, што стыль Мірановіча рэалістычны, з вялікім уплывам імпрэсіяністычнай манеры. Вось як пісаў выдатны даследчык беларускага мастацтва Уладзімір Сядура: "Не адмаўляючыся ад галоўнага прынцыпу рэалістычнай плыні ў мастацтве – праўдзівасці і паўніні адлюстраванага жыцця, ён надаў сваім абразом яшчэ больш фарбнасці тым, што выкарыстаў імпрэсіяністычны прынцып чысціні фарбы. Ад гэтага ягоныя абразы асабліва свежыя і зыркія".

У такіх работах як "Навальніца ў сенакос", "Жніво", "Над Дзвіной", "Сяўба", "Зіма на Беларусі" мастак любуецца сваёй Бацькаўшчынай, яе незвычайнай прыродай і людзьмі. Асабліва ўдалай па кампазіцыі і па малюнку з'яўляецца карціна "Навальніца ў сенакос". Па небе плывуць грозныя і груваcткія хмары. Вось-вось ліне дождж. Сям'я стараецца з усіх сілаў сабраць сена. Постаць дзеда на возе, які прымае сена, стварае ў душы трывогу і адчай. І ўвогуле, нейкі неспакой назіраецца ў кожнай фігуры на полі. Так можа напісаць толькі той, хто сам неаднойчы перажываў такі момант у сваім жыцці. Сама тэматыка яго твораў была зусім непадобная на тую, што панавала ў акадэміі і ў мастакоўскім асяроддзі тагачаснай Латвіі.

У 1937 годзе Пётр Мірановіч паспяхова закончыў Рыжскую акадэмію мастацтваў са званнем вольнага мастака. Дыпломнымі работамі былі дзве карціны -– "Жніво" і "Снеданне ў беларускай хаце". Асабліва высокую ацэнку атрымала апошняя работа. Хоць, на жаль, лёс гэтай працы невядомы, бо ўсе тагачасныя карціны мастака засталіся ў савецкай Латвіі. Адносна сваёй дыпломнай работы мастак гаварыў так: "Маёй марай ёсць, каб яна знаходзілася ў беларускім музеі".

"Снеданне ў беларускай хаце" – гэта сапраўдны шэдэўр тагачаснага беларускага мастацтва. Звычайная сялянская хата. На пярэднім плане, злева, сядзіць старая жанчына, якая абірае бульбу. Каля стала яшчэ адна кабета са збанком у руцэ. Каля самага покуця хлопчык, які нешта есць, а каля вакна, на лаве, гаспадар. Звесіў галаву, аб нечым думае. У кожнай дэталі, у кожнам штрыху пэндзля мастака адчуваецца беларускі лад жыцця, беларускі дух. Мусіць, не дарма мастак гаварыў: "Для мяне беларуская вёска выразна адрозніваецца ад латышскай ці расейскай. Я бачу ў ёй характэрную гармонію колераў, якая яднала ў адно свет натуры і свет чалавека. Гэта было для мяне найбольш захапляючае адкрыццё, і я стараўся неяк выказаць яго ў сваім малярстве". Водгукі ў прэсе, словы прафесараў і гледачоў былі агульныя ў тым, што мастак знаходзіцца на правільным шляху. За работу "Снеданне ў беларускай хаце" мастак атрымаў залаты медаль Латвійскай акадэміі мастацтваў.

Пасля заканчэння акадэміі ён быў настаўнікам беларускай школы ў Рызе. Прымаў актыўны ўдзел у розных беларускіх асветніцкіх арганізацыях, якія існавалі ў той час у Латвіі, а ў гады другой сусветнай вайны працаваў у адукацыйным аддзеле інспектрам беларускіх школ. Быў у вельмі добрых сяброўскіх дачыненнях з многімі беларускімі дзеячамі, якія жылі ў Рызе. Асабліва цёплыя сяброўскія стасункі склаліся ў яго з паэтам Алесем Салаўём, які дапамагаў друкарам выпускаць беларускі двухтыднёвы ілюстраваны часопіс "Новы шлях". Мірановіч намаляваў партрэт Салаўя, а Алесь напісаў верш, прысвечаны творцу. Верш называўся "Мастак". Ён пачынаўся такімі радкамі:

За працай мастака я заспяю,
ён з пэндзалем у руцэ мяне страчае.
Вось і пейзаж, пачаты кагадзе, -
крыніца радасці, душы вымога...

Гавораць, калі грымяць гарматы – музы маўчаць. Але гэта не адносілася да Пётры Мірановіча. Менавіта ў цяжкія гады вайны ён стварыў вялікую колькасць краявідаў, нацюрмортаў і партрэтаў. Асабліва ўдалымі можна лічыць тыя партрэты, на якіх мастак намаляваў людзей блізкіх сабе па духу і перакананнях. А гэта Кастусь Езавітаў, Сяргей Сахараў, Алесь Салавей, Уладзімір Сядура.

Проста цудоўным атрымаўся партрэт Кастуся Езавітава, аднаго з апосталаў беларускага адраджэння. Адчуваецца, што мастак па-сапраўдным любіць гэтага чалавека, верыць яму. Езавітаў у росквіце гадоў, з высока паднятай галавой, кожная дэталь на партрэце служыць для таго, каб падкрэсліць усю неардынарнасць асобы, яго сілу і моц. Праўда, ёсць адчуванне таго, што мастак крыху ідэалізуе Езавітава, але гэта не шкодзіць, а як раз наадварот, дапамагае гледачу зразумець усю ягоную грамадзянскую і чалавечую веліч. Як мастак рэалістычнай школы, Мірановіч імкнецца да рэальнага падабенства і такому падыходу імкнецца не здраджваць. Да творчага дасягнення мастака трэба аднесці і партрэт Сяргея Сахарава з унукам. На карціне мы бачым сталага чалавека з пасівелымі скронямі і вусамі, які трымае на руках маленькага хлопчыка. Якое суладдзе душ адчуваецца ў гэтым просценькім, на першы погляд, малюнку. Сталасць і мудрасць аднаго суседнічае з наіўнасцю і з чысцінёй другога. Нездарма мастак зрабіў так, што хлопчык глядзіць у вочы гледача. Ён як бы прамаўляе да нас, да нашай душы і чалавечнасці, і ва ўсёй карціне адчуваецца нейкі спакой і надзея.

Летам 1944 года мастак прымаў удзел у Другім Усебеларускім кангрэсе, які праходзіў у Мінску. Вяртаўся назад у Рыгу ў адным цягніку разам з Кастусём Езавітавым і Ларысай Геніюш, пра што апошняя вельмі цікава распавяла ў сваёй "Споведзі". Хутка фронт пачаў набліжацца да межаў Латвіі. Заставацца ў Рызе Мірановіч не жадаў, ведаў, што яго тут чакае, і таму падаўся на эміграцыю.

Жыў у Аўстрыі, дзе адразу пасля вайны стварыў беларускую школу для эмігрантаў і працаваў настаўнікам. У 1946 годзе ў Зальцбургу пачаў выходзіць беларускі літаратурна-гістарычны часопіс "Пагоня". Яго рэдактарам быў Алесь Салавей, а мастаком-афарміцелем Пётр Мірановіч. Гэта быў, мусіць, адзіны са шматлікіх рататарных часопісаў, які з густам і арыгінальна быў аформлены.

Жыццё ў паваеннай Аўстрыі было цяжкае. Не хапала самага неабходнага, да таго ж, як "дамоклаў меч", вісела пагроза прымусовай рэпатрыяцыі. Больш за год мастаку давялося пражыць сярод латышскіх эмігрантаў, бо гэта давала магчымасць выратавацца ад рук усюіснага "Смерша". На хлеб надзённы зарабляў тым, што маляваў партрэты (з фотакартак) для аднаго з агенцтваў. З тае пары адзіным светлым успамінам для мастака засталося тое, што наведваў у Вене акадэмію мастацтваў.

У 1950 годзе Мірановіч выязджае ў ЗША. Пасяліўся ў Брукліне, дзе і пражыў усё астатняе жыццё. Пасля пераезду за акіян давялося вельмі шмат працаваць (па 12 гадзін штодня), каб пракарміць сям'ю, якая складалася з пяці асоб. Але маляваць не пакідаў. Беларусы, расцярушаныя па ўсім свеце, вельмі сумавалі па сваёй Радзіме і таму хацелі, каб вобразы роднага краю заўсёды (хоць і на палатне) былі перад вачыма. Яны пачалі заказваць у мастака карціны на тэму роднай зямлі. Пра Мірановіча, як яркага і непаўторнага творцу, пачала пісаць беларуская замежная прэса. Вось як пісаў пра яго Уладзімір Сядура: "Яны (карціны, аўт.) абуджаюць у кожнага з нас салодкія ўспаміны, стоячы перад імі, мы нібы зноў пераносімся на родныя палі і сенажаці, лясы і вазёры... Гэтак малярская творчасць мастака-эмігранта становіцца фактарам, што спрыяе захаванню нашае культурна-нацыянальнае самабытнасці ў свеце".

Мастак не згубіўся ў шырокім людскім моры, а дасягнуў славы і папулярнасці. Сярод работ эміграцкай пары трэба назваць некалькі, якія сталі гонарам беларускага замежнага выяўленчага мастацтва. А гэта партрэты Льва Сапегі, Кастуся Каліноўскага, Наталлі Арсенневай, Францішка Скарыны (спецыяльна напісаны для бібліятэкі і музея ў Лондане, які носіць імя нашага славутага друкара). Дасканалай завершанасцю, цудоўным адчуваннем колеру, глыбокім пранікненнем у сам вобраз асобы з'яўляецца партрэт, на якім намаляваны Пётра Крэчэўскі, першы прэзідэнт Рады БНР на эміграцыі. На палатне – пажылы чалавек з доўгай прыгожай барадай і вусамі, вочы якога як бы імкнуцца зазірнуць у душу кожнаму з нас, яго нашчадкам. Уся постаць асветлена нейкім ледзь улоўным святлом, якое прасвечваецца з бакоў. І ў гэтым святле адчуваецца аднaчасова і трагізм, і непаўторнасць гэтага чалавека.

А сярод тэматычных работ найбольш важкімі атрымаліся карціны "Беларускія эмігранты" і "Каплічка на могільніку ў Прыдруйску".

Карціна "Беларускія эмігранты" – гэта настальгічны боль і крык душы тых, хто пакінуў Радзіму. На бераг амерыканскай зямлі сышла група людзей. Некаторыя ў нацыянальных строях. Яны разгубленыя і прыгнечаныя. У кожным іх руху відаць страх перад невядомасцю, перад будучыняй. Адной з лепшых работ мастака была "Каплічка на могільніку ў Прыдруйску". Такой дакладнасці ў перадачы на палатне невялічкага абразка беларускага краявіду ў мастака сярод створаных на эміграцыі работ больш няма. Восень. Пажоўклыя дрэвы. І сярод усёй гэтай прыгажосці маленькая, закінутая людзьмі, каплічка. Якая гармонія адчуваецца ў гэтым малюнку, якое спалучэнне часовага і вечнага! І над усім гэтым пануе цішыня. Проста выдатна. Гэта адзін з лепшых твораў эміграцкай пары.

Паступова пачало здаваць здароўе, слаблі вочы, надыходзіла старасць. Але Мірановіч не пераставаў працаваць. Ён сваёй творчасцю імкнуўся суцешыць землякоў, якія па волі лёсу апынуліся далёка ад любай радзімы. Вельмі трапна сказаў пра творчасць мастака беларускі даследчык з Беласточчыны Валянцін Сельвясюк: "Пётра Мірановіч – гэта пясьняр беларускай эміграцыі, яе настальгіі і надзеі".

Мастак неаднойчы ўдзельнічаў у выставах, якія ладзілі нашы суродзічы на чужыне. Так, у 1962 годзе ў Нью-Ёрку Беларускі інстытут навукі і мастацтва наладзіў вялікую выставу працаў Пётры Мірановіча. А ў ліпені-жніўні 1963 года ў беларускім адпачынковым цэнтры Белэйр-Менск была адчынена калектыўная выстава, дзе акрамя Мірановіча выстаўляліся Віктар Жаўняровіч і Мікола Касак. Жыццё ў мастацтве працягвалася...

Памёр Пётра Мірановіч 20 снежня 1990 года і пахаваны на могілках Рэзурэкшан на Статэт Айлендзе. У апошнія гады жыцця мастак часта любіў гаварыць: "Я заўсёды верыў у свой народ..." Але беларускі народ не заўсёды апраўдвае спадзяванні сваіх лепшых сыноў і дачок. І, можа, шчасце мастака ў тым, што ён не дажыў да некаторых падзеяў апошняга часу...

Зямное жыццё мастака закончылася, але яно працягваецца ў яго лепшых работах. Пётра Мірановіч быў і назаўсёды застанецца мастаком беларускай прыроды, людзей і працы. І тым ён цікавы для беларускага і сусветнага мастацтва.

Міхась КАЗЛОЎСКІ.

З ГІСТОРЫІ ШКОЛЬНІЦТВА

Галасы разбуджаных птушак

З гісторыі Маладзечанскай настаўніцкай семінарыі

(Працяг).

З 90-ых гадоў XIX ст. пачаў набіраць сваю моц беларускі нацыянальна-вызваленчы рух, асноўнай сілай якога стала нацыянальная інтэлігенцыя, перш за ўсё, студэнцтва і настаўніцтва. Паступова, з вялікімі цяжкасцямі, часта памыляючыся ў сваёй дзейнасці, яны разгарнулі вывучэнне гістарычнага мінулага беларускага народа, яго культуры, мовы, фальклору.

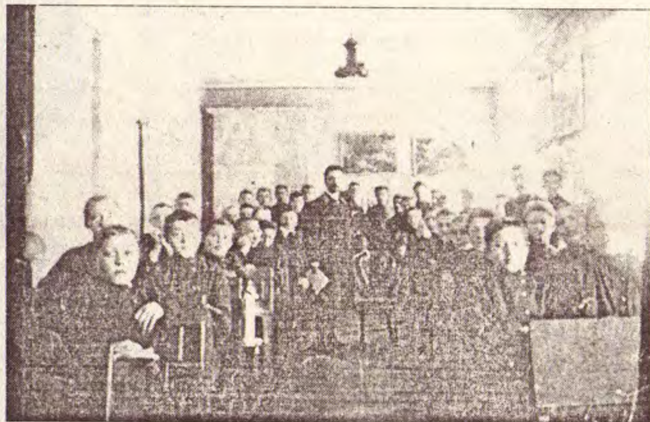
Своеасаблівым маніфестам гэтага руху сталіся кнігі Ф. Багушэвіча і асабліва яго прадмова да "Дудкі беларускай", у якой ён упершыню пераканаўча і зразумела сказаў тое, што беларусы – гэта цалкам самастойны і непаўторны народ у сям'і славянскіх народаў. Багушэвіч першы з беларусаў выступіў у абарону занядбанай мовы і гісторыі свайго народа.

Барацьба за беларускую мову пачала набываць апазіцыйны характар, бо адкрытая сімпатыя да сваёй мовы з боку семінарыстаў ва ўмовах, калі публічна, як згадвае рэдактар "Нашай Нівы" Аляксандр Уласаў, "адклікнуцца па-беларуску азначае тое ж самае, што голым паказацца на вуліцы", пачала набываць знак грамадзянскай мужнасці, пратэсту супраць існуючага ладу.

І гэты зварот, гэты набатны кліч не застаўся непачутым. Не засталіся ў баку і навучэнцы Маладзечанскай настаўніцкай семінарыі.

Цяжка, амаль немагчыма знайсці цяпер звесткі пра тыя першыя беларускія гурткі, якія пачалі ствараца пры таких, здаецца, цалкам зрусіфікаваных настаўніцкіх семінарыях. А што яны існавалі, у гэтым няма ніякіх сумненняў. Выдатны гісторык Мікалай Улашчык усваіх успамінах піша: "Наогул, вывучэнне гісторыі беларускага адраджэння, асабліва яго першых этапаў без вывучэння дзейнасці настаўніцкіх беларускіх (у Беларусі) семінарыяў, немагчыма, але разам варта было звярнуць пільную ўвагу і на семінарыі духоўныя".

Такім чынам, хто яны, тыя першыя мужныя людзі, якія, не зважаючы ні на што, хацелі абудзіць ад летаргічнага сну наш цёмны, забіты беларускі народ і, у першую чаргу яго лепшых сыноў і дачок. У нашым выпадку гэта маглі быць выкладчыкі



Выкладчык гісторыі Сяргей Вігілёў на ўроку. 1911 год.

семінарыі, а можа, нехта з больш дапытлівых студэнтаў. Дык хто яны? Ці ён? Хто той першы мудры і дальнабачны чалавек (людзі)? Паспрабуем разабрацца.

Так склалася, што выкладчыкамі Маладзечанскай семінарыі былі людзі, якія шмат зрабілі для беларускай культуры. Бясспрэчна, не трэба цешыць сябе ілюзіямі, што ўсе настаўнікі гэтай установы толькі і марылі, каб адрадзіць, паднясці з каленяў Беларусь. Такіх было вельмі мала, але яны былі – і гэта самае галоўнае.

Дастаткова назваць такія імёны, як беларускія этнографы, фалькларысты М. Нікіфароўскі, Ю. Крачкоўскі, А. Ярушэвіч. Акрамя вышэйназваных, сярод настаўнікаў семінарыі варта вылучыць К. Веравіцына, якога некаторыя даследчыкі нашай літаратуры называюць аўтарам беларускай паэмы "Тарас на Парнасе". На карысць гіпотэзы асабліва працуе чысціня мовы твора. Сам К. Веравіцын паходзіць з Віцебшчыны, дзе беларуская мова моцна засмечана русізмамі, а "Тарас на Парнасе" (так нам здаецца) напісана мовай Віленскага краю. Хоць твор і напісаны, як мяркуюць, у 1855 годзе, але дзе гарантыя, што, знаходзячыся на працы ў 1874-1879 г.г. у Маладзечанскай настаўніцкай семінарыі, аўтар не шліфаваў яго, не рабіў больш беларускім.

А як не згадаць Гадыцкага-Цвірку, які быў дырэктарам з 1900 па 1907гг? Хоць яго і не любілі семінарысты, хоць ён пакінуў не вельмі добрую памяць, але менавіта гэты чалавек уваходзіў у розныя беларускія арганізацыі, пачынаючы з лёсавызначальнага для Беларусі 1918 года.

А настаўнік спеваў Гангарэнка Іван Давыдавіч? Гэта ж ён, кіруючы семінарскім хорам, развучваў з семінарыстамі беларускія народныя песні. Збіраў іх сам і прасіў збіраць навучэнцаў. І якія. Народнае выслоўе кажа: "Яблык ад яблыні далёка не коціцца". І так яно, мусіць, ёсць на самай справе. Бо як інакш растлумачыць той факт, што ў будучым дачка Гангарэнкі стане вядомай беларускай спявачкай і выдасць на эміграцыі некалькі кружэлак з беларускімі народнымі песнямі. Праўда, вядомая яна больш па прозвішчу свайго мужа – Вержбаловіч. Але факт застаецца фактам: менавіта ўсям'і гэтага педагога нарадзілася цікавая і адметная выканаўца беларускіх народных песняў Барбара Вержбаловіч.

Але, напэўна, самай цікавай і адначасова загадкавай фігурай быў апошні дырэктар Маладзечанскай настаўніцкай семінарыі – Апанас Вінцэсевіч Ярушэвіч. Дакладна не вядомая ні месца нараджэння, ні месца вечнага супачынку. Невядомы нават гады яго жыцця. А асоба цікавая.

Крыху нагадаем з таго, што нам удалося адшукаць. Скончыў Пецярбургскую духоўную акадэмію. Абараніў дысертацыю па тэме "Гетман Канстанцін Астрожскі". Цікавая тэма. Ці не праўда? Працаваў інспектарам народных вучылішчаў Вілейшчыны. З 1907 па 1920 гг. змяніў дырэктар Маладзечанскай настаўніцкай семінарыі. Знаходзячыся на гэтай пасадзе, запісваў сам і прасіў навучэнцаў запісваць беларускія песні розных жанраў, а таксама мясцовыя звычаі і абрады. У прыватных размовах не цураўся роднага беларускага слова, аздабляючы яго рознымі прыказкамі, прымаўкамі, трапнымі выслоўямі. Калі нагартаць падшыўкі газеты "Наша Ніва" за той час, то можна заўважыць, што досыць ад семінарыі з 1908 года сталі больш грунтоўныя, тэматычна разнастайныя. Можа, гэта і выпадкова, а можа, і не. Вядома і тое, што Ярушэвіч у той час пачаў збіраць адметныя словы нашага рэгіёна для стварэння будучага "Беларуска-расійскага слоўніка". Такі слоўнік быў напісаны і складаўся з 9505 беларускіх слоў і 12 тысяч яго расійскіх адпаведнікаў.

Шкада толькі, што лёс слоўніка невядомы. Ёсць звесткі, што жонка А. Ярушэвіча прыносіла слоўнік у сярэдзіне 20-х гадоў у Інбелкульт. Праўда, узнікаюць у сувязі з гэтым пытанні такога кшталту. Чаму не сам Ярушэвіч? Можа, ужо не было на гэтым свеце ці цяжка хварэў? І што стала з яго працай? На гэтыя пытанні дасць адказ толькі час і ігэнэцыўныя пошукі. Ёсць, праўда, адно але... Ці не згараў слоўнік на вогнішчах сталінскай інквізіцыі, калі шмат было знішчана розных кніг і рукапісаў непажаданай беларускай тэматыкі.

І яшчэ. У 1918 годзе выходзіла ў Менску вайскова-грамадская і літаратурная газета "Беларуская Рада", галоўным рэдактарам якой быў Я. А. Ярушэвіч. Ён пісаў артыкулы па гісторыі і эканоміцы Беларусі. Быў малады яшчэ чалавекам, які толькі што вярнуўся з франтоў першай сусветнай вайны. Мяркуючы па прозвішчы і літары па бацьку, хацелася б верыць, што гэта быў сын Апанаса Вінцэсевіча Ярушэвіча. І гэты факт яшчэ раз пацвярджаў бы нашу гіпотэзу аб тым, што, дзякуючы менавіта дырэктару Маладзечанскай настаўніцкай семінарыі, у сценах гэтай навучальнай установы ўзрасла ў будучым такая вялікая кагорта сапраўдных змагароў за вольную Беларусь.

Пра нараджэнне першых парасткаў беларушчыны ў семінарыі вельмі добра сказана ва ўспамінах былога студэнта Міколы Шылы, якія былі змешчаныя ў пяцідзесятыных для сённяшняга чытача часопісе "Шляхам жыцця". Гэтае перыядычнае выданне выходзіла ў горадзе Ватэнштэт (Нямеччына) адразу на сканчэнні другой сусветнай вайны. Найбольш цікавыя моманты з гэтага артыкула прыводзім цалкам: "Адно такое пёвадачка было звіта БСГ і ў Маладзечанскай настаўніцкай семінарыі, гадунцом якой я і быў тады. Усё забароненае, усё падпольнае заўсёды цягне за сабой моладзь, пацягнула гэта і мяне. Яшчэ падлеткам я зрабіўся актыўным работнікам БСГ. На маім абавязку было дастаўляць літаратуру з Вільні. "Хрэст на свабоду", "Што такое свабода" і іншыя выданні былі блізу ў шафцы кожнага семінарыста".

Улічваючы той факт, што Беларуская сацыялістычная грамада (першая беларуская палітычная партыя) утварылася ў 1902 годзе, то можна меркаваць, што ўжо напачатку нашага стагоддзя ў семінарыі існаваў беларускі гурток. Да таго ж, сам М. Шыла менавіта ў 1906 годзе паступіў у настаўніцкую семінарыю. І таму, з пэўнай ступенню верагоднасці, можна сказаць, першы беларускі гурток быў створаны ў Маладзечанскай настаўніцкай семінарыі недзе ў 1906 годзе. Першым яго кіраўніком быў Мікола Шыла (чытай пра яго далей).

Язэп РОКАШ.

(Працяг будзе).

ГАСПАДЫНІ НА ЗАМЕТКУ



ЯК САЛІЦЬ ШЧАЎЕ

Першы спосаб. У верасні, калі расліны зноў пачынаюць расці і з-пад зямлі з'яўляецца новая траўка, шчаўе звычайна расце і зеляне ў другі раз. Тады яго трэба сабраць, абрэзаць чаранкі, прамыць і прасушыць на палатне некалькі гадзінаў у цяні, налажыць у неасмоленую драўляную пасудзіну, перасыпаць соллю і прыціснуць накрыўкай з каменем. Як прасоленае шчаўе пачне асядаць, ліць зверху класці свежае. Потым яго лепш трымаць у халодным памяшканні, але туды не павінен пранікаць мароз. На пяцігарцавую (1 гарнец = 2,8 літра) кадку для шчаўем даюць паўкварты (1 кварта = 0,7 літра) солі. Калі ж насыпаць больш, дык соль так знішчыць кіслату, што зваранае шчаўе будзе нясмачным.

Другі спосаб не горшы за першы. Добра прамытае шчаўе адкідваюць на рэшата, каб сцякла вада. Потым рэжуць, як для ўжывання, і не выціскаючы сок, кладуць у вылуджаную каструлю, у меру соляць і вараць, увесь час мяшаючы, каб не прыстала да дна, пакуль шчаўе не загусне. Пасля напаўняюць ім неасмоленую пасудзіну, а назаўтра зверху заліваюць барановым тлушчам. Марынуючы гэткім чынам, ліць захаваць на ўсю зіму не толькі восеньскае, але і вясновае шчаўе.

САЛЕННЕ КРОПУ

У сярэдзіне жніўня сеюць кроп. Калі ён узыдзе ў верасні, соляць яго, як шчаўе, насуха і прыціскаюць каменем. Ужываюць зімой для расолу ды іншых страваў. Лепш за ўсё саліць у невялікіх драўляных пасудзінах, дубовых ці альховых, альбо ў гліняных ці шкляных. Малады кроп сушаць цалкам, а калі ён сабраны са старых кустоў, дык трэба зрываць сцяблінны – яны цвёрдыя і не прыдатныя да салення.

ЯК ПРАСУШЫЦЬ СКЛЕПЫ ДЫ ІНШЫЯ ПАМЯШКАННІ, ДЗЕ ЗАХОЎВАЕЦЦА ГАРОДНІНА І ЎСЯЛЯКІЯ ПРЫПРАВЫ І МАРЫНАДЫ

Неабходна паставіць у розных месцах міскі, напоўненыя паташом. Ён так усмоктвае вільгаць, што часам сам растае, але пакой ці склеп абсушвае. Тады раствор паташу трэба перакіпяціць да поўнага выпарэння і сухі зноў паставіць для гэтай жа мэты.

Іншы спосаб. Лёд насыпаць на кух вугалле. Яно таксама добра прыцягвае вільгаць.

МЕСЯЦЫ БЕЛАРУСКАГА КАЛЕНДАРА

Жнівень

Дзе каза нагою, там жыта капою... Задоўга да жніва пачыналі нашы продкі клапаціцца пра будучы ўраджай. Яны не толькі старанна аралі і сеялі, але і выконвалі розныя абрады. Каляндныя песнямі і гульнямі людзі стараліся здабыць прыхільнасць прыроды, асабліва сонца, запэўніць шчодрасць маці-зямлі.

Людзкі пот і мазалі прыносілі багаты плён. Наступаў час жніва. Да яго, як да свята — свята душы — рыхтаваліся загадзя. Як мяркуюць этнографы, купальскія скокі цераз агонь — абрад ачышчэння перад жнівом. Да свое справы — чыстымі...

Славянскія жніўныя абрады ўражвалі арабскіх падарожнікаў...

Зажынкі. Першы сноп... Яго неслі дадому, і там, у хаце, як самага жаданага госця, ставілі на покуці. Першы сноп звязваў у адзіны ланцуг летнія і зімовыя абрады.

Дажынкі. "Завіванне барады". Жней пакідалі нязжатай жменю сцяблін жыта, скручвалі і клалі пад іх хлеб-соль — спажыву Жыцяню, "гаспадару" поля. А ўпрыгожаны важкі сноп неслі, спяваючы песні, гаспадару. Славуты рэктар першага Чылійскага універсітэта Ігнат Дамейка, калі ўлетку 1884 года, пасля пяцідзесяці трох гадоў выгнання, прыехаў на родную зямлю, напісаў у сваім дзённіку, як святкавалі дажынкі ў Сачыўках, што па над Шчараю, недалёка ад Баранавіч.

Жніво... Балелі рукі ад сярпа, але душа радавалася цяжкому калоссю, важкім снапам — і нараджаліся песні. Неабходнасць жніва і песні, пэўна, перадаваласа кожнаму беларусу спадчынна, як цяпер кажуць, праз гены. Бо як жа інакш змог бы Максім Багдановіч, які вырас далёка ад роднай зямлі, адчуць неразлучнасць працы і красы — збожжа і васількоў.

Горкае сёлета жніво. Але яно пачалося не пяць гадоў назад, а працягваецца з 1655 года, калі царскія палкоўнікі Якаўлеў і Малыгін спалілі ў ваколіцах Азярышча (Езярышча), што ў цяперашнім Гарадоцкім раёне на Віцебшчыне, спелую збажыну, каб скарыць непакорных.

Алесь Разанаў шмат гадоў назад у "Паэме жніва" роспачна ламантаваў, агледаючы Роднае Поле, якое выбіў град, аскублі жабракі, здратавалі зладзеі ці... "Зазвалі яго збожжам, а яно зарасло кукалем... Ці прагучаць над ім жніўныя песні?

Мова — душа народа. Хворая душа — скалечаная мова. Знікаюць з нашай мовы словы жаць, жніво, жнівень... А скрозь буйна цвіце "кукаль": убіраць, уборка, аўгуст... "Язык без косці" плешча, навыклая да пяра (не сярпа) рука піша "аўгуст месяц", бо інакш жа не зразумее іншы чалавек, што гэта: імя ці летняя пара, калі жывуць жыта.

А як жа трапна і прыгожа — жнівень.

Здзіслаў СІЦЬКО.

НА ВАШУ КНІЖНУЮ ПАЛІЦУ

А.Бергман. Слова пра Браніслава Тарашкевіча.

Манаграфія польскай даследчыцы Аляксандры Бергман прысвечана выдатнаму беларускаму палітыку, мовазнаўцу і перакладчыку Браніславу Тарашкевічу. Пераклаў на беларускую мову наш зямляк, настаўнік з Аляхновічаў Яраслаў Касцюк.

Выдавецтва "Мастацкая літаратура", Мінск, 1999 г.

Філаматы і філарэты. Зборнік.

Дзесяць славутых імёнаў, дзесяць самых таленавітых сяброў віленскіх згуртаванняў беларускай моладзі першай паловы XIX стагоддзя прадстаўлены на старонках гэтай кнігі.

"Філаматы і філарэты" – шосты па ліку том "Беларускага кнігазбору". Да яго ўвайшлі аднатомнікі выбраных твораў Я. Чачота, М. Багдановіча, В. Ластоўскага, У. Жылкі і "Беларускія летапісы і хронікі".

Выдавецтва "Беларускі кнігазбор", Мінск, 1998 г.

Я.Баршчэўскі. Выбраныя творы.

У кнігу ўвайшлі ўсе асноўныя творы аднаго з пачынальнікаў новай беларускай літаратуры Яна Баршчэўскага.

Гэта – сёмы па ліку том "Беларускага кнігазбору".

Выдавецтва "Беларускі кнігазбор", Мінск, 1998 г.

Ігар Пракаповіч. Намагнічаны космас.

Новая кніжка паэзіі Ігара Пракаповіча, нягледзячы на невялікі аб'ём, падзвычай ёмкая па эмацыянальна-інтэлектуальным зарадзе. Жыве і працуе паэт у Паставах.

Выдавецтва "Тэмікс", Мінск, 1996 г.

Іна Снарская. Пачакай, мая птушка...

У папулярнай серыі "Першая кніга паэта" выйшаў зборнік вершаў І. Снарскай. Так склалася, што па волі лёсу яна апынулася на Украіне і таму галоўнай тэмай не вершаў стала туга па Радзіме. Нейкі час паэтка жыла і працавала ў Маладзечне.

Выдавецтва "Мастацкая літаратура", Мінск, 1998 г.

КУФЭРАК № 9

Адказны за падрыхтоўку матэрыялаў Міхась Казлоўскі.

У падрыхтоўцы "Куфэрка" прымалі удзел Алесь Капуцкі, Анатоль Акулік, Алесь Цадко, Аляксандр Наркевіч.

СУБОТА, 4 верасня

Пр. Агафоніка, Апанаса, Зоціка. Кат. Разаліі, Ружы.

БТ

7.00 Доброе утро!
8.00 М/ф
8.15 Столица.
8.40 Потребительская корзина.
9.00 Новости
9.10 Родовод.
9.40 «Алиса в Зазеркалье» М/ф
10.25 «Сегодня с вами..»
10.50 Здоровье.
11.15 Вершина мира.
11.40 Око. О рекламе и не только.
12.05 «Все нормально, мама!»
12.35 МСН
12.55 Усадьба.
13.00 Новые имена
13.05 «ДИНАСТИЯ-2. СЕМЬЯ КОЛБИ» .
14.00 Сущность. Духовная программа
14.25 Олимп
15.00 Новости
15.10 Уроки Натальи Новожиловой
15.35 Познай себя.
15.55 Бон тон. моды
16.25 «Это моя работа» К Дню белорусской письменности и печати
16.55 Футбол.
18.55 Земляки. Калинковичский район
19.50 Новые имена
19.55 «АИСТЕНОК»
20.40 Колыбельная
21.00 Панорама
21.40 «НЕЗАКОННОЕ ВТОРЖЕНИЕ»
23.30 Бездельник
24.00 Хит-парад. Итоги недели
0.15 Видимо-невидимо

ОРТ

6.30 «НИ СЛОВА О ФУТБОЛЕ» Чтобыть в городской детской сборной и быть ее капитаном, тринадцатилетний Славик идет на маленькую хитрость..
7.45 «Дочь солнца» М/фсеанс
8.00 «Слово пастыря»
8.15 «Домашняя библиотека»
8.30 «100%»
9.00 Новости
9.15 «Утренняя почта»
9.50 «АЛЬФ» Премьера а
10.25 «Смак» Знаменитые фигуристы Наталья
10.45 «Здоровье»
11.10 «Возвращение Третьяковки»
11.40 «Возможно все!»
12.00 «УБИЙСТВО СВИДЕТЕЛЯ» Эта трагическая история началась с того, что глава преступной организации Е.Е. познакомил своего подручного Швецова со своей бывшей любовницей..
13.25 «Каламбур»
14.00 Новости
14.15 «В мире животных»
14.55 «Ералаш»
15.20 «ЛИМОНАДНЫЙ ДЖО» Эксцентрическая пародия на американские вестерны, главный герой которой пьет лимонад вместо виски и дает отпор всякому, кто вздумает задеть его.
17.00 Новости
17.20 Футбол.
20.00 «Время»
20.45 Погода
20.50 «СЕКРЕТНЫЕ МАТЕРИАЛЫ»
22.30 «ЦВЕТ ДЕНЕГ» Опытный бильярдист Эдди Фельсон замечает парнишку Винсента Лориа, которому удается обыгрывать всех подряд. Фельсон предлагает ему свои услуги в качестве тренера..

РТР

7.00 М/ф
7.30 «Папа, мама, я « Спортивное шоу -
8.30 «Устами младенца»
9.00 «Доброе утро, страна!»
9.30 «Сам себе режиссер»
10.00 «Сто к одному» Телеигра
10.45 «Хорошие новости»
11.15 «Золотой ключ»
11.30 М/фы
12.00 «Вести»
12.20 «Федерация»
13.00 «Урмас Отт с..»
14.00 «Здоровье моей семьи»
15.00 «Слушается дело»
16.00 «Акуна матата»
17.00 «Моя семья»
18.05 «Два рояля»
18.50 «Аншлаг и К°»
20.00 «Вести»
20.40 «ОПЕРАЦИЯ «Ы» И ДРУГИЕ ПРИКЛЮЧЕНИЯ ШУРИКА» Три комедийные новеллы («Напарник», «Наваждение», «Операция «Ы») о приключениях легендарного студента Шурика на стройке, во время экзамена и ночью на торговой базе.
22.30 «Праге - 100 лет!»

НТВ

7.00 «Сегодня»
7.15 «ЕСЛИ НАСТУПИТ ЗАВТРА»
8.00 «Ну, погоди!» М/ф
8.40 «Старый телевизор»
9.00 «Сегодня»
9.15 «Криминал»
9.40 «Своя»
10.05 «КОНАН»
11.00 «Сегодня»
11.20 «Профессия - репортер»
11.35 «Впрок»
11.55 «Добро пожаловать»
12.40 «ТРУФФАЛЬДИНО ИЗ БЕРГАМО» 2 с. Музыкальный фильм, созданный по мотивам комедии К.Гольдони «Слуга двух господ» История предлриимчивого слуги, который умудрился услужить сразу двум разным господам и даже воссоединил двух нерешительных влюбленных.
15.00 «Сегодня»
15.30 «ОНА НАПИСАЛА УБИЙСТВО»
16.30 «Антропология»
17.20 «Я и моя собака»
18.00 «Сегодня»
18.40 «ЕСЛИ НАСТУПИТ ЗАВТРА» Заключительная с. Авантюрный , созданный по одноименному роману С.Шелдона.
20.25 «Весь Жванецкий»
21.00 «Сегодня»
21.45 «ШИЗОФРЕНИЯ» Политический боевик. Герой Александра Абдулова - выпускник журфака МГУ и чемпион СССР по пулевой стрельбе - случайно застрелил на охоте пьяного генерала и был приговорен к 15-летнему тюремному заключению. После 8-летней отсидки его вызволяют из тюрьмы некие темные силы из ФСБ и предлагают поработать у них киллером..
0.25 «Про это»

Культура

9.10 «Читая Библию»
9.20 «Мировая деревня»
9.35 К 90-летию И.Фрэза. «ПЕРВОКЛАССНИЦА» Рассказ о том, как Маруся Орлова пошла учиться в первый класс.
10.55 «Тихоокеанский век»
11.55 К 95-летию П.В.Массальского.
13.00 «Аистенок»
13.30, 21.00 Новости культуры
13.45 «ПОД ЗНАКОМ КРАСНОГО КРЕСТА» 1-я с. Фильм о деятельности международного Красного Креста в России, о помощи людям в поисках своих близких, потерявшихся в годы Великой Отечественной войны.
15.15 «Рассказы старого сплетника»
15.40 «Знаменитые замки Европы»
16.10, 17.35 К 90-летию В.Н.Плучека.
17.30 Новости
18.55 «Чудо-сказка»
19.10 «Пиросмани».Д/ф
20.00 М/ф для взрослых
20.10 «XX век. Избранное»
21.20 «Блеф-клуб»
21.55 «Соната-воспоминание» Н.Метнер
22.10 «ХРОНИКА ОДНОГО ДНЯ»

8 канал

15.00 Джойс Майер «Жизнь в слове»
15.30 Детский экран
16.30 «Палитра»
16.55, 19.25, 21.40 «Двенадцать стульев»
17.00 «УГРЮМ-РЕКА» 1-я с.
18.30 Д/ф «Природа в беде»
19.00 «М/ф-планета»
19.30 «УГРЮМ-РЕКА» 2-я с.
21.00 «Вечарніца»
21.15 Музыка на телеканале
21.30 «Отбой»
21.45 «В БЕГАХ»

ТНТ

7.00 «Наполним музыкой..»
8.00 «ПРИКОСНОВЕНИЕ АНГЕЛА»
9.00 М/ф
9.30 «Очевидец-3» Д/ф
10.05 «В ДОБРЫЙ ЧАС» Мелодрама
11.55 «Открытые небеса»Д/ф.
13.00 «Пытливые умы»
13.30 М/фы
14.10, 1.55 «Телемагазин»
14.30 «НХЛ: короли и свита»
15.00 «ТРИДЦАТЬ СЛУЧАЕВ ИЗ ЖИЗНИ МАЙОРА ЗЕМАНА»
16.00 «Суета вокруг рояля»
16.30 «ЛЕГЕНДА О ВИЛЬГЕЛЬМЕ ТЕЛЛЕ»
17.30 М/фы
18.00, 2.20 Короли смеха на фестивале
18.30 «ПРИКОСНОВЕНИЕ АНГЕЛА»
19.30 «Титаны рестлинга на ТНТ»
20.30 «КВН-99»
22.30 «Глобальные новости»
22.35 «Кино, кино, кино»
0.05 «МУРАВЬИ. ПАНИКА В УСАДЬБЕ ЛЭЙН ВУД» Фильм ужасов.
0.55 «Встреча с..» Группа «На-На»

ТВ-6

7.05 «Дорожный патруль»
7.20 «Утро продленного дня» М/ф «Пуговка и Рыжик» 1-я с.
7.45 «Театр сказок»
9.30 «Чердачок»
9.55 «Путешествия с «Национальным географическим обществом»
10.50 ДИСК-канал.
11.20 «Спасибо за покупку!»
11.35 «Мое кино»
13.15 Территория ТВ 6.
13.40 «Это - Жириновский!»
14.05 «О.С.П.-Студия»
15.10 «Акулы пера» Ток шоу.
16.00 ТСН-6
16.05 «Спасибо за покупку!»
16.20 «» «Я сама»: «Куда пойти учиться?»
17.15 «Любишь - смотри» Видеоклипы
17.30 «Дорожный патруль»
17.45 «20 ТЫСЯЧ ЛЬЕ ПОД ВОДОЙ»
18.35 «СВ шоу»
19.05 «Игорь Сорин. Маленькая легенда поколения» Д/ф
19.40 «ЖЕНИСЬ НА МНЕ ИЛИ УМРИ» Комедия. У героя этого фильма, утомленного холостяцкой жизнью, резко поехала крыша. Он так хотел жениться, что ему стали грезиться разные антисвадебные акции. Однако его страдания закончились весьма благополучно.
21.15 «ВАМПИР- МОТОЦИКЛ» Фильм ужасов о байкере, который приобрел себе мотоцикл, питающийся кровью своих седоков. И не только их одних..
23.00 «Те Кто недели»
23.25 «Дорожный патруль»
23.40 Шесть новостей дня.
23.50 «Плейбой»

ТВ-ЦЕНТР

7.45 «На караул!»
8.15 «Витамин роста»
8.50 «Маска» М/ф
9.35 «Оставайтесь с нами!»
9.45 «Архитектурная галерея»
10.00 «Москва праздничная»
11.00 «ПЕРВОКЛАССНИЦА»
12.10 «Футбол в диалогах»
12.55 Новости
13.10 Погода на неделю
13.15 «ТРИ ТОПОЛЯ НА ПЛЮЩИХЕ» Молодая женщина приезжает на три дня в Москву. Знакомство с московским таксистом, на первый взгляд, не могло закончиться ничем серьезным..
14.40 «Оставайтесь с нами!»
14.55 Международные соревнования по конному спорту. Конкур. Кубок мэра. Трансляция из Лужников
17.00 «Винни-Пух идет в гости», «Винни-Пух и день забот» М/фпарад
17.30 «Музей кино»
18.00 «МАКГАЙВЕР»
18.55 Вечерние новости
19.30 «ПОКРОВСКИЕ ВОРОТА» 2 с. Культовая лирическая комедия в стиле ретро о Москве 50-х.
22.00 Новости
22.20 «Москва праздничная» Молодежное шоу на Васильевском спуске
23.35 «Поздний ужин»
23.50 «Базар»
0.15 «ОГНЕВАЯ МОЩЬ» боевик. Город будущего поделен на две зоны - обычную и зону риска, где заправляет банда гангстеров и убийц. Двое полицейских проникают в зону риска с опасным заданием..

ЕВРОСПОРТ

9.30 Экстремальный спорт.
12.30 Мотоспорт. «По бездорожью»
13.30 Мотогонки.
17.30 Велогонки. Тур Испании
19.00 Мотогонки. Чемпионат мира.
20.00 Экстремальный спорт.
21.00 Супербайк.
22.00 Конный спорт.
23.00 Футбол.
1.00 Мотогонки.
2.00 Бокс.

АСТ

5.00 «Спорт без границ»
5.30 «Факт»
5.40 «Исполнение желаний»
6.20 «НА ТЕМНОЙ СТОРОНЕ ЛУНЫ»
7.30 «Золотые голоса России» Л.Шемчук. Передача 2-я
8.00 «Цирк, только цирк!»
8.30 «КАЗАКИ-РАЗБОЙНИКИ»
9.45 Спорт-ретро. Портреты.
10.15 «В кругу друзей» В.Малежик
10.40 Д/Ф «Тайна для миллионов глаз»
11.00 «Аистенок» час
11.45 «Примите вызов, сеньоры!»
13.55 Концерт
13.20 «На пороге века»
13.45 «Вояж без саквояжа»
14.00 «Страна «Фестивалия»
14.30 «XX век. Россия в лицах»
15.25 «ЗАКОН И КУЛАК» 1-я с.
16.25 «Близкое далекое»
17.00 «Мир ислама»
17.30 «Спорт без границ»
18.00 «Антология поэзии»
18.05 «МЕЛОДРАМА С ПОКУШЕНИЕМ НА УБИЙСТВО»
19.15 М/ф для взрослых
19.30 Алло, Россия!
20.00 «Кинопанорама. Встречи»
20.30 «Факт»
20.45 «Студия «Факт» представляет:»
21.00 «Тайны и мифы XX века»
21.30 «КОЛЬЕ ШАРЛОТТЫ» 1-я с.
22.40 «Звезды музыкального кино»
23.00 «Севильский цирюльник» М/ф
23.30 «Факт»
23.45 Театр на экране. «Старое танго»
1.00 «Вы нам писали:»
1.55 «Антология поэзии» К.Батюшков
2.00 «Тайны и мифы XX века»
2.30 «Факт»
2.45 «Студия «Факт» представляет:»
3.00 «ТАК И БУДЕТ»
4.25 «В мире джаза»
4.55 Анонс: в нашей программе в сентябре

НЯДЗЕЛЯ, 5 верасня.

Пр. Калініка, Яўціхія. Кат. Дароты, Ваўжынца.

БТ

7.00 Доброе утро!
8.00 «ДОБРЫЙ ДИВНЫЙ ДЕНЬ»
8.30 М/ф
8.40 Потребительская корзина.
9.00 Новости
9.10 М/фиклуб
9.40 «Я рисую «
9.55 Туробъектив.
10.20 «Все нормально, мама!»
10.55 АРТ-клуб.
11.30 Арсенал.
11.55 МСН
12.15 Сделано в Беларуси.
12.30 Марсово поле.
12.45 Телевизионный Дом кино.
13.10 Новые имена
13.20 «И СМЕХ, И БЕДА»
14.00 Сельчане.
14.25 Золотые ключи.
15.00 Новости
15.10 «Вон чуриловец пошел..» Телеочерк
15.45 Семейный канал
16.30 Зорная ростань.
17.05 «Путь без следов»
17.40 «МОГИЛА ЛЬВА» По одноименной поэме Янки Купалы
18.50 Новые имена
18.55 Теленавигатор
19.15 Стадион
19.40 Колыбельная
20.00 Резонанс
20.50 «Карамболь»
21.25 «МИСТЕР СУББОТНИЙ ВЕЧЕР»
23.20 Премьера песни
23.30 Авто-парк
23.40 Бархатный сезон.

ОРТ

6.30 «МАТРОС ЧИЖИК» Матрос Чижик, потерявший во время учения два пальца, становится денщиком капитана Кузина. Взяв на себя заботу о его больном сыне, Чижик вскоре привязывается к мальчику..
8.00 «Крестьянские ведомости»
8.30 «Дисней-клуб»: «Утиные истории»
9.00 Новости
9.15 «Пока все дома»
9.50 «АЛЬФ»
10.25 «Непутевые заметки»
10.40 «Армейский магазин»
11.15 «Утренняя звезда»
12.00 «Все путешествия команды Кусто» «В царстве крокодила»
12.50 «Играй, гармонь любимая»
13.20 «Смехопанорама»
14.00 Новости
14.15 «Клуб путешественников»
15.00 «Футбольное обозрение»
15.35 «Дисней-клуб»: «Чип и Дейл», «Аладдин»
16.30 «Певица и музыкант» Лариса Долина
17.45 «Ералаш»
17.50 «МИСТЕР КРУТОЙ» Отважнаяистка Диана готовит статью против известного наркодельца Джанкарло. Вскоре она замечает, что за ней следят, и обращается за помощью к своему знакомому Джеки, который хорошо владеет боевым искусством.
20.00 «Время»
20.30 Авторская программа Сергея Доренко
20.55 «ПРОПАВШИЙ НА ПОЛЕ БОЯ» Боевик.
22.50 «Абажур»
23.25 «МАЙК ХАММЕР»: «ГОРЯЧИЙ ЛЕД»

РТР

7.00 «Служу Отечеству!»
7.30 «Остров сокровищ» Детская познавательно-. Путешествие команды ребят по телевизионному острову сокровищ и поиски загадочных кладов-призов
8.30 «Почта РТР»
9.00 «Доброе утро, страна!»
9.30 «Аншлаг» и К°»
10.30 «Городок»
11.00 «Русское лото»
11.40 «Мир книг с Леонидом Куравлевым»
12.00 «Вести»
12.20 «Бременские музыкан-ты», «По следам бременских музыкантов» М/фы
13.00 «ЗАКОН И ПОРЯДОК»
14.00 «Диалоги о животных»
15.00 «Старая квартира»
16.00 «Постскриптум» Д/ф экран
17.00 «Я ШАГАЮ ПО МОСКВЕ» Культовая комедия о молодежи времен хрущевской оттепели.
18.25 «Досье» «Провинция: день за днем»
19.00 «Зеркало»
20.00 «КАЛЕЙДОСКОП» Мелодрама.
21.50 «ЭКСПРЕСС НА ПЛИМУТ» «АГАТА КРИСТИ. ПУАРО»
22.55 «К-2 представляет»: Александр Вампилов в программе Владимира Оренова «Фрак народа»
0.00 «Вести»
0.20 «Дежурная часть»

НТВ

7.00 «Сегодня»
7.10 «ЕСЛИ НАСТУПИТ ЗАВТРА»
8.40 «Старый телевизор»: «Фитиль»
9.00 «Сегодня»
9.15 «И СНОВА АНИСКИН» 1-я с. Детективная комедия. Наш старый знакомый - деревенский детектив Федор Иванович Анискин расследует очередное очень важное дело - об ограблении сельского музея.
10.30 «Али-Баба и сорок разбойников» М/ф
11.00 «Сегодня»
11.20 «Пойми меня» Телеигра.
11.50 «И СНОВА АНИСКИН» 2-я и 3-я с.
14.10 «ОНА НАПИСАЛА УБИЙСТВО»
15.00 «Сегодня»
15.25 «Невероятные путешествия» Д/ф
16.00 «Неизвестная война»
17.00 «Итоги» .
17.45 «ТРИ ДНЯ КОНДОРА» Шпионский триллер.
20.00 «Итоги» Ведущий - Евгений Киселев
21.05 «Куклы»
21.20 «Мавзолей»
22.30 «ЦЕРЕМОНИЯ» Социально-психологическая драма.

Культура

9.10 «Читая Библию» Новый Завет
9.20 «Мировая деревня» Станичники
9.35 «Книжный кладезь»
9.50 «СКАЗКА О ПРИНЦЕССЕ- ГУСЯТНИЦЕ И ЕЕ ВЕРНОМ КОНЕ ФАЛЛАДЕ»
11.10 «Консилиум»
11.35 «В тридевятом царстве»
12.05 «КАРМЕН» Историческая экранизация
13.00 «Аистенок»
13.30, 21.00 Новости культуры
13.45 «Экспедиция «ЧИЖ»
14.10 «ПОД ЗНАКОМ КРАСНОГО КРЕСТА»
15.40 «Знаменитые замки Европы»
16.05 «Профессия - дирижер» Е.Светланов
16.45 «Милостью божьей вместе»
17.10 «Телесуфлер»
17.30 Новости
17.35 «Дорога к Пушкину»
18.00 «Портрет Манон»
19.00 «Народные умельцы» Лозоплетение
19.15 «Чудо-сказка»
19.25 «С потолка»
19.50 «Миссия».Д/ф
21.20 Шедевры
22.25 «Греческая ваза».Д/ф
22.50 «Вместе с Эллингтоном»

8 канал

15.00 Программа Рика Реннера
15.30 Детский экран
16.30 Музыка на телеканале
17.00 «УГРЮМ-РЕКА» 3-я с.
18.10 «Веселые мелодии» М/ф
18.25, 20.20, 21.10 «Весь мир на ладони»
18.30 «Блаженны гонимые»
19.00 «УГРЮМ-РЕКА» 4-я с.
20.25 «Чудотворец»
20.45 «Вечарніца»
21.00 Студия «Навигатор».
21.15 «ФРАНЧЕСКО»

ТНТ

7.00 «Дом с привидениями»
8.00 «ПРИКОСНОВЕНИЕ АНГЕЛА»
9.00 М/ф
9.30 «Очевидец»-3.
10.05 «В МОСКВЕ ПРОЕЗДОМ»
11.40 «Кем быть?» М/ф
11.50 «Открытые небеса»
13.00 М/ф
13.10 «Телемагазин»
13.30 «Дом с привидениями»
14.30 «Мировой футбол»
15.00 «ТРИДЦАТЬ СЛУЧАЕВ ИЗ ЖИЗНИ МАЙОРА ЗЕМАНА»
16.00 «Ворованный воздух»
16.30 «ЛЕГЕНДА О ВИЛЬГЕЛЬМЕ ТЕЛЛЕ»
17.30 М/фы
18.00, 0.25 «Короли смеха на фестивале»
18.30 «ПРИКОСНОВЕНИЕ АНГЕЛА»
19.30 «Встреча с..»
20.30 «АГЕНТ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ» «ПЕТЯ И ВОЛ»
21.30 «Глобальные новости»
21.35 «Однажды вечером»
22.35 «Стриж и другие..»
23.05 «Титаны рестлинга на ТНТ»

ТВ-6

7.05 «Дорожный патруль»
7.20 «Утро продленного дня»
9.15 ДИСК-канал.
10.00 «Пальчики оближешь»
10.30 «Канон» Религиозная программа
11.00 Шесть новостей недели
11.30 «Star Старт»
12.05 «ПОД ДВЕНАДЦАТИ- МИЛЬНЫМ РИФОМ» Парафраз бессмертной драмы о Ромео и Джульетте, действие которой перенесено на солнечный американский курорт.
13.55 «Кинескоп»
14.50 «Спартак» - чемпион!»
15.15 «Звезды о звездах»
15.45 «Президентские гонки» Народно-политическая забава
16.35 «Катастрофы недели»
17.30 «Дорожный патруль»
17.50 «БИС»
18.20 «Вы - очевидец»
18.55 «Обозреватель»
19.50 «СЁГУН МАЙЕДА» Приключенческий фильм. XVII век. Всесильный японский правитель посылает своего юного сына в Испанию и дает ему в спутники смелого воина Майеда..
21.45 Концерт
23.05 ТСН-Спорт
23.20 «ГОЛОВОЛОМКИ» Триллер.

ТВ-ЦЕНТР

8.15 «Витамин роста»
9.00 «Маска» М/ф
9.45 «Оставайтесь с нами!»
9.55 «Квадратные метры»
10.10 «21 кабинет»
10.35 «ПО СЕМЕЙНЫМ ОБСТОЯТЕЛЬСТВАМ» 2 с. Лирическая комедия.
12.50 Погода на неделю
12.55 Новости
13.10 «Пресс-клуб»
14.30 «Московский шлягер»
14.55 Международные соревнования по конному спорту. Конкур.
17.45 Новости
17.55 «Чужие юбилеи»
18.55 «Особая папка»
19.40 «МОСКВА, ЛЮБОВЬ МОЯ» Мелодрама.
21.25 «День седьмой»
22.05 Новости
22.10 «ПРАКТИКА»
23.00 «Москва праздничная»
0.00 «Оставайтесь с нами!»
0.15 «Ночное рандеву»

ЕВРОСПОРТ

9.30 Парусный спорт. «Под парусами»
10.00 Дельтапланеризм.
10.30 Гонки на грузовиках.
11.00 Мотогонки.
16.00 Велогонки. Тур Испании
18.00 Легкая атлетика.
20.00 Супербайк.
21.00 Футбол.
23.00 Автогонки КАРТ.
1.00 Новости. СпортЦентр
1.15 Суперспорт.
2.00 Велогонки. Тур Испании

АСТ

5.00 «Спорт на планете»
5.30 «Факт»
5.45 «Храбрый портной» М/ф
6.15 «НА ТЕМНОЙ СТОРОНЕ ЛУНЫ»
7.30 «Близкое далекое»
8.00 «Страна «Фестивалия»
8.30 Д/Ф «Московский Кремль. Девять веков»
9.25 «На улице Наметкина»
10.35 «Приключения медвежонка Ниды»
11.00 «Гербы России» Герб Москвы
11.15 Музыкальная пауза
11.25 «Примите вызов, сеньоры!»
12.35 «Вы нам писали:»
13.30 «Тайны и мифы XX века»
14.00 Д/Ф «Московский Кремль»
15.00 «Формула газа» док. фильм
15.30 «ЗАКОН И КУЛАК» 2-я с.
16.25 «Благовест»
17.00 «Тепло России»
18.00 «Галерея» К.Брюллов
18.05 Т»КОЕ-ЧТО ИЗ ГУБЕРНСКОЙ ЖИЗНИ» ТО «Экран»
19.30 «Русская партия»
20.00 «Пьеса для клавесина и трубы» док. фильм
20.30 «Факт»
20.45 «Постфактум»
21.00 «Супер варьете» Выпуск 1-й
21.30 «КОЛЬЕ ШАРЛОТТЫ» 2-я с. «Ленфильм»
22.40 «И зажигаем свечи» Б.Львович
23.00 М/ф Шекспириада. «Ромэо и Джульетта»
23.30 «Факт»
23.45 Концерт художественных коллективов предприятий ГАЗПРОМа
0.15 Театр на экране. «Маскарад»
2.00 «На пороге века»
2.30 «Факт»
2.45 «Постфактум»
3.00 «Гербы России» Герб Москвы
3.15 «ТАК И БУДЕТ» 2-я с.
4.25 Лазаревское. Дорога к храму.
4.55 Анонс недели

Вышэйшая ліга

Да 14–га месца засталося 5 ачкоў

Маладзечна – Днепр-Трансмаш (Магілёў) 1:1 (1:0)

21.08, 2100 гледачоў, галоўны арбітр Віктар Мацюшаў (Мінск)

11 Макрыцкі (14 Яўсеенка, 71)
9 Дзербан **10 Мархель (17 Паўлавец, 46)**
6 Вольскі **4 С. Кабельскі (кап.)**
8 Дараховіч
7 Федаровіч
5 Молаш (16 Лабецкі, 64) **2 Рагуновіч**
3 Вайтовіч
1 Васілеўскі

Галы: Макрыцкі (2); Саладухін (61).
Запасныя: Кацкель, Дзіковіч, Рыжэўскі, Д. Ваўчок.
Папярэджанне: Вайтовіч.
Лепшыя: С. Кабельскі, Васілеўскі, Макрыцкі.

Гэта быў цікавы футбол. Прычым, большай часткай матча ў выкананні абодвух каманд. "Дняпроўцы" пасля ад'езду ў Польшчу лідэраў іх абароны **Уладзіміра Клімовіча** і **Эдуарда Баўтрушэвіча** гуляюць зусім не па-чэмпіёнску і ў справаздачным матчы выглядалі ніяк не лепш за мазыран і салігорцаў, якія нядаўна да нас прыязджалі. Футбалісты "Маладзечна" парадавалі сваёй адмабілізаванасцю разам са спакойнымі дзеяннямі ў абароне па зонным прынцыпе, калі нападаючыя сапернікаў не маюць персанальных апекуноў. У атацы да перапынку стварылі, бадай, больш вастрыні, чым госці, хаця і гулялі з адным форвардам. Ужо на першай хвіліне **Віталь Макрыцкі** аказаўся адзін побач з варотамі гасцей, аднак арбітр зафіксаваў афсайд. Пасля свістка Віталь для ўпэўненасці прабіў па варотах і трапіў дакладна ў "дзевятку", чым "супакоіў" усіх прысутных: з завяршальным ударам у яго ў гэты вечар усё нармальна. Яшчэ праз хвіліну, атрымаўшы пас з глыбіні поля ад **Сяргея Кабельскага**, ён збег ад абаронцаў, абвёў у левы бок галкіпера **Сяргея Астапчыка** і, не марудзячы, накіраваў мяч у пустыя вароты. Пад заканчэнне тайма тройчы выдатныя моманты меў **Аляксандр Вольскі**, які атрымліваў падачы справа то ад **Сяргея Кабельскага**, то ад **Вячаслава Дзербана**. Два разы ён біў галавою, чым прымусіў Астапчыка спачатку перавесці мяч на вуглавы, а потым ледзь утрымаць унізе на лініі варотаў. Аднойчы ж Вольскі крыху недаапрацаваў "плямістага", знаходзячыся спінаю да "рамкі" ўсяго ў сямі метрах ад яе.

Другі тайм ізноў азнаменаваўся хуткай стратай фізічных сіл у маладзечанцаў і штурмам, праўда, у выглядзе прымітыўнага навалу, з боку гасцей. І на гэты раз не ўзмацнілі маладзечанскую каманду праведзеныя замены. **Валерый Паўлавец** засведчыў адсутнасць у сябе пэўнага футбольнага таленту, а **Павел Яўсеенка** засмуціў, бо выглядаў на полі нейкім іншародным целам. Канчаткова паслабілася атака, калі Кабельскі адсунуўся на месца **Дзмітрыя Молаша**, які атрымаў пашкоджанне ключыцы і быў заменены.

Наогул, абаронцы ўпэўнена спраўляліся з навалам сапернікаў, дапусціўшы толькі адну сур'ёзную памылку, калі **Сяргей Вайтовіч** дазволіў прастрэліць з правага фланга, а **Віталь Рагуновіч** упусціў на блізкай штанзе нядаўна выйшаўшага на замену **Уладзіміра Саладухіна**, які тэхнічна падставіў нагу і скіраваў мяч у вароты. Добра адгуляў матч **Аляксандр Васілеўскі**; ён надзейна дзейнічаў на выхадах, а аднаго разу парыраваў вельмі моцны і небяспечны ўдар здалёку. У гаспадароў былі добрыя моманты, толькі калі даводзілася выконваць штрафныя ўдары, аднак Молашу і Вайтовічу не шанцавала.

Прыйшоў канец антырэкорднай серыі дамашніх паражэнняў. Спыніліся на лічбе "7".



Падымайся, «Маладзечна», досыць табе толькі сапернікаў падымаць.

ФОТА СЯРГЕЯ КАПЫЛОВА.

Турнірная сітуацыя палепшылася для ФК "Маладзечна" яшчэ на адно ачко. Дарэчы, успомнім, летась адрыў у пяць ачкоў ад выратавальнага месца быў усяго за чатыры туры да заканчэння чэмпіянату. Цяпер гуляць засталося дзесяць матчаў. Праўда, увечары мінулай пятніцы было менш падстаў для аптымізму, бо ў спартыўных навінах БТ перадалі пра перамогу магілёўскага "Тарпеда-Кадзіна", аднак высветлілася, што гледачоў падманулі. Не першы ўжо раз.

Міні–інтэрв"ю ад Юліі Ванслаў.

Уладзімір Касакоўскі ("Маладзечна"):

– За тыдзень, што адпрацаваў у камандзе, удалося вырашыць арганізацыйныя пытанні. Сёння нашыя футбалісты граматна згулялі ад абароны, "навязалі" чэмпіёну "вязкую" гульню. Не ўсё, вядома, атрымалася, але мае патрабаванні гульцы выканалі. Што магу сказаць наконт Макрыцкага, Ваўчка і Дараховіча? Гэта перспектыўныя хлопцы. Калі яны будуць плённа працаваць над сабой, змогуць чагосьці дасягнуць. Наогул жа, прэтэнзіі ёсць да многіх.

Валерый Стральцоў ("Днепр–Трансмаш"):

– У нас проста не атрымліваецца гуляць са слабымі камандамі. Сёння згулялі дрэнна таму, што футбалісты недаацанілі рэальныя магчымасці саперніка. Выратоўваць гульню прыйшлося толькі з дапамогай "навалу". І наконт поля. На ім нават немагчыма гуляць, а пра стварэнне прыгожых камбінацый не можа быць і гаворкі.

ТУРНІРНАЯ ТАБЛІЦА

	КАМАНДА	АЧКІ
1.	БАТЭ	53
2.	«Днепр-Трансмаш»	45
3.	ФК «Гомель» (–1)	42
4.	«Славія» (–1)	41
5.	«Шахцёр»	38
6.	«Дынама» (Бр)	35
7.	«Белшына»	32
8.	«Дынама» (Мн)	32
9.	«Лакаматыў–96»	27
10.	«Нёман–Белкард»	27
11.	«Тарпеда»–МАЗ	21
12.	«Нафтан-Дэвон»	16
13.	ФК «Ліда»	14
14.	«Тарпеда–Кадзіна»	12
15.	«Свіслач–Дах»	11
16.	ФК «МАЛАДЗЕЧНА»	6

Статыстыка ад Юрыя Карпіцкага.

Удары: М (5+4), ДТ (8+7). У створ: М (5+1), ДТ (3+4). Фалы: М (14), ДТ (17). Вуглавыя: М (3+3), ДТ (0+4). Афсайды: М (2), ДТ (1).

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

Другая ліга

Жнівеньскі пік траўматызму

Азерцы (Глыбокае) – Забудова 1:1 (1:0)

Галы: (44); Татун (80).

Склад: Анохін, Чарнель, Ліс (Садчанка, 32), Гулевіч, Студэнт, Відрук, Татун (кап.), Півавар (Смірноў, 70), Рыгаровіч, Д. Мятліцкі, М. Мятліцкі.

Па вясне гэты склад чысцінцаў можна было б назваць дублем. Плюс за два дні да матча на трэніроўцы пашкодзіў калена **Дзмітрый Касцюкевіч**. Напэўна, яму прадстаіць аперацыя, так што сёлета ўжо гуляць не будзе. Таксама аказаўся траўміраваным **Дзмітрый Лазучонак**, таму ў якасці апошняга абаронцы сустрэчу правёў бацька-**Мятліцкі**. Па ходзе матча расцягнуў мышцу сцягна **Уладзімір Ліс**. Дэбютавалі выпускнікі ДЮСШ **Сяргей Студэнт** і **Дзяніс Смірноў**.

Разам з чысцінцамі на гэтай выязной гульні быў старшыня рэгіянальнай федэрацыі футбола **Альберт Дабранскі**.

Па сведчанні **Андрэя Найдзіча**, «Забудова» правяла, бадай, свой лепшы матч за два гады. Хлопцы строга выканалі трэнерскую ўстаноўку: дзейнічаць ад абароны, на контратаках.

Пасля фінальнага свістка (недзе на 96-й хвіліне) палова каманды проста падала з ног ад стомленасці, а перад тым **Мікалай Татун** не стаў уваходзіць з мячом на добрую пазіцыю ў штрафной, бо ўжо не засталося сілаў, а прабіў здалёку.

Пад самую заслону першага тайма **Дзяніс Мятліцкі** падарыў мяч сапернікам, якія правялі хуткую контратаку і магутным ударам адкрылі лік. А напрыканцы матча ён (гуляў пасля траўмы Ліса ў абароне), скажам так, пайшоў наперад выпраўляць сваю памылку. У адным з эпізодаў працягнуў мяч па фланзе і аддаў у штрафную на Татуна. Мікалай абыграў абаронцу ды спакойна накіраваў мяч міма галкіпера ў вароты.

Свіслач-Дах-2 (Асіповічы) – Смаргонь 1:2 (1:0)

Галы: (9-пен.); Відук (48), Апяцёнак (80).

Склад: Ан. Канапелька (кап.), Ал. Канапелька, Недавес, Макей, Мазанік (Дзегілевіч, 46), Несцяровіч, Дукса (Карабінскі, 85), Цярэшчанка (Апяцёнак, 74), Курак, Шагойка, Відук.

Матч праходзіў на асноўным полі ў Асіповічах, так што смаргонцам не давялося сутыкнуцца з тымі праблемамі, якія мела "Забудова", калі наведвала гэты горад. Затое былі ў смаргонцаў падобныя кадравыя праблемы. Па розных прычынах на матч не выйшлі **Андрэй Юркевіч** і **Красоўскі**, **Сяргей Васілеўскі** і **Якубіцкі**. З'явіўся навічок – **Юрый Несцяровіч**, які раней выступаў за сталічны "Рэал".

Як расказаў **Андрэй Майсейчанка**, гульня атрымалася роўная, былі вострыя моманты ля варот абодвух сапернікаў. Павялі ў ліку гаспадары, калі рэалізавалі пенальці. Напачатку другога тайма паследавала падача ў штрафную асіпаўчан. **Дзмітрый Дзегілевіч** скінуў мяч на **Віталя Відука**, які аднавіў раўнавагу на табло. За дзесяць хвілін да заканчэння гульні **Уладзімір Апяцёнак** збег ад апекуноў і паразіў блізкі кут.



Трэнер смаргонцаў Андрэй Майсейчанка.

ФОТА ЮРЫЯ КАРПІЦКАГА.

Верас – Лакаматыў 1:1, Бярэзіна – АФВіС-РШВСМ 3:3, Днепр-2 – Будаўнік 4:0, Трактар – РВАР 0:0.

1. Трактар (-1)	37
2. Азерцы	35
3. Лакаматыў	32
4. **Забудова**	**32**
5. Змена-БАТЭ (-1)	30
6. **Смаргонь (-1)**	**30**
7. РВАР	30
8. Верас (-1)	22
9. Будаўнік (-1)	15
10. АФВіС-РШВСМ	14
11. Днепр-2	11
12. Бярэзіна	8
13. Свіслач-Дах-2	5

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

Футболпрагноз

Змяншэнне напалавіну пачынаецца

Вось мы і дажылі да самага цікавага. Цяпер з кожным турам колькасць удзельнікаў памяншаецца роўна ўдвая.

Прагнозы на 1/8 фіналу

	1234567890	123
"Металург–2"	22222x22x2	12x
"Гётэборг"	2221212x11	xxx
"Тотэнхэм"	2xx2112121	221
"Метрашток"	xx11212121	x21
"Норд–Ост"	1212x121x1	121
ФК "Казіно"	1112211121	121
САШМ	22x2112122	122
"Ружовая мара"	22x121211x	x1x
"Метэор"	221x21x121	x21
"Мідлсбро"	2122112121	221
ФПК "Кобра"	111x211x21	221
"Саўтгемптан"	2122112121	221
МЮ–2	1112211121	121
"Авось"	121x2121xx	x21
ФПК "Рысь"	111x211211	221
"Нотынгем"	2122112121	221

Праграма на 1/2 фіналу (9.09–20.09)

1. Чарнаморац – Ротар
2. Шыннік – Сатурн
3. Уралан – Жамчужына
4. Аланія – Лакаматыў (Н)
5. Кр. Саветаў – Дынама
6. Ліверпуль – МЮ
7. Арсенал – Астан Віла
8. Шэфілд Уэн – Эвертан
9. Гамбург – Герта
10. Дуйсбург – Баварыя
11. Жамчужына – Шыннік
12. Сатурн – Зеніт
13. Тарпеда – ЦСКА

Апошні тэрмін прыёму прагнозаў 31 жніўня.

Просьба прысылаць прагнозы толькі тым, хто прайшоў у 1/4 фіналу. ***Юрый КАРПІЦКІ.***

"Таталізатар"

Уладзімір Лазучонак – забяспечаны чалавек.

Падпіскамі на «РГ»

№	Матчы (31 жніўня)	Лік-прагноз
1.	Лакаматыў-96 – Белшына	
2.	Дынама (Бр) – Славія	
3.	Маладзечна – Тарпеда-МАЗ	

Прозвішча ______________ **Адрас** ______________
Імя ______________ **Тэлефон** ______________

У дзесятым раўндзе атрымана 12 купонаў. Двойчы адгаданы лік матча ў Барысаве і адзін раз – у Маладзечне. Памылкі прэтэндэнтаў на чарговае званне маральнага пераможцы: маладзечанцы **Валерый Грабоўскі** (Л96-Д(Б) 2:0, М-ДТ 1:2) і **Уладзімір Лазучонак** (БАТЭ-Г 1:1, Л96-Д(Б) 1:2), смаргонец **Аляксандр Шчарбацэвіч** (Л96-Д(Б) 2:0, М-ДТ 1:4). Як відаць, Лазучонку ўдалося спрагназаваць перамогу брастаўчан, і ён выйграе ў нас чацвёрты раз з дзесяці. Зноў атрымлівае паўгадавую падпіску на "РГ", а таксама ганаровае ў нашых "таталізатарскіх колах" званне **заслужанага маральнага пераможцы**.

Апошні дзень адпраўкі купонаў на адзінаццаты раунд – панядзелак, 30 жніўня.

1. +5=1-6 10-18. Сёлета (Б-Л96 4:0). Віцябляне цяпер на спадзе, а вось "Белшына" ў матчах чэмпіянату краіны апошнім часам выйграе. Праўда, невядома, з якімі эмоцыямі і фізічнымі кандыцыямі каманда вернецца з еўракубкавага матча на Кіпры.

2. +2=1-5 8-16. Сёлета (С-Д(Б) 2:1). Абедзве каманды цяпер выступаюць добра, радуюць сваіх заўзятараў. Праўда, сам узровень гульні у мазыран яўна вышэйшы. А на баку дынамаўцаў – фактар роднага поля.

3. +2=8-5 13-14. Сёлета (Т-М 2:1). Маладзечанцам прыйдзецца гуляць пасля цяжкага матча са сталічнымі дынамаўцамі. **Уладзіміру Касакоўскаму**, напэўна, захочацца даказаць аўтазаводцам свае прафесійныя трэнерскія якасці.

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

Гарадкі

Госці задаволеныя, гаспадары – у смутку

Пра вынікі чэмпіянату Еўропы па гарадках у асабістым раздзеле "РГ" паведамляла ўжо. Дададзім толькі, што лепшы з нашых – **Аляксандр Кулак** – апынуўся на 19-м месцы. Цяпер прапануем чытычам выніковую табліцу камандных спаборніцтваў.

	Каманды	*Ачкі*
1.	Расія-2	15
2.	Расія-1	15
3.	Украіна-1	10
4.	Украіна-2	9
5.	Расія-3	7
6.	**Беларусь-2**	**6**
7.	**Беларусь-1**	**5**
8.	Эстонія	5
9.	**Беларусь-3**	**0**

Дзве расійскія каманды перамаглі усіх сапернікаў, а між сабою згулялі ўнічыю. Па дадатковых паказчыках першынстваваў "другі" калектыў у складзе **Міхаіла Проца**, **Івана Матавілава**, **Уладзіміра Песцярава**, **Сяргея Смігунова**, **Яўгена Калчанава** і **Мікалая Мулюкіна**. "Першыя", за якіх выступалі ўсе лідэры асабістага раздзела, не вытрымалі такой шчыльнай барацьбы. Тое ж самае можна сказаць пра беларускіх удзельнікаў. "Другія" (маладзечанцы **Дзмітрый Туравец**, **Юрый Найлавец**, **Аляксандр Філістовіч**, мінчанін **Ігар Лімберг**, **Арцём Радчанка** з Гродна і **Юрый Багмут** з Бярозаўкі) аказаліся ў табліцы вышэй за "першы" калектыў. Гэтыя нашы каманды таксама паміж сабою згулялі ўнічыю і дзяжурна перамаглі землякоў-юнакоў. Беларусь-2 яшчэ перамагла Украіну-1 (3:1) і была нічыя з Расіяй-3, а Беларусь-1 узяла верх над эстонцамі. Няўдалае выступленне нашай лепшай каманды, у першую чаргу, тлумачыцца псіхалагічнымі праблемамі. Павінны былі лёгка выйграваць у Украіны-1, аднак саступілі 2:3, што адбілася на далейшым маральным настроі. Наогул, хлопцы выступілі не на сваім узроўні майстэрства. Як след адзмагаўся толькі **Аляксандр Карповіч**, прызнаны лепшым у камандзе. Былі праблемы і ўнутры калектыву, бо, на жаль, толькі ў апошніх матчах прымаў удзел Аляксандр Кулак, якому прыйшлося папрацаваць на арганізацыйным фронце.

Прызёры ў асабістым заліку атрымалі адпаведна $200, тэлевізар "Віцязь", тавараў на 30 мільёнаў рублёў. Удзельнікі камандпрызёраў паехалі кожны адпаведна з тысячай расійскіх рублёў, дыванамі, дывановымі накідкамі. Былі і яшчэ прызы для многіх спартсменаў, напрыклад, для найстарэйшага ўдзельніка, 65-гадовага расіяніна **Сямёна Дацко**, нашых **Віктара Данілава** (за бронзавы поспех на майскім Кубку Еўропы) і Аляксандра Карповіча.

Непрыемны асадак ад выступлення беларусаў усё ж застаўся. Праўда, Аляксандр Кулак верыць у патэнцыял і добрае будучае цяперашняй першай каманды, у якой ён – самы старэйшы, а астатнім хлопцам усяго ад 18 да 26 год.

Паспрабуем падвесці пэўную рысу пад самім чэмпіянатам. Вынік асабістага пераможцы – 116 біт – не надта высокі, што тлумачыцца складанымі (жорсткімі, з моцным адскокам біты ад падлогі) пляцоўкамі на маладзечанскім стадыёне. Яны былі пабудаваныя год з дзесяць таму, і трэніроўкі ў падобных "спартанскіх" умовах паспрыялі, каб у нас з'явіліся добрыя маладыя майстры, перамогі ў якіх яшчэ наперадзе.

Наогул, можна адзначыць з'яўленне новай хвалі спатсменаў у гарадошным спорце. Яскравы яе прадстаўнік – навaспечаны чэмпіён **Аляксандр Мярзянаў**. Кажуць, што у 15-16 год ён трэніраваўся па 3 разы на дзень, меў вялікія нагрузкі. А яшчэ ён вельмі вытрыманы ў псіхалагічным плане.

Гасцям у Маладзечне спадабалася. Стадыён размешчаны ў даволі маляўнічым месцы. Гледачоў прыходзіла не так шмат, як, напрыклад, у расійскіх Чарапаўцы альбо Санкт-Пецярбургу, аднак пад заканчэнне з'явіліся пастаянныя заўзятары, якія імкнуліся не прапусціць ніводнай падзеі.

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

Першынство Маладзечна

Перагульванне для мацнейшага

Трыо лідэраў на чэмпіянаце горада па футболе: 1. "ЗЛМК" (18 ачкоў/6 гульняў); 2. "Лакаматыў" (18/6); 3. "Гандальцэнтр" (18/8). Лепшы бамбардзір – **Засімовіч** ("Гандальцэнтр") – 14 мячоў.

На наступным тыдні адбудзецца перагульванне матча "ЗЛМК" – "Лакаматыў" (завадчане пасля паражэння 1:2 падалі пратэст – за "Лакаматыў" выступаў футбаліст, не ўнесены ў заяўку). У гэтай сустрэчы і вызначыцца чэмпіён горада.

Тры лепшыя каманды па выніках чэмпіянату горада і столькі ж па выніках першынства раёна стануць удзельнікамі турніру "Залатая восень".

Юлія ВАНСЛАЎ.

АНОНС

27.08 Дынама (Мн) – Маладзечна

+1=6-8 15-28. Сёлета 1:2 (**Плют**) дома.

28.08 Забудова – Верас (Нясвіж)

Пачатак 16.00. +1=0-2 2-3. Сёлета 1:2 (**Рыгаровіч**) на выездзе.

29.08 Смаргонь – Бярэзіна (Бабруйск)

Пачатак 16.00. Сёлета 1:0 (**Красоўскі**) на выездзе.

31.08 Маладзечна – Тарпеда-МАЗ (Мінск)

Пачатак 18.00. +2=8-5 13-14. Сёлета 1:2 (**Шамшорык**) на выездзе. Пасля трох прапушчаных матчаў зможа выйсці на поле **Дзмітрый Кабельскі**.

19 жніўня 1999 г.		26 жніўня 1999 г.	
1. Курсы валют НБ РБ:		1. Курсы валют НБ РБ:	
Долар	275000	Долар	278000
Марка Герм	148204,98	Марка Герм	149061,32
Літ	68767,19	Літ	69473,95
Рас. руб.	11170	Рас. руб.	11230
Злоты	69470,76	Злоты	69937,11
ЕЎРА	289863,75	ЕЎРА	291538,60
2. "Вулічныя" курсы куплі долараў:	460000 – 480000	2. "Вулічныя" курсы куплі долараў:	480000 – 510000

ПАТРАБУЮЦЦА

ПАСЛУГІ

ДЛЯ МАЛАДЫХ

- Салон для маладых "Шарм", вул. В. Гасцінец, 72. Цана пракату ад 10 мільёнаў. Т. у Маладзечне 50362.
- Вас запрашае салон для маладых "Раксалана". Гасцініца "Маладзечна", 1 паверх. Т. у Маладзечне 71676.
- **ВЯСЕЛЬНЫЯ ЎБОРЫ**, імпартныя, вялікі выбар, танна. Маладзечна, В. Гасцінец, 121-175, т. 68547.
- Мілыя нявесты! Чароўныя ўборы чакаюць вас. Вэлюм у падарунак. Т. у Маладзечне 64110, 26308.
- **ВЯСЕЛЬНЫЯ ЎБОРЫ:** модныя, элегантныя, навейшыя фасоны. Пракат, продаж. Т. у Маладзечне 39293.
- **ВЯСЕЛЬНЫЯ, ВЯЧЭРНІЯ ІМПАРТНЫЯ ЎБОРЫ. ВЯЛІКІ ВЫБАР**. Т. у Маладзечне 50825.
- Музычнае суправаджэнне вяселляў. Т. у Маладзечне 77428.

ВІДЭАФОТАЗДЫМКА

- Відэафотапаслугі. Т. у Маладзечне 75028, 27214. Ліц. № 256 выд. МК РБ з 10.10.1996 г. па 10.12.2001 г.

ГРУЗАПЕРАВОЗКІ

- Грузаперавозкі а/м МАЗ з прычэпам 18 т. па СНД. Т. у Маладзечне 50055. Ліц. АА № 1-7338 выд. МТіК з 18.06.1999г. па 17.06.2004 г.

РОЗНАЕ

ПРАДАМ

Цудоўныя цэны. **ПРАЛЬНЫЯ МАШЫНЫ І ГАЗАВЫЯ ПЛІТЫ** Ардо, Індэзіт, Бош, Кандзі. Т. у Маладзечне 30049.

- Дубовы паркет 400x50. Т. у Маладзечне 71109.
- Натуральную скуру для пашыву вырабаў. Т. у Маладзечне 32812 (з 21^{00} да 22^{00}).
- **НОВАЯ МЭБЛЯ** з дастаўкай, танна. Т. у Маладзечне 36396. Падлягае абавязковай сертыфікацыі.
- Павільён 3x5 м. Т. у Маладзечне 39407, 35595.
- Тэлевізар ч/б, б/у, няспраўны, на запчасткі. Т. у Маладзечне 68211 (з 17^{00} да 22^{00}).
- Абсталяванне для вырабу жалюзі; а/машыну Ford-Escort, 1989 г. в., 1.8 disel, 1 год з Германіі. Т/факс у Вілейцы 58939.
- Халадзільнік, маразільнік, пліту газавую; прычэп Зубраня. Т. у Маладзечне 39121.
- Кухню Вязынка. Т. у Маладзечне 63560.
- Мёд оптам. Т. у Маладзечне 49205, 51276.
- Маразільнік Атлант, новы. Т. у Вілейцы 58436.
- Лес абразны на зруб 5x6 метраў. Т. у Валожыне 55147 (увечары).
- Маладую цельную карову, узрост 3 гады. Вёска Відзеўшчына, д. 2, кв. 2. Т. у Маладзечне 98678.
- Ларок, металашыфер, станок дрэваапрацоўчы, машыну швейную, шафу 3-дзверную, халадзільную шафу, месца пад гараж г/а. Т. у Маладзечне 53735.
- Вокны, б/у, 5 шт, у зборы. Т. у Маладзечне 36480.
- **КАРБЕЛ—ПЛЮС РЭАЛІЗУЕ: ЦЭМЕНТ У МЯХАХ, ШЫФЕР.** Тэлефон/факс 8 (01771) 52624.
- Рабочага каня і сена, тэрмінова. Т. у Вілейцы 46347.
- Шчанят чаў-чаў, танна. Т. у Маладзечне 69713.
- Газавую калонку. Т. у Маладзечне 52369.
- Шчанят ратвейлера з радаводам. Т. у Маладзечне 76236.
- Мяккі вугал, шафу, канапу, новыя; секцыя б/у, танна. Т. у Маладзечне 79096.
- Фірму; гараж у каап. № 12. Т. у Маладзечне 36386.
- Дошку для падлогі, чысцінская катэгорыя "В", 900x65x28, колькасць 1 $м^3$, нядорага. Т. у Маладзечне 32888.
- **ПІЯНІНА ЗАРА, ВЫТВ. ЛЕНІНГРАД, і МАЛАГАБАРЫТНУЮ БЕНЗІНАВУЮ ЭЛЕКТРАСТАНЦЫЮ. Т. у Маладзечне 61263.**
- Шафу, 3 дзвярэй, з антрэсоллю. Т. у Маладзечне 64639.
- Халадзільнікі Снайга-2 і Ака-3М, б/у з гарантыяй. Т. у Маладзечне 33177.
- **ШЧАНЯТ** чорнага тэр'ера; аддам у арэнду сярэднеазіяцкую аўчарку, 1 год, усе з выдатным радаводам, буйныя, злосныя. Т. у Маладзечне 70365.

КУПЛЮ

- Тахограф на 24 В. Т. у Маладзечне 50055.
- Палатку гандлёвую, нядорага. Т. у Вілейцы 58523.
- Карычневае піяніна. Т. у Маладзечне 63540.
- Узнагароды і знакі адрознення армій розных краін пач. XX века - да II Сусветнай вайны для калекцыі. Т. у Маладзечне 36964.
- Прадпрымальнік купіць яблыкі-апады. Магчымыя варыянты абмену на муку, камбікорм. Т. у Маладзечне 62221, 25253.

ЗГУБЛЕНА

- Згубленую чорную сумачку з дакументамі на імя Калачыка В. В. вярніце за ўзнагароду. Т. у Маладзечне 60340.
- Студэнцкі білет на імя Абрамава Д. Н., студэнта БелНІУФіЭ № МП98062, згублены у маі 1999 г., лічыць несапраўдным.

ПАТРАБУЮЦЦА

- Запрашаем на в/а работу дзяўчыну да 30 год, у якой ёсць з/пашпарт. Т. у Маладзечне 61684.
- Няня з замежным пашпартам. Т. у Маладзечне 31679 (у буднія дні з 8^{00} да 18^{00}).
- Дыспетчар на даму. Т. (02251) 30694.

ШУКАЮ РАБОТУ

- Шукаем работу па шліфоўцы падлогі, хутка, якасна, танна. Т. у Маладзечне 39678, 30077.
- Малады хлопец шукае работу (інжынер-электрык), валодае камп'ютэрам. Т. у Маладзечне 36964.
- Шукаю работу па насціле падлогі, паталочніц, дзверы, вокны, вагонка, пластык. Т. у Маладзечне 62535.
- Шукаю работу тынкоўшчыка і плітачніка, якасна і нядорага. Т. у Маладзечне.
- Шукаю работу па мантажы электраправодкі. Т. у Маладзечне 52314.
- Вадзіцель з л/а Універсал шукае работу. Т. у Маладзечне 64639.

ІНШАЕ

- **БЛАНКІ БУХУЛІКУ. ВЯЛІКІ ВЫБАР. СМАРГОНЬ, ВУЛ. ТАНКІСТАЎ, 8, тэл. (8-01592) 33077.**
- Прапануем шырокі выбар шпалер (Германія, Англія). Т. у Маладзечне 39209 (пасля 17^{00}).
- Прыму ў дар выкарыстаныя тэлефонныя карткі, паштоўкі і календарыкі мінулых год выдання. 23100, г. Смаргонь-2, д/з, а/с 13, п/п 523674.

ВІНШАВАНКІ

Віншуем з днём нараджэння супрацоўніцу маладзечанскй цэнтральнай гарадской бібліятэкі **Веру Прошку**. Вярусік, каханне табе, дабрабыту, здароўя. Заўсёды памятай, што ў цябе ёсць мы. ***Сябры, калегі.***

Віншуем з днём нараджэння **Юрыя Самаля**!!! Жадаем часта ўсміхацца, па дробязях не засмучацца, не нервавацца, не хварэць, шчаслівым быць і не старэць! Цэх № 1. ***Сябры па працы.***

Віншуем дарагую жонку, маці і бабулю **Галіну Станіславаўну Грыб** з днём нараджэння. Шчасця, здароўя, поспехаў у рабоце і доўгіх гадоў жыцця. ***Муж, дзеці, унучка.***

Віншуем любімую **Ганначку** з 35-годдзем! Няхай збудуцца ўсе твае мары, дарагая. ***Спірыдон, Віктар і дзеці.***

Сяргей Іванавіч Таранаў! Чтоб возраст не был Вам помехой, забудьте о годах. Пусть Вам сопуствуют успехи в больших и маленьких делах!!! ***Твая дачка Таня.***

Марыі Браніславаўне Купрыновіч! Віншуем з днём нараджэння. Прымі самыя шчырыя віншаванні. Здароўя табе, шчасця, поспехаў, ад сонца - цяпла, ад людзей – дабра. ***Родныя.***

Жанне Сянько. Ад усяго сэрца віншую з днём нараджэння. У гэты святочны дзень прымі мае самыя шчырыя віншаванні. Жадаю моцнага здароўя, радасці і доўгіх гадоў жыцця. ***Сябар.***

Віншую дарагога пляменніка **Вову Сіняўскага** з першым навучальным годам! Жадаю табе, Вовачка, здароўая, поспехаў у вучобе, будзь паслухмяным хлопчыкам. ***Цёця Зоя.***

Андрэй! Віншую цябе з 22-годдзем і жадаю поспехаў на футбольным, рабочым і асабістым франтах. ***Юла.***

Віншуем **Ігара Мікалаевіча Камінскага і Лідзію Іванаўну Камінскую** з 50-годдзем! Жадаем шчасця, здароўя, дабрабыту. ***Дзеці.***

Паважаная **Галіна Анатольеўна Ляйко**, з днём анёла, 30-годдзем! Усіх зямных даброт. ***Сям'я Міхасенкаў.***

Дарагі унучак **Вадзім Міхасенка**, з днём анёла - 25-годдзем. Усіх зямных даброт. ***Дзядуля Віктар, бабуля Ганна Міхасенкі.***

Віншуем з днём нараджэння **Алену Капцюг** з Вілейкі! Любові, шчасця, здароўя. ***Бацькі, муж, дзеці Барыскевічы.***

Віншуем з першым вераснем сваіх дзяцей-настаўнікаў з Вілейкі **Вольгу і Васіля Барыскевічаў, Алену і Сяргея Капцюгоў**. Здароўя, поспехаў, дабрабыту. ***Бацькі.***

Віншуем **Браніславу Ананьку** з 40-годдзем. Жадаем моцнага, моцнага здароўя і доўгіх год жыцця. ***Сыны Сяргей і Алёшка.***

Унучак **Сярожа**, з 25-годдзем! Усіх зямных даброт. Так трымаць ва ўсім! ***Дзядуля Віктар, бабуля Ганна.***

ЗНАЁМСТВЫ

Калі вы хочаце размясціць аб'яву аб знаёмстве, калі ласка, указвайце адрас да запатрабавання. Жадаем знайсці сваё шчасце!

Самастойная, працавітая жанчына, 41/167/85, без шк/зв., для сур'ёзных адносін пазнаёміцца з мужчынам да 50 год. Маладзечна–3, д/з, п/п XI–ВН №578696.

32/158/55, жадаю пазнаёміцца з мужчынам для сур'ёзных адносінаў, сыну 8 год, ёсць жыллё. Маладзечна–7, п/п 608056.

Звычайны мужчына, 33/172/62, са сваімі плюсамі і мінусамі, жадае пазнаёміцца для сур'ёзных адносінаў з простай гаспадарлівай жанчынай. Можна з дзіцем. Пажадана тэлефон. 222310, Маладзечна-6, да затрабавання прад. в/б НБ № 3247604.

Для сур'ёзных адносінаў пазнаёмлюся з жанчынай да 33 год. Мне 27/178/77, Дзева, падрабязнасці пры перапісцы. 213800, Магілёўская вобл., г. Бабруйск, УЖ 15/2, 6 атрад. Салата Аляксандру.

Для сур'ёзных адносінаў пазнаёмлюся з жанчынай да 30 год. Мне 28/175/77, Авен, падрабязнасці пры перапісцы. 213800, Магілёўская вобл., г. Бабруйск, УЖ 15/2, 6 атрад, бр. 62, Белязяку Васілю.

48/168/69, жадае пазнаёміцца з мужчынам да 53 год, які стаміўся ад адзіноты, жыллём забяспечаная. Т. у Вілейцы 57665, Валянціна.

35 КУПОН для бясплатнай аб'явы

Бясплатна змяшчаюцца аб'явы **толькі ў рубрыкі "Знаёмствы" і віншаванкі** аб'ёмам да 15 слоў. **Ананімныя купоны не разглядаюцца. Пішыце, калі ласка, разборліва.**

тэкст аб'явы

Прозвішча, імя, адрас (не для друку):

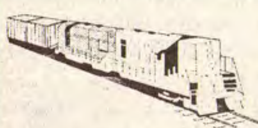
Рэгіянальная газета

НАДВОР'Е НА ВЫХАДНЫЯ

	28.08	29.08
МІНСК	+19°C- +24°C	+17°C- +22°C
ВІЛЬНЯ	+19°C- +24°C	+15°C- +20°C

Да ўвагі пасажыраў!

30 і 31 жніўня прыгарадны цягнік Маладзечна–Полацк адпраўленнем у 8.29 будзе ісці толькі да станцыі Крулеўшчына і



ТРАНСПАРТ

ПРАДАМ

- Нядорага аўтафургон ГАЗ-53 "А", у добрым стане з металічнай будкай. Т. у Маладзечне 76070 (пасля 18^{00} і выхадныя).
- Опель-Кадэт, 1985 г. в., растаможаны, V 1300. Т. у Вілейцы 49285.
- Опель-Кадэт-Седан, 1.6 Д., 1986-87 г. в., 1.5 года ў РБ. Т. у Маладзечне 34097.
- **ОПЕЛЬ-АСКОНУ, ТЭРМІНОВА, НЯДОРАГА, КАРЫЧНЕВЫ, 1987 Г. В., 1.6 БЕНЗІН, ЦЭНТРАЛЬНЫ ЗАМОК, СТЭРЭАМАГНІТОЛА, ДОБРЫ ТЭХ. СТАН. Т. У ВІЛЕЙЦЫ 53603.**
- Мазду-626, 2.0 дызель, 1987 г. в., трактар МТЗ-80, 1987 г. в., паўпрычэп КамАЗаўскі, 1987 г. в.; гараж у ГБК № 3. Т. у Вілейцы 53516.
- Аўтазапчасткі да Audi-100, 1982-88 г. в. Т. у Маладзечне 52279.
- ВАЗ 2106, 1987 г. в., шэры; VW Транспарцёр, 1,7 дызель, 1988 г. в., з/ч Опель Аскона, Кадэт 1984 г. в. Т. у Маладзечне 50681 (пасля 21-00), Коля.
- З/ч для Форд Скорпіё (2.0 бензін, 86 г. в.). Т. у Мядзеле 46808.
- ВАЗ-2102, 1979 г. в. або абмен. Т. у Маладзечне 68776.
- З/ч да ФВ-Гольф-ІІ. Т. у Маладзечне 33057, 34274.
- М/аўтобус Мерседэс 208Д, 1989 г. Т. у Маладзечне 63357.
- Аварыйны Аўдзі-90 Спорт, рух. 2.2, інжэктар, 1995 г. в. Т. у Маладзечне 52016, 52118.
- Аўтамабільную газавую сістэму, ВАЗ 2101, 1980 г. в., добры стан, газ-бензін, 650 у. а. Т. у Маладзечне 76336.
- Opel Kadett, 1,3, 86 г. в., газ-бензін, белы, седан, выдатны стан; газ. устаноўку галандскую. Т. у Маладзечне 33209, Дзіма.
- Прычэп Зубраня, новы, тэрмінова, нядорага. Т. у Вілейцы 58436.
- Опель-універсал, дызель, 1986 г. в., нядорага. Т. у Вілейцы 56955.
- VW-LT28, 2.4D, 87 г., добры стан, тэрмінова, нядорага. Т. у Вілейцы 56140.
- Таёта Карына-ІІ, 90 г. в. Машына вашай мары. Прыганю, дапамагу аформіць або завязу за аўтамабілем. Т. у Вілейцы 57294.
- Мерседэс-бенц 240 Дызель, у добрым стане. Т. у Смаргоні 95409.
- Форд-Скорпіё, 2.0, 85 г. в., стан добры, нядорага. Т. у Вілейцы 58433, 52361.
- ВАЗ-21063, 1988 г., у добрым стане, і аўтафургон, прычэп жалезны, нядорага. Т. у Вілейцы 55020.
- З/ч, б/у, да БМВі–320, да 88 г. в., і да ФВ Пасат. Т. у Маладзечне 37534.
- ВАЗ 21063, 92 г. в., 1500 у. а.; ВАЗ 2108, 92 г., 1650 у. а. Т. у Маладзечне 37534.
- А/м Audi-80, 07.1991 г. в., з 15.08.99 г. у РБ, 1.8 Б карбюратар, ідэальны стан, 3600 у. а., торг. Т. у Маладзечне 51009.
- ВАЗ–2106, новы, ацынкоўка 055. Т. у Маладзечне 37443.
- А/м ВАЗ 21063, 1990 г. в. Т. у Маладзечне 52709.
- Міцубісі–Галант, 1991 г. в., газ–бензін, г/р, ц. замок, сігналіз., 3700 у. а. Т. у Маладзечне 39615.
- Самаробны міні–трактар з прычэпам, 280 у. а. Рухавік Т–200 М, 50 у. а.; а/м ЛуАЗ, 250 у. а. Т. у Маладзечне 37346.
- ВАЗ–2107, 1983 г. в.; дом у горадзе; гаражн. вароты, 250х200. Т. у Маладзечне 70388.
- Тэрмінова нядорага матацыкл Ява 350/638, з каляскай, у выдатным стане, прабег 21000 км. Т. у Маладзечне 32546.
- Опель–Вектра, 91 г. в. Т. у Вілейцы 53569.
- Масквіч–2140, 1976 г. в., амаль дарма. Т. у Маладзечне 68098, Юрый.

ЗАПЧАСТКІ да а/м Опель–Амега, 1989 г. Т. у Маладзечне74822, 53293.

- Дызельную галоўку ў зборы, 1,6 л, да VW, Аўдзі, з/ч да рухавіка Форд–Эскорт, камплект дыскаў R13, спарт. руль. Т. у Маладзечне 66380.
- Аўдзі–100, дызель. Т. у Валожыне 54824.
- М–412, у добрым стане, новая рызіна, 400 у. а., торг. Т. у Маладзечне 34143.
- Аўдзі 100, 1988/89 г. в., чырвоная, 2.3 л, бензін; Опель–Кадэт–седан, белы, 1.3 л, бензін, нядорага. Т. у Маладзечне 70529.
- Фольксваген–Джэта, 1.6 л, бензін, нядорага. Т. у Маладзечне 70698.
- ФВ–Пасат універсал, 90 г. в., 1.8, люк, сігналізацыя, ДУ, гідраўзмацняльнік, спелая вішня. Т. у Маладзечне 34175.
- З/ч да Опель–Кадэт, 1.3S, 1.6D, 1.8i, 83 г. в. Т. у Маладзечне 30540.
- Форд Скорпіё і, 85 г. в., АБС, люк, ЦЗ, цёмна–сіні металік. Т. у Маладзечне 32205.
- Мазда 626, дызель, у выдатным стане. Т. у Маладзечне 51664.
- Мазда–323, 86 г. в., бензін. Т. у Маладзечне 39081 (дам.).
- Іж П–5, 91 г. в., у добрым стане. Т. у Маладзечне 33303.
- Опель Рэкорд, 84 г. в., 2 л, залацісты колер, 800 у. а. Т. у Маладзечне 61680 (пасля 19–00).
- ВАЗ–2101, 1975 г. в., газ–бензін. Т. у Маладзечне 51115.
- Опель Кадэт, 1.4, 91 г. в., седан, імаблайзер, люк, с/с Sony, новая, 1 месяц з Германіі, 1750 у. а. Т. у Маладзечне 61869.
- Тэрмінова! А/м BMW-316, 1982 г. в. Т. у Маладзечне 66789.
- БМВ–316, 86–87 г. Т. у Маладзечне 64686.
- Мазда 323, 1987 г., добры стан, за \$1300. Т. у Маладзечне 76380.
- Опель–Кадэт па з/ч, 83 г. в., 1.3. Т. у Ашмянах 23556.
- Трактар Т–25. Т. у Смаргоні 36277.
- Форд–Скорпіё, 88 г. в., на запчасткі. Т. у Смаргоні 32704.
- Мерседэс–240, 84 г., колер салатавы. Т. у Ашмянах 24150.
- VW-Транспарцёр пасажырскі, дызель, раст., 1982 г., добры стан; VW-LT-28 груз. фургон, раст., 1985 г. в., дызель, добры стан; Опель–Кадэт, 1985 г., 1.6D, раст., люк, фаркоп, нов. рызіна, 1700 у. а., торг; рухавік Мерс. 240 дызель, і іншыя запчасткі. Т. у Вілейцы 56777 (з 19–00 да 23-00).
- Форд–Скорпіё, 86 г., 2.5D, або памяняю Бус 207–310. Т. у Вілейцы 58167, 53514.
- ВАЗ 2105, 89 г. в., 1500 см³, 5КПП, спойлеры, антыкрыло, добры стан, тэрмінова, танна. Т. у Вілейцы 57511.
- Форд–Сіера, 86 г. в., 2.3Д, 1800 у. а., магчымы абмен, г/бензін. Т. у Вілейцы 55120.
- Мотаблок. Т. у Вілейцы 66328.
- Аўтамабіль Ford-Sierra, 86–87 г. в., 1.8 л, бензін, нядорага. Т. у Вілейцы 53871.
- Масквіч–21251 Іж–Комбі, 1985 г. в., добры стан, цана дагаворная. Т. 8 (279) 72183 (з 8–00 да 17–00).
- Форд–Сіера, 88 г., бензін, \$1100. Т. у Вілейцы 55765.
- Машыну Фольксваген–Пасат, 1986 г. в., дызель, добры стан. Т. у Вілейцы 58523.
- ВАЗ 2102, 76 г. в. Т. у Вілейцы 55580.
- Аўтамабіль Іж–комбі, 1992 г.; ГАЗ–24. Т. у Вілейцы 59424.
- А/м Ф–Джэта, 1985 г., 1,6Б. Т. у Маладзечне 63247.
- Аўтамабіль Форд-Эскорт-караван, 1986 г. в., 1.6 дызель, зімні падагрэў. Т. у Маладзечне 52750.
- ВАЗ-21091, 1991 г. в., вішня, фаркоп, магнітола, ідэальны стан, 48 т. км, растаможаны, 10 дзён з Германіі, цана 2150 у. а., магчымы торг. Т. у Маладзечне 77911.
- А/м Опель-Аскона, 1984 г. в., 5-КПП, бензін, 1.6 S. Т. у Маладзечне 34155.
- ВАЗ-2101, 1972 г. в., у добрым стане, цана дагаворная. Т. у Маладзечне 53831, 70288.
- А/м Форд-Эскорт, 1990 г. в., 5-КПП, 5 дзвярэй, 1.3 бензін, 10 дзён з Германіі. Т. у Маладзечне 71496.
- М-412, 1972 г. в., на хаду, 230 у. а. Т. у Маладзечне 68122 (пасля 18^{00}).
- Самаробны трактар Т-25. Т. у Маладзечне 68974.
- Форд-Скорпіё, 1987 г. в., дызель, 3300 у. а. Т. у Маладзечне 75903.

КУПЛЮ

- Газавую ўстаноўку да легкавога аўтамабіля.
- Т. у Маладзечне 39480.
- Кузаў да Аўдзі-80, 1.6 Д., 1982-86 г. в., не дуты. Т. у Маладзечне 33409.
- Нядорага а/м ВАЗ у добрым стане. Т. у Маладзечне 39407, 35595.
- Прычэп Зубраня, нядорага. Т. у Маладзечне 33879.
- Газавае абсталяванне на а/м, можна б/у. Т. у Маладзечне 53222.

ПАСЛУГІ

- Рамонт кузаўны, падрыхтоўка да афарбоўкі, зварачна-слясарныя работы. Т. у Маладзечне 62108.
- Вазьму спадарожнікаў у Літву за а/м. Т. у Маладзечне 77995 (пасля 19-00).
- Вазьму спадарожнікаў у Польшчу за а/м. Т. у Маладзечне 62701.

ІНШАЕ

- Шукаю работу па рамонце галовак рухавікоў, апрацоўка пары сядло-клапан амерыканскім інструментам "Nouvei"; вадзяных помпаў, генератараў, стартэраў, наканечнікаў і г. д. Т. у Маладзечне 39480 (з 7-00 да 19-00).

НЕРУХОМАСЦЬ

ПРАДАМ

- Катэдж у Вілейцы. Т. у Вілейцы 54239, у Маладзечне 41423.
- **ДОМ (ГАРАЖ, УЧАСТАК 0.1 га, ПАБЛІЗУ РАЧУЛКА) у в. ЗАСКАВІЧЫ. Т. у Маладзечне 37781.**
- **ГАРАЖ у ГК № 24 (29 м²). Т. у Маладзечне 37781.**
- Капітальны гараж. Здземелева. Т. у Маладзечне 54912.
- 2-пакаёвую кватэру, 56 м². Т. у Вілейцы 55123 (тэлефанаваць да 9–00 і з 19–00).
- 2-павярховы дом, в. Макаўе, участак 12 сотак, прыватызаваны, будматэрыялы. Т/факс у Вілейцы 58939.
- **ДОМ З ГАСПАБУДОВАМІ**, Цынцавічы, Вілейскага раёна. Т. у Маладзечне 35249.
- Двухпакаёвую кв-ру ў Маладзечне. Т. у Маладзечне 60648, 90470, у Мінску 798726.
- Дом у вёсцы Урэчча Вілейскага р-на. Т. у Маладзечне 27297.
- Вялікі дом з пабудовамі. Т. у Маладзечне 64382.
- Участак пад гараж у ГК №14. Т. у Маладзечне 62603.
- Дом у в. Селішча. Т. у Маладзечне 33874 (65971 пасля 18-00).
- Дом у в. Загор'е Маладзечанскага раёна. Т. у Маладзечне 35832.
- 2-пакаёвую кватэру агульнай пл. 49.42 м², жылой 27 м², 1-ы паверх, па вул. Ларына. Т. у Маладзечне 70022.
- 2-пакаёвую новую кватэру па вул. Віленскай, 11500 у. а. Т. у Маладзечне 74830.
- Недабудаваны дом, в. Вытрапаўшчына Маладзечанскага р-на (ёсць будматэрыялы); 4-канфорачную газпліту (Брэст), новая, ва ўпакоўцы, ацяпляльны кацёл на цвёрдым паліве. Т. у Маладзечне 65297.
- Свежы зруб, 3,5х5,0. Т. у Маладзечне 99476.
- Вялікі дом на беразе Вілейскага вадасховішча ў вёсцы Сосенка; маленькі дом на беразе ракі Нарачанка ў вёсцы Заброддзе. Т. у Вілейцы 55296.
- 3-пакаёвую кватэру, аг. плошча 73 м², жылая 43 м² (1-ы паверх). Т. у Вілейцы 58897.
- Дом (нядорага), участак 17 сотак. Звяртацца па адрасе: Вілейка, вул. Зубовіча, 6А, Літвіненка.
- 2-павярховы катэдж, 90 % гатоўнасці. Т. у Вілейцы 56239 (пасля 19-00).
- **ДОМ, УЧАСТАК 17 СОТАК.** Т. у Вілейцы 52888.
- **Дом з усімі гаспабудовамі, 20 сотак; а/м Масквіч–412, 1980 г., аварыйны. Т. у Вілейцы 52918.**
- Дом, Вілейка, вул. Прывакзальная, 12. Гараж, 10 с. Т. у Вілейцы 53373.
- Гаспадарку ў Маладзечне, побач вакзалы (аўта– і чыгуначны), школа, д/садок, магазіны. Т. у Мінску 783434, Вілейцы 53375.
- 3–пакаёвую кватэру. Т. у Вілейцы 53798.
- Дом з усімі выгодамі ў Вілейцы. Т. у Вілейцы 56127.
- Дом у Вілейцы, тэрмінова. Т. у Вілейцы 52774.
- Дом з участкам, 0,20 га, МАЗ–5549; прыхожую, воз, сухую дошку. Т. у Ашмянах 20251, 25325.
- Дом з гаспабудовай у в. Сцебяракі, Вілейскі р–н. Звяртацца па тэлефоне ў Смаргоні 36897 або 51868, Лена.
- Катэдж, 95% гатоўн., па вул. Маладзёжнай, або мяняю на кватэру. Зварт. па адрасе: вул. Трактарная, д. 24, кв. 32. Т. у Смаргоні 34335.
- Катэдж, добраўпарадкаваны. Т. у Смаргоні 52213.
- 2–пакаёвую кватэру, нядорага. Т. у Вілейцы 56393.
- Гараж у ГК–24 (р–н Электрамодуля). Т. у Маладзечне 63247.
- 4–пакаёвую кватэру ў Чысці. Т. у Маладзечне 99745.
- 3–пакаёвую кватэру ў Чысці, 3 паверх 4–пав. дома, тэлефон, 11000 у. а. Т. у Маладзечне 90556, 99545.
- Аднапакаёвую кватэру ў цэнтры, 1 паверх 5–пав. дома, 31,5 м², магчыма пад офіс. Т. у Маладзечне 64326.
- **2–пакаёвую кватэру палепшанай планіроўкі, цэнтр. Т. у Маладзечне 75448.**
- Дом, в. Ластаянцы, Валожынскі р–н, 40 сотак, гаспабудовы, побач чыгунка. Т. у Валожыне 58486.
- Прыгожую сядзібу, в. Краснае, вул. Набярэжная, 44. Т. у Маладзечне 96193.
- 4–пакаёвую кватэру ў раёне ЗПМ. Т. у Маладзечне 32756.
- Капітальны гараж у ГК №17 (Здземелева), Маладзечна. Т. у Смаргоні 36754.
- Дом у вёсцы Дварэц Вілейскага р–на (драўляны, 25 сотак, калодзеж, хлеў, сад, недалёка р. Нарач і Вішнеўскае возера). Т. у Маладзечне 99643.
- 3–пак. кватэру ў Маладзечне або размяняю. Т. у Маладзечне 65364.
- 3–пакаёвую кватэру, ЗПМ або абмен, тэрмінова. Т. у Маладзечне 31508.
- 3–пакаёвую прыватызаваную кватэру, 57,4 кв. м, тэлефон, 2 хлявы, участак у г. п. Юрацішкі, Гродзенская вобл., нядорага, або мяняю на 1–пакаёвую ў Смаргоні. Т. у Маладзечне 61125.
- Гараж у ГК №24, р–н Электрамодуля. Т. у Маладзечне 51524.
- Зямельны ўчастак, 0,25 га, у г. п. Радашковічы, прыватызаваны, танна. Т. у Маладзечне 99640.
- 3–пак. кватэру ў к. п. Нарач, тэрмінова і нядорага. Т. у Мядзеле 49735.
- Новы цагляны дом, Схоліна, 6х12, 25 сотак, сад, хлеў, склеп. Т. у Мінску 2132626.
- 2-пакаёвую кватэру, цэнтр, ёсць гараж. Т. у Маладзечне 77659.
- Дачу, 3.5 км ад станцыі Уша (водаправод, святло), нядорага. Т. у Маладзечне 51690.
- 1-пакаёвую кватэру ў р-не ЗПМ, 37/21/7.5, 2 паверх, тэлефон, цагляны дом. Т. у Маладзечне 90450.

МЯНЯЮ

- Паўдома (41 м²) з участкам 20 сотак і недабудаваны дом (120 м² + 120 м² цокальны паверх) з усімі будматэрыяламі для заканчэння будаўніцтва і прысядзібным участкам 25 сотак (усё знаходзіцца ў Валожыне) на кватэру або нядорага прадам. Т. у Маладзечне 76070 (пасля 18^{00} і выхадныя).
- 2-пакаёвую кватэру на 3-пакаёвую кватэру. Т. у Маладзечне 71109, 71381.
- 3-пакаёвую ў Ціраспале і 3-пакаёвую ў Петрапаўлаўску-Камчацкім на Беларусь або прадам. Т. у Маладзечне 50843.
- Дом у Насілаве на 2-пак. кв. у Маладзечне або прадам. Т. у Маладзечне 26172.
- **2-ПАКАЁВУЮ ПРЫВАТЫЗАВАНУЮ КВАТЭРУ, 6-Ы МІКРАРАЁН МАЛАДЗЕЧНА, НА 1 + 1-ПАКАЁВЫЯ. Т. у Маладзечне 39403 (дам.).**
- Дом, в. Снігяны, Смаргонскі р-н, пл. 100 м², гаспабудовы, гараж, 0,80 га зямлі на 1-пак. кв-ру, даплата, у Смаргоні або Маладзечне ці прадам. Т. у Маладзечне 94766.
- 3-пакаёвую на 2-пакаёвую з даплатай. Т. у Вілейцы 57763, 54979.
- Дом, 3 пакоі, у р–не СШ №3 на кватэру 3 пакоі, па дамоўленасці. Т. у Маладзечне 79152.
- 1-пакаёвую ў Маладзечне на Мінск. Т. у Маладзечне 64605.

ЗДАМ

- 1-пакаёвую кватэру ў цэнтры Маладзечна. Т. у Астраўцы 22416.
- Аднапакаёвую кватэру ў цэнтры Вілейкі. Т. у Вілейцы 55375.
- Аднапакаёвую кватэру з мэбляй. Т. у Маладзечне 65167.
- Гараж, ГК №12. Т. у Маладзечне 68036.
- 1-пакаёвую кватэру ў Мінску на працяглы тэрмін. Т. у Маладзечне 76029.

НАЙМУ

- Гараж па вул. Міру. Т. у Маладзечне 61453.
- 2–, 3–пакаёвую кватэру з мэбляй. Т. у Маладзечне 51289.

Тэлефонныя коды гарадоў рэгіёна: Маладзечна - 01773, Вілейка - 01771, Смаргонь - 01592, Ашмяны - 01593, Валожын - 01772, Мядзел - 01797, Астравец - 01591, Мінск - 017(2)

РЭГІЯНАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

Заснавальнікі: Аляксандр МАНЦЭВІЧ, Дзмітрый ХАРЫТОНАЎ, Ігар ВЕЙС, фірма «ФАВАРЫТ».
Пасведчанне № 227.

Галоўны рэдактар **Аляксандр МАНЦЭВІЧ.**

ТЭЛЕФОНЫ/ФАКС: (01773) 6-96-67, 5-38-41.
E-mail: region_news@irex.minsk.by
222310, Маладзечна, Вялікі Гасцінец, 68а.

Інфармацыйна-рэкламнае штотыднёвае выданне для рэгіёна і рэспублікі. Выходзіць па пятніцах. **Тыраж 6500 экз.** Падпісная цана на адзін месяц **150 тыс. руб.** (індывідуальная падпіска, **індэкс 63212**), **300 тыс. руб.** (ведамасная падпіска, **індэкс 63369**). Падпіска праводзіцца пастаянна ў паштовых аддзяленнях рэспублікі.
№35(227) 27.08.99. Друкарня «Перамога», 222310, Маладзечна, вул.Таўлая,11. Зак. №. 1510 Падпісана ў друк у 13.00 26.08.99

РЭКЛАМА
СТАЎКІ ЗА 1 КВ. СМ:

Базавая-	180 тыс. руб.
Апошняя старонка-	210 тыс. руб.
ТБ-праграма-	300 тыс. руб.
Першая старонка-	400 тыс. руб.

СІСТЭМА СКІДАК

ПРЫЁМ ДРОБНЫХ АБ'ЯЎ
Маладзечна: Вялікі Гасцінец, 68а. **Тэл. 69667, 53841.**
Вілейка: гасцініца "Вілія", капіравальны цэнтр "Парус" **Тэл. 55194, 55284.**
Смаргонь: 1) Рэдакцыя "Новой газеты Сморгони", вул.Танкістаў, 8. **Тэл. 33077, 34353.**

Разліковы рахунак №3012101960012 у аддзяленні Белзнешэканамбанка ў Маладзечне, код 211, атрымальнік рэдакцыя "РГ"